

Dit tijdschrift wordt als objectieve documentatie uitgegeven.

De artikels geven de opvatting van de schrijvers weer, onafhankelijk van de mening der Bank.

INHOUD : De positie van de handelsbanken in Nederland, door Prof. Mr F. de Vries — Betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie over 1953 — Literatuur betreffende de monetaire en financiële toestand van België — Economische wetgeving — Grafieken van de economische toestand van België — Statistieken.

DE POSITIE VAN DE HANDELSBANKEN IN NEDERLAND

door Prof. Mr F. de VRIES,
Koninklijk Commissaris bij De Nederlandsche Bank

Inleiding

Begripsomschrijving

In het gewone Nederlandse spraakgebruik heeft het begrip « bank » een zeer algemene betekenis. Men verstaat er onder een instelling « die iets met geld te maken heeft ». Hoever dit « iets met geld te maken » zich uitstrekt wordt veelal in het midden gelaten. Gewoonlijk wordt een grote verscheidenheid van instellingen met de term « bank » aangeduid : van de circulatiebank af tot de banken van lening (pandhuizen) toe.

Bij een wetenschappelijke verhandeling over het Nederlandse bankwezen kan de term « bank » zonder meer, geen dienst doen. Dit zou onvermijdelijk aanleiding geven tot begripsverwarring. Noodzakelijk is vooraf een duidelijke omschrijving te geven van de soort instelling waarbij men wenst stil te staan.

In dit artikel zal het zwaartepunt van het onderzoek worden gelegd bij de instellingen, die men in de huidige literatuur pleegt aan te duiden als handelsbanken. De Nederlandse wetgever geeft van handelsbanken de volgende definitie : « een onderneming of instelling, ongeacht haar rechtsvorm, die zich openlijk aanbiedt tot of in belangrijke mate

haar bedrijf maakt van het aannemen van gelden à deposito of in rekening-courant en mede haar bedrijf maakt van het verlenen, voor haar eigen rekening, van credieten » (1). Daarbij worden bijv. de landbouwcredietbanken uitdrukkelijk uitgezonderd; deze banken worden als een afzonderlijke groep gezien.

De vermelde definitie van handelsbanken sluit aan bij de omschrijving, welke het Belgische Koninklijke Besluit 185 van 9 Juli 1935 geeft van het begrip « banken » in het algemeen. Krachtens dit besluit wordt de naam « bank » gereserveerd voor de instellingen, die als volgt worden omschreven : « Belgische en buitenlandse ondernemingen, die als regel gelden à deposito — onmiddellijk of op termijn van maximaal twee jaar opvraagbaar — ontvangen en deze gelden voor eigen rekening aanwenden voor bank-, crediet- en investeringstransacties ». Hoewel deze omschrijving niet overduidelijk en ook niet feilloos is, kan daaruit, tezamen met andere bepalingen van genoemd besluit, toch worden afgeleid, dat de handelsbanken in Nederland kunnen worden vergeleken met de instellingen in België, die sedert het Koninklijke Besluit van 1935 het alleenrecht hebben de naam « bank » te voeren.

(1) Wet Toezicht Credietwezen, artikel 1, eerste lid, sub b.

Betekenis van de handelsbanken in Nederland

Het aantal handelsbanken in Nederland is vrij groot. In het register, dat op grond van artikel 2 van de Wet Toezicht Credietwezen van de groep handelsbanken door De Nederlandsche Bank wordt gehouden, stonden per 31 December 1953 139 (1) banken ingeschreven. Daarbij zij vermeld, dat in het algemeen slechts in het register worden ingeschreven de banken, die over een bedrag aan eigen middelen beschikken van tenminste f 100.000.

Overigens is de belangrijkheid van de ingeschreven banken niet gelijk. Er zijn met name vier banken, die een overwegende positie innemen: De Amsterdamsche Bank/Incassobank — sinds 1 Januari 1948 gefusioneerd —, de Nederlandsche Handel-Maatschappij (het Nederlandse bedrijf), de Rotterdamsche Bank en de Twentsche Bank. De relatieve betekenis van « de grote vier » blijkt duidelijk, wanneer een aantal der voornaamste balansposten van deze banken worden vergeleken met dezelfde balansposten van 37 handelsbanken (tabel I).

Tabel I

Enkele vergelijkende balanscijfers
(per ultimo December 1953)

	37 represen- tatieve handelsbanken (in miljoenen gulden)	de 4 grote banken	pCt.
Activa :			
Kas, kassiers en daggeld- leningen	569	100	18
Ned. schatkistpapier	3.041	2.864	91
Debiteuren	1.400	1.065	76
Passiva :			
Deposito's (voor 1 maand of langer) en spaargelden ...	1.025	730	71
Creditsaldi	3.845	3.025	79

Van deze 37 banken — waartoe ook de bovengenoemde vier banken behoren — worden samenvattende gegevens gepubliceerd. Deze banken vertegenwoordigen gezamenlijk ruim 90 pCt. van het balanstotaal van alle handelsbanken in Nederland.

De invloed van « de grote vier » is mede zo groot, omdat zij over geheel Nederland een net van vestigingen hebben. Per ultimo 1953 bedroeg het aantal vestigingen van deze banken in totaal ca. 670.

De functie van de handelsbanken

Wanneer het gaat om de functie aan te geven, welke de handelsbanken in het economische leven van Nederland vervullen, dient vooral de aandacht te worden gevestigd op de taak die zij hebben op het terrein van de credietverlening en de taak bij het betalingsverkeer. Daarnaast verrichten zij

diensten aan hun cliënten, welke in meerdere of mindere mate met hun hoofdtaken samenhangen, bijv. de aan- en verkoop van effecten e.d.

De credietverlening door de handelsbanken vindt zowel plaats aan het bedrijfsleven en particulieren als aan de overheid; over het algemeen beperkt zij zich tot credieten op korte termijn. Daarbij kunnen verscheidene vormen worden onderscheiden. In het volgende hoofdstuk zal hierop nader worden ingegaan; waarbij zal blijken dat zich in de loop der jaren belangrijke verschuivingen hebben voorgedaan.

De taak van de handelsbanken op het gebied van het betalingsverkeer hangt ten nauwste samen met de bijzondere positie welke een belangrijk deel der passiva van de handelsbanken, n.l. de opvraagbare saldi van cliënten, in het economisch verkeer innemen. Deze saldi, welke onbeperkt en onmiddellijk overdraagbaar zijn, fungeren als geld, het z.g. girale geld. De in dit opzicht door de handelsbanken verrichte functie beperkt zich niet tot een enkele omzetting van chartaal geld in giraal geld; in dat geval zouden de banken slechts als omvormers van geld optreden (1). Doordat de opvraagbare saldi van cliënten bij handelsbanken geld zijn en deze banken tevens credieten verlenen, zijn zij in staat om geld te scheppen. De door de handelsbanken op het gebied van de credietverlening ontplooiende activiteit is dan ook van directe betekenis voor de omvang van de totale geldhoeveelheid, waardoor dus de banken invloed kunnen uitoefenen op een belangrijke economische grootheid.

Vooraf dit tweede aspect geeft de handelsbanken in nationaal economisch opzicht een bijzondere positie. In het vervolg van dit artikel zullen wij nog ruimschoots de gelegenheid vinden hier nader op in te gaan.

De voornaamste credietvormen van de handelsbanken

De credietverlening door de handelsbanken kan in twee hoofdgroepen worden onderscheiden: a) de credietverlening aan het bedrijfsleven en particulieren en b) de credietverlening aan de overheid.

De credietverlening aan het bedrijfsleven

Zoals reeds werd opgemerkt beperken de handelsbanken zich in hoofdzaak tot het verlenen van credieten op korte termijn. Voorschriften te dien aanzien zijn er niet; de Nederlandse handelsbanken leggen zichzelf deze beperking op, gezien het feit, dat het grootste gedeelte der passiva van de handelsbanken uit direct opvraagbare saldi bestaat (per

(1) Dit was wel het geval met de Amsterdamsche Wisselbank, die in de XVIIe eeuw een zo belangrijke bijdrage heeft geleverd tot de verhoging van het economisch aanzien van Nederland.

(1) Inclusief de twee centrales der landbouwercredietbanken.

ultimo December 1953 voor 54 pCt.). Veruit de voornaamste vorm waarin door de banken credieten aan het bedrijfsleven worden verleend is thans het rekening-courantcrediet (de post debiteuren van tabel II).

Tabel II

**Credietverlening aan het bedrijfsleven
door de 37 representatieve handelsbanken**
(per ultimo December 1953)

	in miljoenen gulden
1. Debiteuren	1.400
2. Acceptdebiteuren	54
3. Voorschotten tegen effecten	182
4. Wissels	98

Door deze credietverlening, waartoe in de meeste gevallen een rekening-courantovereenkomst wordt gesloten, welke in beginsel dagelijks opzegbaar is, stellen de handelsbanken de credietnemers in staat economische handelingen te verrichten, waarvan de levensduur te overzien is. Deze handelingen kunnen van verschillende aard zijn. Bijzonder geschikt is deze vorm van credietverlening voor de financiering van z.g. « self liquidating assets », goederentransacties welke binnen korte tijd uit de opbrengst van verkoop kunnen worden afgelost.

Het verlenen van investeringscrediet, in de zin van het geheel of gedeeltelijk voorzien in de behoefte aan lang crediet van een onderneming, rekenen de handelsbanken niet tot hun taak. Dit houdt niet in, dat de handelsbanken geen enkele relatie hebben met de investeringen in duurzame goederen. Met betrekking tot de grote cliënten is de verhouding veelal zodanig, dat de kapitaalbehoefte van een cliënt aanvankelijk door middel van een rekening-courantcrediet door de bank wordt gedekt. Na verloop van tijd gaat de cliënt dan over tot een emissie van aandelen of obligaties, uit de opbrengst waarvan vervolgens het door de bank verleende crediet kan worden afgelost. Deze handelwijze is uit een oogpunt van rationele financiering in vele gevallen verantwoord. De behoefte aan vast kapitaal voor de financiering van investeringen ontstaat immers, zeker wanneer het om uitbreiding gaat, geleidelijk. Eerst na verloop van tijd bereikt deze kapitaalbehoefte een zodanige omvang dat een emissie economisch verantwoord wordt. Uiteraard gaat deze regel niet in alle gevallen op. Er kunnen zich omstandigheden voordoen die het wenselijk maken in een zo vroeg mogelijk stadium lang crediet aan te trekken.

Ook bij de emissie van aandelen of obligaties van ondernemingen worden de handelsbanken veelal ingeschakeld. Zij kunnen daarbij uitsluitend als inschrijvingskantoren optreden, wanneer nl. de emissie geheel voor rekening en risico van de emitterende instelling plaats vindt (z.g. guichet-leningen). Vaak worden door een bank of door een aantal

banken gezamenlijk (een consortium of syndicaat) de uit te geven effecten van de desbetreffende onderneming tegen een bepaalde prijs overgenomen en het risico van al dan niet slagen van een emissie komt dan geheel voor rekening van de emitterende bank(en). Het emissiebedrijf van de banken komt op de bankbalansen tot uiting in de post « effecten en syndicaten ». In deze post zijn nl. o.m. opgenomen de effecten die de banken nog in portefeuille hebben uit hoofde van de door haar verzorgde emissies.

Niet alleen via haar emissiebedrijf, ook op andere wijze hebben de handelsbanken contact met de effectenmarkt. Zij verlenen ook voorschotten tegen effecten (zie tabel II, post 3). Vroeger, d.w.z. vóór de oorlog, werden deze voorschotten vaak de vorm van prolongatiecredieten gegeven. Het ging daarbij meer om credieten voor de aankoop van effecten. In het kader van de na-oorlogse geldsaneringsmaatregelen werd laatstbedoelde vorm van credietverlening verboden, welk verbod tot dusverre in hoofdzaak werd gehandhaafd. In November 1951 werd een verruiming in deze zin toegestaan, dat voortaan het prolongatiecrediet voor inschrijvingen op nieuwe emissies geoorloofd was, echter onder voorwaarde, dat een aldus opgenomen effectencrediet uiterlijk zes maanden na de stortingsdatum der betrokken emissie diende te worden afgelost. Deze maatregel werd genomen ter verlichting van de toentertijd zwaar belaste emissiemarkt. Een verdergaande verruiming van de mogelijkheid tot prolongatiecrediet is, hoewel er van verschillende zijden felle oppositie tegen het handhaven van het verbod wordt gevoerd, voorshands niet waarschijnlijk. Nog onlangs heeft de Minister van Financiën op een aantal in dit verband gestelde vragen medegedeeld, dat het niet in zijn voornemen ligt voorzieningen te treffen, ten einde een ongehinderd prolongatiecrediet mogelijk te maken. Dit standpunt werd de Minister blijkens de gegeven toelichting ingegeven door de opvatting, dat het kopen van effecten anders dan met eigen geld, tot een ongewenste toevoering van middelen uit de geldmarkt naar de kapitaalmarkt leidt, waaruit een ongezonde koersvorming ter beurze voortvloeit.

In de laatste jaren heeft zich bij de handelsbanken een nieuwe vorm van effectencrediet ontwikkeld. Gedoeld wordt op de z.g. voorfinancieringsprocedure. Daarbij doen bepaalde institutionele beleggers de toezegging om in de nabije toekomst beschikbaar komende middelen aan te wenden voor lang lopende leningen. Dit stelt de handelsbanken in staat om als voorfinancieringsinstituut op te treden door de desbetreffende obligaties tijdelijk in portefeuille te houden. Daar de aan de banken toevallende couponrente hoger is dan de op de geldmarkt te behalen rente en de banken dus een deel hiervan aan de institutionele beleggers kunnen afstaan, profiteren beide partijen van deze financieringswijze. Met deze vorm van credietverlening was voor 1952 een bedrag van f 75 miljoen en voor 1953 een bedrag van f 90 miljoen gemoeid.

Tenslotte zullen wij nog enige aandacht schenken aan de functie, die de handelsbanken bij de financiering van de buitenlandse handel vervullen.

Bij de financiële afwikkeling van internationale goederentransacties wordt thans veelal gebruik gemaakt van het documentaire accreditief. Wanneer een bank in verband met een importtransactie van een cliënt op verzoek van die cliënt een betaling aan een buitenlandse leverancier moet doen, wordt door deze bank aan haar correspondent in het land van de leverancier opdracht gegeven tot betaling tegen overgave van documenten. Daarbij is het mogelijk, dat deze betaling gepaard gaat met een credietverlening aan de importeur. De meest voorkomende vorm van credietverlening is, dat de bank bij aanbidding der documenten een door de leverancier getrokken wissel accepteert; hier ontstaat derhalve een bankaccept, dat de exporteur gemakkelijk kan verkopen. Vooral in de periode tussen de eerste en de tweede wereldoorlog is het gelukt het guldensaccept in de internationale handel een plaats van betekenis te doen innemen. Het gebruik van het bankaccept als credietinstrument is door en na de tweede wereldoorlog zeer sterk verminderd doordat contante betaling of vooruitbetaling regel werden en, wat ons land betreft, de bezetting en de na de bevrijding getroffen deviezenmaatregelen aanvankelijk het herstel beletten. Naarmate aan de banken meer bewegingsvrijheid op dit stuk kan worden toegestaan, valt echter een zeker herstel te constateren.

De betekenis van de wissel als betalingsinstrument in het internationale verkeer is zeer sterk verminderd. Zulks was het gevolg van de ontwikkeling van het girale afrekeningsverkeer, dat grotere snelheid en grotere zekerheid biedt. Deze ontwikkeling werd in de hand gewerkt door de evengenoemde belemmeringen, als gevolg waarvan de tussenkomst van banken bij internationale betalingen meestal niet kon worden gemist.

Het behoeft geen betoog, dat de na-oorlogse deviezenmoeilijkheden van Nederland niet nagelaten hebben een stempel te drukken op de financiële afwikkeling van de buitenlandse handel. Het gehele betalingsverkeer met het buitenland werd krachtens het deviezenbesluit 1945 aan overheidstoezicht onderworpen. De uitvoering van dit toezicht werd opgedragen aan De Nederlandsche Bank.

In zekere zin werd in het kader van het door De Nederlandsche Bank gevoerde deviezenrégime de positie van de handelsbanken in het buitenlandse betalingsverkeer versterkt. Immers, voor zover zij als deviezenbanken werden aangewezen — hetgeen voor het merendeel der handelsbanken het geval was — hadden zij het alleenrecht rekeningen aan te houden bij correspondenten in de landen, waarmede Nederland in geregeld economisch contact stond. Met behulp van deze rekeningen konden, op de hiervoor beschreven wijze, de met die landen afgesloten goederen- en andere transacties worden gefinancierd. Overigens geschiedde het gehele betalingsverkeer

met het buitenland volgens nauwkeurig omschreven regels. Voor elke transactie waarmede buitenlandse betaalmiddelen gemoeid waren, was een vergunning vereist. Ook de afrekening van saldi geschiedde volgens vaste lijnen : vaste aan- en verkoopkoersen en een vastgestelde aan- en verkoopprovisie. Alle afrekeningen van de handelsbanken met hun cliënten dienden volgens deze vastgestelde koersen te geschieden. Slechts onderling, al of niet door bemiddeling van makelaars in vreemde valuta, konden de handelsbanken in beperkte mate vrije handel drijven in vreemde valuta. Op deze wijze konden op bepaalde momenten bestaande overschotten of tekorten worden gecompenseerd. Een en ander kon echter slechts binnen de door De Nederlandsche Bank vastgestelde aan- en verkoopkoersen.

Met de verbetering van de deviezenpositie van Nederland werden ook de regels met betrekking tot het buitenlandse betalingsverkeer verruimd. Voor de handelsbanken werd in de loop van 1952 het stelsel van koersvorming voor een aantal valuta's vrijgemaakt. De afrekening met de bankcliënten van posten met directe levering in deze geldsoorten behoefde niet meer te geschieden op de officiële aan- en verkoopkoersen, doch deze koersen werden voortaan, binnen officieel vastgestelde grenzen, bepaald door de vrije werking van vraag en aanbod. Voor deze geldsoorten werd tevens het voorschrift ingetrokken, dat elke door de deviezenbank met haar cliënten gesloten valutatermijntransactie bij De Nederlandsche Bank diende te worden overgesloten. Voortaan worden door De Nederlandsche Bank in deze valuta geen termijnnoteringen vastgesteld, maar worden de termijnkoersen door vraag en aanbod bepaald. Wel is de voorwaarde gehandhaafd, dat door de deviezenbanken met haar cliënten slechts termijnaffaires mogen worden afgesloten, indien daaraan een zuiver commerciële of dienstentransactie met het buitenland ten grondslag ligt. De valuta's waarvoor deze regeling geldt zijn thans : het pond sterling, de Franse franc, de Zwitserse franc, de Zweedse kroon, de U.S.-dollar, de Belgische franc, de Westduitse mark, de Deense kroon en de Noorse kroon.

Met de centrale banken van de betrokken landen werden regelingen getroffen, die het mogelijk maken voor de deviezenbanken rechtstreeks met haar correspondenten contante en termijntransacties aan te gaan. Deze transacties waren eerst beperkt tot aan- en verkopen van guldens tegen de valuta van het land waarin de correspondent is gevestigd, maar zijn sinds Mei 1953 mogelijk in alle valuta's van de hierboven genoemde landen onderling.

In welke omvang de handelsbanken bij de financiering van de buitenlandse handel zijn betrokken is niet aan te geven, daar de bankbalansen in dit opzicht geen nadere gegevens verschaffen.

De credietverlening aan de overheid

Het aantal vormen, waarin de credietverlening van de handelsbanken aan de overheid plaats vindt,

is zeer beperkt. Daarbij ging het tot vóór kort vrijwel uitsluitend om credieten met een korte levensduur.

Tabel III

**Credietverlening aan de overheid
door de 37 voornaamste handelsbanken
(per ultimo December 1953)**

	in miljoenen gulden
1. Nederlands schatkistpapier	3.041
2. Ander overheidspapier met een looptijd van niet langer dan 1 jaar	222
3. Leningen aan openbare lichamen met een looptijd van langer dan 1 jaar...	83
4. Voorschotten in rekening-courant aan openbare lichamen	5
5. Daggeldleningen	180

De voornaamste vorm is het aanhouden door de handelsbanken van schatkistpapier (zie tabel III, post 1). Daarbij dient onderscheid te worden gemaakt tussen schatkistpromessen met een looptijd bij de uitgifte van 3 - 12 maanden (in de praktijk vrijwel altijd 12 maanden) en schatkistbiljetten, welke als regel een looptijd hebben bij de uitgifte van 3 of 5 jaar. De historische achtergrond van deze vorm van credietverlening was het voorzien in de lopende credietbehoefte van de centrale overheid. In de loop van de tijd is het karakter van het bezit aan schatkistpapier door de handelsbanken gewijzigd. Hierop zal in een volgend hoofdstuk nader worden ingegaan.

Voor een deel komt deze karakterwijziging tot uiting in de samenstelling van de post. Werd het leeuwendeel aanvankelijk gevormd door kortlopende promessen, in de laatste tijd valt een verschuiving te constateren naar de langer lopende biljetten (veelal 3 en 5 jaar). Dit blijkt uit de samenstelling van het in totaal uitstaande schatkistpapier (waarvan het grootste gedeelte door de banken wordt gehouden).

Tabel IV

**Uitstaand schatkistpapier
excl.: ondergebracht bij De Nederlandsche Bank
(in miljoenen gulden)**

	Biljetten (3 en 5 jaar)	Promessen (1 jaar en korter)	Totaal
Ultimo December 1949	1.951	4.798	6.749
Ultimo December 1950	1.984	3.372	5.356
Ultimo December 1951	1.162	3.286	4.448
Ultimo December 1952	2.391	3.117	5.508
Ultimo December 1953	3.625	981	4.606

Een tweede vorm van credietverlening aan de overheid is de verstrekking van leningen op schuldbekentenis aan of gegarandeerd door Nederlandse provincies, gemeenten, waterschappen en semi-officiële instellingen met een looptijd van ten hoogste 5 jaar (posten 2 en 3 van tabel III).

De door de handelsbanken verstrekte daggeldleningen (post 5 van tabel III) dienen voor een belangrijk gedeelte indirect voor de financiering van de credietbehoeften van de overheid. Een belangrijk gedeelte van de daggeldleningen wordt nl. verstrekt aan de discontohandelaren, die daarmede hun portefeuilles schatkistpapier financieren.

Credietverlening op lange termijn door de handelsbanken aan de overheid in de vorm van het aanhouden in enige omvang van een portefeuille overheidsobligaties, vindt in Nederland niet plaats.

**Structuurwijzigingen bij de credietverlening
door de handelsbanken**

Hierboven werden de voornaamste vormen van credietverlening door de handelsbanken aangegeven; thans zal worden nagegaan hoe deze credietverlening zich in de loop der jaren heeft ontwikkeld. Dit zal worden gedaan aan de hand van een staat, waarin voor de periode 1924-1953 enkele belangrijke balansposten van drie grote banken (Amsterdamsche Bank/Incassobank, Rotterdamsche Bank en Twentsche Bank) zijn vermeld (tabel V) (1). De Nederlandsche Handel-Maatschappij is met het oog op het ontbreken van vergelijkbare cijfers buiten beschouwing gebleven. De ontwikkeling van de cijfers der vier (later, als gevolg van fusie, drie) overige grote banken kan representatief worden geacht voor die van de totaliteit van het Nederlandse bankwezen.

Tabel V

**Gecombineerde balanscijfers van drie grote banken
(in miljoenen gulden)**

Jaar	ACTIVA			PASSIVA
	Nederlands schatkist- papier	Wissels	Debiteuren en voorschotten tegen effecten	Crediteuren en deposito's
1924	30 ⁽¹⁾	159 ⁽¹⁾	577	620
1929	26 ⁽¹⁾	219 ⁽¹⁾	757	718
1934	60 ⁽¹⁾	133 ⁽¹⁾	424	569
1938	162	30	367	694
1944	1.499	1	172	1.736
1946	2.151	4	389	2.585
1947	2.314	3	451	2.790
1948	2.113	3	488	2.646
1949	2.209	12	537	2.809
1950	1.780	15	713	2.557
1951	1.733	18	855	2.743
1952	2.168	23	836	3.109
1953	1.682	47	996	3.256

(1) Vóór 1938 vermeldden de Amsterdamsche Bank en de Twentsche Bank het schatkistpapier afzonderlijk op de balans; bij Incasso/bank en Rotterdamsche Bank was het onder « wissels » opgenomen.

Reeds bij oppervlakkige beschouwing blijken zich bij de credietverlening belangrijke wijzigingen te

(1) Deze tabel is in iets gewijzigde vorm ontleend aan Prof. Dr G.M. Verrijn Stuart : « Enkele structuurveranderingen in het Nederlandse bankwezen. Een terugblik », opgenomen in het *Economisch Kwartaaloverzicht* nr 100 van de Amsterdamsche Bank/Incassobank.

hebben voorgedaan. In samenhang met de zeer grote toevloed van vreemde middelen (crediteuren en deposito's) is de totale credietverlening gestegen. Het zou echter onjuist zijn hieruit een verbreding van de positie der handelsbanken in het economisch leven te willen afleiden. De vergroting van de bedrijfsomvang der banken — in geld gemeten — is voor het grootste gedeelte te verklaren uit de vooral onder invloed van de tweede wereldoorlog plaats gehad hebbende geldcreatie.

Opmerkelijker is de verschuiving, welke valt te constateren van de credietverlening aan het bedrijfsleven (wissels, debiteuren en voorschotten tegen effecten) naar de credietverlening aan de overheid (Nederlands schatkistpapier). De toenemende betekenis van de overheid als debiteur van de handelsbanken laat zich — hetgeen een niet ongebruikelijke misvatting is — niet volledig verklaren uit de bijzondere omstandigheden tijdens en direct na de tweede wereldoorlog. Hier is sprake van een ontwikkeling van een veel oudere datum, die een diepere grond heeft dan een tijdelijk inflatoir optreden van de overheid. In het bijzonder Prof. Dr F. de Roos heeft in zijn dissertatie : « De algemene banken in Nederland » op dit punt de aandacht gevestigd. In grote lijnen zullen wij ons bij zijn betoog aansluiten.

De gewijzigde positie van de handelsbanken komt heel duidelijk tot uiting, wanneer tegenover elkaar worden gesteld de door de handelsbanken aan het bedrijfsleven verleende credieten en de bij deze banken aangehouden tegoeden. Prof. de Roos geeft hiervan cijfers van 1900 af (1). Het blijkt dan, dat vóór de eerste wereldoorlog het bedrag der verleende credieten de crediteurensaldi steeds in niet onaanzienlijke mate heeft overtroffen. Sedertdien valt in dit opzicht een merkbare verandering waar te nemen; met uitzondering van tijden van typische hoogconjunctuur, zoals bijv. het jaar 1929, overtreffen de creditsaldi de aan het bedrijfsleven verleende credieten in steeds toenemende mate. Van de periode van 1924 af geeft tabel V hiervan een duidelijk beeld.

Ook wat de verklaring van dit verschijnsel betreft sluiten wij aan bij het betoog van Prof. de Roos (2), zij het, dat wij de verschillende factoren, die een rol hebben gespeeld, iets anders zullen rangschikken. Het feit, dat in de periode vóór de eerste wereldoorlog de credieten aan het bedrijfsleven de tegoeden bij de handelsbanken overtroffen, wijst erop, dat in die tijd de credietbemiddelende taak van de handelsbanken nog op de voorgrond stond. De credieten werden door de credietnemers voor een belangrijk deel in de vorm van chartaal geld opgenomen. De bij de bank gestorte tegoeden bestonden uit voor korte of langere tijd overtollige middelen; zij vervulden practisch nog geen functie in het kader van het betalingsverkeer.

Sedertdien hebben zich in tweeërlei opzicht wijzigingen voorgedaan. Enerzijds nam de betekenis van de handelsbanken als credietgevers aan het bedrijfsleven af, maar anderzijds kregen zij in toenemende mate een functie te vervullen op het gebied van het betalingsverkeer.

Wat dit eerste punt betreft, dit hangt ten nauwste samen met de in de loop der jaren bij het bedrijfsleven te constateren verminderde vraag naar bankcredieten. Met name na de crisis van 1929 is bij vele ondernemingen begrip ontstaan voor de gevaren, die aan een meer permanente financiering met bankcredieten zijn verbonden. Hierdoor werd de reeds bestaande tendentie tot zelffinanciering versterkt. Hoezeer de credietverlening aan het bedrijfsleven verminderd is, blijkt, wanneer men voor een aantal jaren de post « debiteuren en voorschotten tegen effecten » in een vaste geldswaarde uitdrukt (tabel VI).

Tabel VI

Debiteuren en voorschotten tegen effecten

Jaarultimo's	Nominale bedragen (in miljoenen guldens)	Indexcijfers groothandelsprijzen (1948 : 100)	Bedragen in miljoenen guldens uitgedrukt in geldswaarde van 1953 (1)
1929	757	51	1.990
1938	367	96	1.365
1952	836	140	800
1953	996	134	996

(1) In navolging van Prof. G.M. Verrijn Stuart in zijn reeds eerder vermeld artikel in het *Economisch Kwartaaloverzicht* van de Amstordamsche Bank/Incassobank, is de correctie voor de geldswaarde aangebracht met behulp van het indexcijfer van de groothandelsprijzen.

Met de verminderde credietverlening aan het bedrijfsleven ging niet gepaard een ineenschrompeling van het passieve bedrijf van de handelsbanken. Het tegendeel is eerder het geval. De oorzaak hiervan is het steeds meer in gebruik raken van de girale betalingswijze. Met name, na de eerste wereldoorlog nam deze betalingswijze een grote vlucht. Hiermede ondergingen de tegoeden bij de handelsbanken een fundamentele wijziging. Zij kregen in steeds toenemende mate het karakter van geld : giraal geld, dat tegenover het chartale geld bepaalde voordelen bezit. Dit leidde ertoe, dat het aanhouden van een bankrekening nieuwe aantrekkelijkheden kreeg, hetgeen er toe heeft bijgedragen, dat de direct opvraagbare saldi bij de handelsbanken, ook wanneer de invloed van de geldontwaarding wordt uitgeschakeld, zich steeds op een hoog peil hebben weten te handhaven.

Met deze ontwikkeling veranderde tevens het karakter van de handelsbanken. In plaats van het actieve bankbedrijf — tot uiting komend in de credietverlening aan het bedrijfsleven — is het passieve bankbedrijf een steeds belangrijker plaats gaan innemen, waardoor, zoals Prof. de Roos opmerkt (1), de Nederlandse handelsbanken « zich

(1) Prof. F. de Roos : « De algemene banken in Nederland », blz. 73.

(2) *Op. cit.*, blz. 74 e.v.

(1) t. a. p. blz. 75.

in de richting van giro-instellingen hebben ontwikkeld », waarvan — zoals bekend is — de belangrijkste taak ligt op het terrein van het betalingsverkeer.

De essentiële betekenis van de handelsbanken voor de geldvoorziening blijkt hieruit, dat per ultimo December 1953 van de totale hoeveelheid giraal geld ad f 5.155 miljoen er f 3.780 miljoen of ruim 73 pCt. voor rekening van de handelsbanken kwam. Van de totale geldcirculatie ad f 8.549 miljoen was dit ruim 44 pCt.

Met de hierboven aangegeven wijziging van de structuur der handelsbanken is gepaard gegaan een toeneming van de post schatkistpapier bij de activa. De verklaring hiervan is niet zozeer een toenemende behoefte aan kort crediet van de zijde van de overheid. In feite komt er door tot uitdrukking, dat de handelsbanken een gedeelte van de taak van de overheid op het gebied van de uitgifte van geld — van oudsher een prerogatief van de overheid — hebben overgenomen.

De verhouding overheid en handelsbanken in Nederland

De belangrijke betekenis van de handelsbanken voor de Nederlandse geldvoorziening heeft haar in nationaal economisch opzicht in een zodanige positie geplaatst, dat de centrale overheid niet meer onverschillig kan staan tegenover haar handelingen. Daarbij komt, dat het actieve bedrijf der banken, hoewel relatief in betekenis afgenomen, nog altijd belangrijk is. Door uitzetting der credietverlening kunnen de handelsbanken een medium zijn, waardoor de hoeveelheid koopkracht, die op een bepaald moment zich in handen van het bedrijfsleven bevindt, wordt vergroot. Aan de hiermede gepaard gaande inflatoire tendenties kunnen onder bepaalde omstandigheden gevaren zijn verbonden (m.n. voor de betalingsbalans), welke nationaal-economisch niet aanvaardbaar zijn en welke de overheid nopen tot een zekere mate van toezicht op de handelingen van de handelsbanken.

In dit licht dient het vraagstuk van de verhouding overheid en handelsbanken, hetwelk in Nederland in begin 1952 met de aanvaarding van de Wet Toezicht Credietwezen een voorlopige afsluiting vond, te worden gezien. Definitief is de oplossing van dit vraagstuk nog niet, daar de wet, mede als gevolg van de sterke oppositie, welke zij in en buiten de Staten-Generaal bij haar behandeling heeft onderhouden, een zeer beperkte levensduur heeft. Zij loopt reeds 1 Januari 1955 af. Gemeend wordt, dat een verlenging van de wet met minder moeilijkheden gepaard zal gaan dan indertijd haar aanvaarding. De verhoudingen op financieel-economisch gebied zijn thans veel minder gespannen dan ten tijde van de indiening van de wet, welke plaats vond juist toen de Korea-hausse zich op haar hevigst deed gelden (begin 1951).

Een van de meest typerende verschijnselen, waarin de gewijzigde structuur van de handelsbanken tot uiting komt, is haar zeer grote liquiditeit. Wanneer men voor de 37 representatieve handelsbanken per ultimo December 1953 de liquiditeiten (kas, De Nederlandsche Bank, kassiers, giro-instellingen, daggeldleningen en Nederlands schatkistpapier) stelt tegenover de crediteursaldi, dan blijkt de verhouding f 3.610 miljoen tegenover f 3.845 miljoen te zijn, hetgeen dus neerkomt op een liquiditeitspercentage van 94. Hiermede is het duidelijk, dat er voor de handelsbanken onder de huidige verhoudingen geen liquiditeitsprobleem bestaat en dat, zonder nadere voorschriften, de credietverlening uit hoofde van liquiditeitsoverwegingen geen enkele belemmering zou behoeven te ondervinden.

De gevaren, welke hieraan, uit nationaal-economisch gezichtspunt, zijn verbonden, worden duidelijk gedemonstreerd met de gang van zaken tijdens de Korea-hausse. Onder invloed van de toen dreigende goederenschaarste werd door de handelsbanken ter financiering van goederenaankopen in het buitenland de credietverlening aan het bedrijfsleven in relatief sterke mate uitgebreid. Zij deden dit eenvoudig door schatkistpapier te laten aflopen zonder tot vernieuwing over te gaan. Liquiditeitsmoeilijkheden ontstonden op deze wijze niet voor de banken.

Deze extra credietverlening betekende een netto vermeerdering van de geldhoeveelheid. Immers, de positie van de schatkist was niet zodanig, dat zij zonder de middelen kon, welke moesten worden besteed voor de aflossing van het afgestoten schatkistpapier. De schatkist moest daarom in vrij sterke mate een beroep doen op De Nederlandsche Bank. De inflatoire werking van de credietverlening door de banken kwam uiteindelijk — gezien de verhoudingen, waaronder zij ontstond is dit begrijpelijk — vrijwel volledig tot uiting in een toeneming van het tekort op de betalingsbalans.

Voor de verantwoordelijke monetaire autoriteiten — waaronder wij verstaan de Minister van Financiën tezamen met De Nederlandsche Bank — is een dergelijke situatie niet aanvaardbaar. Immers zij betekent, dat de mogelijkheid bestaat — en de Korea-periode toont aan, dat deze mogelijkheid geenszins denkbeeldig is — van een verstoring van het monetaire evenwicht met alle gevolgen van dien, zonder dat hiertegen met de traditionele middelen (discontopolitiek e.d.) effectief kan worden opgetreden.

Vooruitlopende op een wettelijke regeling werd door de monetaire autoriteiten per 1 Januari 1951 een noodregeling, gebaseerd op bevoegdheden aan De Nederlandsche Bank in het kader van de geldsanering verleend, getroffen, welke regeling een beperking van de credietverlening door de handelsbanken aan het bedrijfsleven beoogde. Mede als gevolg van de grote liquiditeit der banken, die onderling bovendien nog verschillen vertoonden, was een vrij ingewikkeld systeem nodig. Naast een voorschrift voor een minimum-liquiditeit, uitgedrukt in een

percentage van de creditsaldi, werd als additioneel credietbeperkende maatregel de banken de keuze gelaten tussen het binden van het absolute peil der liquiditeit c.q. het absolute bedrag aan debetsaldi aan een bepaald historisch niveau. Werd aan een van de laatste voorwaarden niet voldaan, dan diende voor een zelfde bedrag als het tekort aan liquiditeit, resp. het teveel aan debetsaldi, bedroeg, door de desbetreffende bank crediet te worden opgenomen bij De Nederlandsche Bank. Hiermede werd dus geen absolute credietbeperking tot stand gebracht; wel werd bereikt, dat de door De Nederlandsche Bank gevoerde discontopolitiek opnieuw effectief werd. Een duurder worden van het door de handelsbanken aan het bedrijfsleven verleende crediet — waarvan de prijs in hoofdzaak varieert met de officiële disconto-tarieven van De Nederlandsche Bank — was hiervan het gevolg, hetgeen naar de monetaire autoriteiten hoopten, de aantrekkelijkheid van deze credieten zou verkleinen.

De Wet Toezicht Credietwezen

Zoals reeds werd opgemerkt, ging het bij de hierboven vermelde credietbeperkende maatregelen om een voorlopige regeling. Als meer blijvende regeling was bedoeld de Wet Toezicht Credietwezen, welke wet op 16 Mei 1952 in werking is getreden. Deze wet moet worden gezien als een tenuitvoerlegging van de bij de parlementaire behandeling van de Bankwet 1948 gedane toezeggingen, welke reeds voorlopig hun neerslag hadden gevonden in het vierde lid van artikel 9, hetwelk bepaalde, dat in afwachting van de totstandkoming van een wettelijke regeling in dringende gevallen bij Koninklijk besluit nadere regelen zouden kunnen worden gesteld, volgens welke De Nederlandsche Bank toezicht zal uitoefenen in het belang van de solvabiliteit en de liquiditeit van de credietinstellingen. Voorts geeft zij uitvoering aan het bepaalde in het eerste lid van genoemd artikel, waarbij aan de Bank de taak wordt opgedragen de waarde van de Nederlandse geld-eenheid te reguleren.

Deze wet heeft dus een ruimere strekking dan alleen een beheersing van het geldscheppende vermogen van de banken mogelijk te maken. Daarnaast dient zij ter bescherming van de belangen van de crediteuren van de credietinstellingen. Als zodanig bestrijkt de wet ook een breder terrein dan de geldscheppende instellingen, zoals handelsbanken; daarnaast vallen er onder instellingen, welker taak voornamelijk of gedeeltelijk ligt op het terrein van de credietbemiddeling, zoals landbouwcredietbanken, spaarbanken en commissionnaires in effecten.

In de eerste plaats voorziet de wet in een groeps-gewijze ingedeeld register van credietinstellingen. Voor de handelsbanken wordt dit register bijgehouden door De Nederlandsche Bank. Zoals reeds in de inleiding werd opgemerkt, staan thans 139 handelsbanken in dit register ingeschreven.

Vervolgens is De Nederlandsche Bank ingevolge artikel 11, eerste lid, bevoegd aan de geregistreeerde handelsbanken algemene voorschriften te geven voor hun bedrijfsvoering in het belang van de solvabiliteit en liquiditeit van die instellingen. Het overleg met de door de Minister van Financiën aangewezen representatieve organisatie heeft nog niet geleid tot het opstellen van een definitieve tekst van de voorschriften in de vorm, waarin zij aan de Minister van Financiën zullen worden voorgelegd ter verkrijging van de Koninklijke goedkeuring, voorzien in het tweede lid van genoemd artikel. Tot dusver heeft De Nederlandsche Bank geen gebruik behoeven te maken van de bevoegdheid, haar krachtens artikel 17 verleend, om, indien zij tekenen waarneemt van een ontwikkeling, die naar haar oordeel voor de solvabiliteit en de liquiditeit van een bank gevaarlijk is of zou kunnen worden, daarop de aandacht te vestigen van de geregistreeerde credietinstellingen, waarbij de desbetreffende mededeling zo nodig vergezeld gaat van een met redenen omkleed advies om binnen een bepaalde termijn ten aanzien van met name aan te geven punten van gedragslijn te veranderen. De Nederlandsche Bank heeft op grond van artikel 13, eerste lid, een aantal verklaringen van geen bezwaar afgegeven met betrekking tot een verkleining van het maatschappelijk kapitaal, de duurzame deelname in andere credietinstellingen en de financiële reorganisatie.

Voor het toezicht op het geldscheppend vermogen van de banken, het sociaal-economisch toezicht, opent de Wet Toezicht Credietwezen de volgende mogelijkheden (artikel 10, lid 5) :

1. het vaststellen van een minimum-percentage voor de verhouding tussen liquide middelen of onderdelen ervan en creditsaldi of onderdelen daarvan;
2. het vaststellen van de maximale omvang der credietuitzettingen of beleggingen, hetzij zonder meer, hetzij in verhouding tot de eigen middelen, of in verhouding tot de creditsaldi;
3. het beperken zonder meer dan wel zonder voorafgaande toestemming van De Nederlandsche Bank, of het verbieden van bepaalde soorten of vormen van crediet of van credieten, die een bepaalde omvang te boven gaan.

Voorschriften als hierboven bedoeld kunnen in eerste instantie door De Nederlandsche Bank worden gegeven. Zij behoeven evenwel de goedkeuring van de centrale overheid — bij K.B. — waarbij de Bankraad moet worden gehoord. Bij afwijking van het advies van de Bankraad moet het K.B. binnen drie maanden bij een wet worden bekrachtigd.

Hoewel de Wet Toezicht Credietwezen op 16 Mei 1952 op de handelsbanken van toepassing is verklaard, is eerst kort geleden een begin gemaakt met het treffen van regelingen, die een verwezenlijking van het sociaal-economisch toezicht tot doel hebben. Een van de oorzaken hiervan is ongetwijfeld geweest de afnemende spanningen op monetair gebied in de loop van 1951. Dit maakte een onmiddellijke

toepassing van de wet minder urgent. Zelfs kon met ingang van 1 April 1952 — dus nog vóór de inwerkingtreding van de wet — de als noodmaatregel ingestelde credietrestrictie worden opgeschort. Slechts de algemene bepaling der desbetreffende voorschriften, dat het bedrag der liquiditeiten minstens 40 pCt. der creditgelden moet uitmaken, bleef voorlopig van kracht. Deze algemene bepaling is, wat handelsbanken, landbouwcredietbanken en spaarbanken betreft, vervallen door de opheffing, per 1 Maart 1953, van de desbetreffende bedrijfs-groepen, terwijl zij voor de commissonnairs in effecten verviel door de intrekking per 28 November 1953 van artikel 19 van de Beschikking Deblokkering 1945.

Een tweede oorzaak is, dat om met vrucht tot toepassing van de Wet Toezicht Credietwezen te kunnen overgaan, eerst een oplossing diende te worden gevonden voor de overgrote liquiditeit, waarin de handelsbanken verkeerden. Ten einde hiertoe te geraken, heeft De Nederlandsche Bank besprekingen gevoerd o.a. met de Nederlandse Bankiersvereniging, welke besprekingen op 19 Februari 1954 tot gunstige resultaten hebben geleid.

Zoals in een vorig hoofdstuk werd uiteengezet, hangt de grote liquiditeit der banken ten nauwste samen met de functie, welke zij vervullen op het gebied van het betalingsverkeer. Zij hebben deze taak voor een belangrijk deel van de centrale overheid (c.q. De Nederlandsche Bank) overgenomen. Daardoor ziet men ook het verschijnsel, dat met het groeien van de Nederlandse deviezenreserve de tegoeden bij de banken en dientengevolge hun beschikbare middelen, verder toenemen. Waar het om gaat is tot een binding van deze middelen te komen, waardoor het ware karakter ervan, nl. tegenpost van het door de handelsbanken verzorgde deel van de geldcirculatie, beter tot uitdrukking komt en zij niet langer zonder meer kunnen dienen als basis voor het actieve credietbedrijf van de banken.

In het kader van het op 19 Februari 1954 tot stand gekomen samenstel van monetaire regelingen zijn in de eerste plaats voorzieningen getroffen ter vermindering van de surplusliquiditeit van het bankwezen.

Deze voorzieningen bestaan in de eerste plaats uit een met een aantal banken individueel gesloten gentlemen's agreement, waarbij zij zich hebben verplicht een bepaald percentage harer in guldens toevertrouwde gelden, voor zover deze f 10 miljoen te boven gaan, aan kasreserves bij De Nederlandsche Bank aan te houden. Dit percentage wordt door De Nederlandsche Bank vastgesteld tussen nihil en 15; bovendien geldt, dat van de eerste f 50 miljoen der reserveplichtige gelden het reservepercentage wordt gehalveerd. Bij de invoering, per 22 Maart 1954, werd het reservepercentage vastgesteld op 5; het ligt in het voornemen van De Nederlandsche Bank dit percentage, indien de verhoudingen op de geldmarkt daartoe aanleiding geven, geleidelijk te ver-

hogen tot 10 (en wel met niet meer dan één punt per maand).

De ruimte op de geldmarkt is sedertdien zodanig geweest, dat De Nederlandsche Bank nog elke maand van de haar verleende bevoegdheid heeft gebruik gemaakt. Per 22 Juni 1954 werd het percentage op 8 gebracht. Naar schatting kan het bedrag, dat de banken op grond van deze regeling renteloos bij de centrale bank moeten aanhouden, op f 400 miljoen worden gesteld.

Het met de hier vermelde regeling beoogde doel is duidelijk. Op deze wijze kan al naar gelang, als gevolg van de beweging van de goud- en deviezenvoorraad, de monetaire liquiditeit toe- of afneemt, het percentage van de verplichte kasreserve worden verhoogd of verlaagd en dus een gedeelte van deze liquiditeit worden gebonden. Tegenover de door haar verzorgde geldcirculatie financieren de banken dus voortaan een gedeelte van de goud- en deviezenvoorraad, die als dekking van de totale geldcirculatie fungeert.

Evenbedoelde voorzieningen bestaan in de tweede plaats uit een consolidatie van het schatkistpapier, dat door de banken wordt gehouden. Hiermede wordt de lijn doorgetrokken, die zich reeds eerder aftekende. Wij wezen er reeds op, dat in de laatste jaren de kortlopende schatkistpromessen geleidelijk vervangen zijn door schatkistbiljetten met een looptijd van 3 en 5 jaar (zie tabel IV). Krachtens de nu getroffen regeling wordt een belangrijk deel van dit papier omgezet in schatkistcertificaten met een looptijd van gemiddeld 10 jaar (8, 10 en 12 jaar). Deze certificaten kunnen uitsluitend door de banken worden genomen en zijn uitsluitend binnen de kring der tot het gentlemen's agreement toegetreden banken verhandelbaar. Op deze wijze wordt een meer stabiele dekking verkregen voor de door de banken verzorgde geldcirculatie. Overigens is voorzien in de mogelijkheid de dekking zo nodig aan te passen aan de ontwikkeling van de aan de banken toevertrouwde gelden door middel van belening en onder bepaalde voorwaarden ook aankoop van de certificaten door De Nederlandsche Bank tegen een speciaal tarief.

Voor de uitgifte van de hierboven bedoelde langlopende schatkistcertificaten is een wettelijke machtiging nodig. Een ontwerp daartoe is inmiddels ingediend en door de Staten-Generaal in behandeling genomen (1). In afwachting van de totstandkoming van deze wet is als voorlopige regeling overgegaan tot de uitgifte van bijzondere 5-jarige schatkistbiljetten. Hiervan is een bedrag van f 1.200 miljoen bij de banken geplaatst. Deze biljetten zullen t.z.t. worden omgewisseld in de definitieve schatkistcertificaten.

Met de hier bedoelde regelingen is een belangrijke sanering van de liquiditeitspositie van de banken tot stand gebracht. Het moet als een belangrijk

(1) Leningwet 1954, zitting 1953/54, n° 3.432.

winstpunt worden beschouwd, dat een belangrijk onderdeel van deze regelingen vrijwillig is tot stand gekomen, bij een gentlemen's agreement, waarbij, naar de toevertrouwde gelden gerekend, 97 pCt. van het handelsbankwezen is toegetreden. Hieruit kan worden opgemaakt, dat men ook in bankkringen tot erkenning van de bijzondere positie der handelsbanken is gekomen, hetgeen ten tijde van de behandeling van de Wet Toezicht Credietwezen nog niet algemeen het geval was.

Tegelijk met deze sanering van de liquiditeit der banken kon worden overgegaan tot het treffen van regelingen ter voorbereiding van de uitvoering van artikel 10 van de Wet Toezicht Credietwezen, welk artikel, zoals reeds hiervoor werd uiteengezet, voorziet in het sociaal-economisch toezicht op de handelsbanken. Ook dit punt is in het eerder vermelde overleg van De Nederlandsche Bank met de Nederlandse Bankiersvereniging betrokken, eveneens met gunstig resultaat. Overeenstemming werd bereikt over de inhoud van twee door De Nederlandsche Bank te geven algemene voorschriften, welke zullen worden uitgevaardigd, zodra de omstandigheden hiertoe aanleiding geven. Het eerste voorschrift voorziet in het eventueel opleggen van de verplichting tot

het aanhouden, in de vorm van liquide middelen, van een monetaire dekking, die in zekere verhouding staat tot het bedrag van de aan de banken toevertrouwde gelden. Dit dekkingspercentage zal tenminste 30 en ten hoogste, afhankelijk van de omstandigheden, 40 of 45 bedragen. Het is duidelijk, dat de schatkistcertificaten, waarvan hiervoor sprake is, niet tot de liquide middelen in de zin van dit voorschrift kunnen worden gerekend.

Het tweede voorschrift voorziet in de eventuele vaststelling van een credietplafond en is bedoeld om te worden toegepast in situaties, die een verdergaand ingrijpen vereisen, dan het stellen van een minimum liquiditeitspercentage.

Dat ook over de toepassing in beginsel van de Wet Toezicht Credietwezen met de bij deze wet nauwst betrokkenen, eveneens op vrijwillige basis, overeenstemming kon worden bereikt, is eveneens zeer verheugend. Dit wettigt de hoop, dat, wanneer binnenkort de verlenging van de wet, welke in het kader van het huidige financieel-economische bestel als een onmisbaar element moet worden beschouwd, aan de orde zal komen, dit met meer vruchtdragende besprekingen gepaard zal gaan dan in 1951 het geval was.

BETALINGSBALANS

VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE OVER 1953

De betalingsbalans van de B.L.E.U. over 1953, opgemaakt naar de beginselen die vroeger in dit *Tijdschrift* (1) werden uiteengezet, wordt hierna in twee verschillende vormen voorgesteld; deze stemmen overeen met diegene die aangewend werden bij de publicatie van de gegevens over het jaar 1952 (2).

Herinneren wij er in het kort aan dat de eerste voorstelling — tabel I — in een eerste groep rubrieken de transacties op goederen en diensten omvat, evenals de particuliere schenkingen, de particulier-kapitaalbewegingen en de aflossingen van buitenlandse schulden, d.w.z. de transacties waarvan het saldo dient gefinancierd te worden door een tussenkomst van de overheid en het bankwezen; de wijze van tussenkomst wordt vervolgens omschreven in het tweede deel van de tabel.

De tweede voorstelling — tabel II — stemt overeen met het type-schema, dat door het Internationaal Monetair Fonds wordt aangewend (3). Berustend op het begrip investering in het buitenland stelt ze de lopende transacties welke tijdens de beschouwde periode werden uitgevoerd tegenover de schommelingen in de netto-tegoeden op het buitenland, van particulieren, overheid, en banken welke tijdens dezelfde periode werden waargenomen.

Het is niet zonder belang opnieuw de aandacht te vestigen op het feit dat de in dit *Tijdschrift* gepubliceerde betalingsbalansen hoofdzakelijk steunen op de overdrachten welke door bemiddeling van

het Belgisch-Luxemburgse bankwezen, tussen ingezetenen en niet-ingezetenen uitgevoerd worden, terwijl de transacties die tot geen overdracht aanleiding gaven slechts opgenomen worden in de weinig talrijke gevallen waarin ze met zekerheid gekend zijn. De tabel der transacties met het buitenland, welke hierna volgt, is dus niet volledig: een der voornaamste weglatingen betreft de toeristische ontvangsten en uitgaven welke zonder bemiddeling van het bankwezen gefinancierd werden; in de huidige stand van zaken, werd het echter niet nodig geacht die gegevens aan te vullen met ramingen die noodzakelijkerwijze op gissingen zouden steunen.

..

VERLOOP VAN DE ALGEMENE BETALINGSBALANS.

Uit tabel I blijkt dat de door de overheid en door het bankwezen gefinancierde buitenlandse transacties van de B.L.E.U., in 1953 een tekort vertoonden van fr 2,9 milliard. In 1952 sloten ze met een batig saldo van fr 4,1 milliard.

Die evolutie is toe te schrijven aan het verloop van het goederenverkeer met het buitenland. Het tekort dat in de tweede helft van 1952 in de handelsbalans van de B.L.E.U. tot uiting kwam, handhaafde zich zonder onderbreking in 1953, daar de inkrimping van de uitvoer niet goedge maakt werd door een gelijkaardige beweging van de invoer.

Daar een omstandige studie van de buitenlandse handel van de B.L.E.U. in een der volgende nummers van dit *Tijdschrift* zal verschijnen, volstaat het hier de evolutie in grote trekken te schetsen.

Op grond van de douanestatistieken bedroeg het tekort op de handelsbalans gemiddeld fr 680 miljoen per maand. Het bereikte zijn maximum tijdens het derde kwartaal met een maandgemiddelde van fr 944 miljoen.

De inkrimping van de totale uitvoerwaarde is te wijten aan een zeer uitgesproken prijsdaling, daar

(1) Cf. « Aantekening van de internationale transacties en opstelling van de betalingsbalans der Belgisch-Luxemburgse Economische Unie voor 1947 », April 1949, blz. 169-185, en « Betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie over 1950 », September 1951, blz. 65 tot 67.

(2) Cf. « De betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie over 1952 », *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, Juli 1953, blz. 10-26.

(3) Alhoewel ze voorgesteld worden volgens het type-schema van het Internationaal Monetair Fonds, stemmen de gegevens van tabel II, ingevolge sommige afwijkingen in de opstellingsmethode, niet helemaal overeen met diegene die door dit organisme in zijn jaarboeken worden gepubliceerd. De belangrijkste van die afwijkingen is te wijten aan het verschil van telling van in- en uitvoer die in de tabellen van het Fonds geraamd worden op grond van de douanestatistieken en in die van de Bank op grond van de deviezenontvangsten en -uitgaven.

over het algemeen het afzetvolume tamelijk sterk toenam. De invoer nam eveneens in omvang toe; de teruggang van de noteringen bleef hier echter meer beperkt.

Tabel I.

Algemene betalingsbalans van de B.L.E.U.

Jaren 1952 en 1953
(in millioenen franken)

	1952	1953
A. Te financieren verrichtingen :		
1. Goederentransacties :		
f.o.b. -uitvoer	109.736	97.964
f.o.b. -invoer	102.650	99.814
Saldo...	+ 7.086	— 1.850
Goederenarbitrage	+ 1.398	+ 1.975
Loonwerk	+ 2.969	+ 2.468
Niet monetair goud	+ 121	+ 191
Totaal...	+11.574	+ 2.784
2. Onzichtbare transacties :		
Verplaatsingen in het buitenland	— 1.751	— 1.110
Vervoer	— 4.923	— 2.512
Verzekeringspremiën en -uitkeringen	— 235	+ 14
Inkomsten uit investeringen ...	+ 835	+ 768
Overheidstransacties niet elders vermeld	+ 813	— 880
Grensarbeiders en vreemde arbeiders	+ 712	+ 753
Diversen	— 118	— 133
Totaal...	— 4.667	— 3.100
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3=1+2)	+ 6.907	— 316
4. Particuliere schenkingen	+ 199	+ 481
5. Particulier-kapitaalbewegingen ..	— 2.160	— 2.762
6. Aflossingen buitenlandse schulden	— 1.668	— 331 ¹
7. Vergissingen en weglatingen ...	+ 773	+ 30
8. Totaal te financieren saldo (8 = 3 tot 7)	+ 4.051	— 2.898
B. Financieringsverrichtingen :		
a) <i>Tussenkomst der publiek-rechtelijke instellingen</i> ²		
9. Ontvangen en verstrekte leningen op lange termijn	+ 3.551	+ 673
10. Ontvangen en verstrekte leningen op korte termijn	+ 4.883	+ 482
11. Overheidsschenkingen	+ 400	+ 150
12. Totaal (12 = 9 tot 11)	+ 8.834	+ 1.305
b) <i>Tussenkomst van het bankwezen</i> ³		
13. Nationale Bank van België :		
Goudvoorraad	(+ 3.410)	(+ 3.605)
Betalingsakkoorden	(— 4.127)	(— 1.249)
Financiële overeenkomsten ...	(+ 231)	(— 476)
Buiten betalingsakkoorden ...	(+ 3.774)	(— 1.257)
14. Caisse d'Epargne du Grand-Duché de Luxembourg :		
Goudvoorraad	—	(— 12)
15. Particuliere Belgische en Luxemburgse banken ⁴	(+ 9.597)	(— 2.204)
c) <i>Totaal der financieringsverrichtingen [c) = a) — b)].</i>	— 4.051	+ 2.898

¹ Met inbegrip van 994 miljoen terugbetaald vanwege Nederland (E.O.E.S. -lening).

² Ontvangstoverschot +; uitgaveoverschot —.

³ Vermeerdering van vorderingen en tegoeden, vermindering van verplichtingen +; verminderingen van vorderingen en tegoeden, vermeerdering van verplichtingen —.

⁴ Met inbegrip van de wisselreserves t.o.v. de Kolonie.

Reëel verbeterden de handelstransacties met het buitenland, doch de ruilvoet verslechterde.

De tendens naar herstel van het evenwicht in de geografische spreiding der handelsstromingen, die reeds sedert het tweede halfjaar van 1952 werd waargenomen, tekende zich nog iets duidelijker af.

De transacties met de landen van de Europese Betalingsunie, die meer dan twee derden van geheel de buitenlandse handel vertegenwoordigen, sloten met een gematigd tekort, dan wanneer de handelsbalans van vorig jaar nog een overschot vertoonde (4).

Tegelijkertijd met het verdwijnen van het overschot tegenover de E.B.U.-landen vertoonde ook het debetsaldo op de handelstransacties met het dollargebied een neiging tot krimpen, onder invloed én van een invoervermindering én van een uitvoervermeerdering.

Dank zij die normalisatie in het gezamenlijke handelsverkeer met het buitenland, konden de maatregelen die sedert 1951 ter verschuiving van de buitenlandse handel genomen werden, opnieuw verzacht worden.

Het betalingsverkeer betreffende de goederentransacties lieten nog slechts een boni van fr 2,8 milliard tegenover fr 11,6 milliard het jaar voordien.

Het omvat naast de opbrengst van de uitvoer en de betaling van de invoer de goederenarbitrage en het loonwerk, evenals de bewegingen van niet monetair goud. Op f.o.b.-basis berekend, vertoonden de uitvoerontvangsten en de invoeruitgaven een tekort van fr 1,8 milliard tegenover een overschot van fr 7,1 milliard in 1952. Die ommekeer is te wijten aan een vermindering van de uitvoerontvangsten van nagenoeg fr 11,8 milliard, daar de invoeruitgaven slechts afnamen met fr 2,8 milliard.

Het gunstig saldo op de goederenarbitrage bedraagt nagenoeg fr 2 milliard tegen fr 1,4 milliard in 1952. Zoals bekend, werden die verrichtingen, de zgn. financiële doorvoer of de driehoekshandel sedert 1951 beperkt tot diegene die het overschot van de B.L.E.U. in de E.B.U. niet konden doen toenemen. Dit betekent dat het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel slechts toeliet goederen aan te kopen in een lidstaat van de E.B.U. om ze te verkopen in een andere staat, die al dan niet deel uitmaakt van de E.B.U. Het vermeerde daarentegen de verkoop in de E.B.U.-zone van goederen welke buiten die zone werden aangekocht.

Naast deze financiële beperkingen bleven de doorvoerverrichtingen in 1953 nog steeds onderworpen aan economische belemmeringen, welke voortvloeiën uit de door de B.L.E.U. aangegane internationale verplichtingen of er toe strekken bepaalde contingenten aan de Belgische nijverheid voor te behouden.

(4) De oorzaken van die ommekeer werden ontleed in dit *Tijdschrift*. Cf. « De Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Europese Betalingsunie », Mei 1954, blz. 303-304.

Het loonwerk bracht netto fr 2,5 milliard op, d.i. minder dan het voorgaande jaar, toen het overschot bijna fr 3 milliard bereikte.

De bewegingen van niet monetair goud bleven onbeduidend; ze sloten, zoals het jaar voordien, met een licht overschot.

De inkrimping van het tekort op de « onzichtbare » transacties — fr 3,1 milliard tegenover fr 4,7 milliard in 1952 — is vooral toe te schrijven aan een vermindering van het deficit uit hoofde van vervoerkosten en aan de ommekeer van het saldo op de overheidstransacties. De oorzaken van deze verschillende wijzigingen worden hierna omstandig ontleed.

Het gunstiger verloop van de gezamenlijke onzichtbare transacties weegt slechts in geringe mate op tegen de afname van het boni op de goederen-transacties. De verrichtingen op goederen en diensten geven derhalve in het geheel een tekort te zien van fr 0,3 milliard tegenover een overschot van fr 6,9 milliard het jaar voordien.

De te financieren verrichtingen omvatten buiten de goederen- en dienstentransacties de particuliere schenkingen, de particulier-kapitaalbewegingen en de contractuele aflossingen der buitenlandse schulden.

De netto-inbreng van deviezen herkomstig uit particuliere schenkingen nam enigszins toe; hij steeg van het ene jaar tot het andere van fr 0,2 milliard tot fr 0,5 milliard. Hunnerzijds gaven de particulier-kapitaalbewegingen aanleiding tot een netto-afvloeiing van deviezen van nagenoeg fr 2,8 milliard tegen 2,2 milliard in 1952. De contractuele aflossingen der buitenlandse kredieten noopten tot een deviezenuitgave van fr 0,3 milliard, rekening houdend met de terugbetaling door Nederland van een gedeelte van de lening die de Belgische Schatkist in het begin van 1950 aan dit land had toegestaan in het kader van het tweede inter-Europees compensatie- en betalingsakkoord. In 1952 had de aflossing van de buitenlandse schulden een aderlating van fr 1,7 milliard der wisselreserves noodzakelijk gemaakt.

In het totaal lieten de betalingen met het buitenland een tekort van fr 2,9 milliard tegen een overschot van fr 4,1 milliard het jaar voordien.

Het werd gefinancierd deels door buitenlandse leningen en deels door de deviezenreserves van het bankwezen. De ontvangen buitenlandse giften bedroegen nog slechts fr 150 miljoen, tegen fr 400 miljoen in 1952.

De nieuwe netto-schuldvermeerdering tegenover het buitenland bleef beperkt. De Belgische Staat ging in 1953 inderdaad geen nieuwe buitenlandse leningen op lange termijn meer aan, doch hij heeft een deel gebruikt van de lening van \$ 30 miljoen die hem in November 1951 door de Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling werd toegestaan.

Het in- en het uitgaan van overheidskapitaal op korte termijn wogen practisch tegen elkaar op ook al waren hiermee tamelijk grote bedragen gemoeid. Het saldo der nieuwe netto-verplichtingen tegenover het buitenland bedroeg fr 0,5 milliard, tegen een netto-schuldvermeerdering van nagenoeg fr 4,9 milliard het jaar voordien. De verstrekte en ontvangen leningen op korte termijn omvatten hoofdzakelijk de verrichtingen met de Bank voor Internationale Betalingen en de Kolonie. Herinneren wij er nochtans aan dat de beweging van het overheidskapitaal op korte termijn in 1952 beïnvloed werd door een louter technische wijziging in de boeking der verplichtingen van de B.L.E.U. tegenover de Kolonie; een gedeelte der verplichtingen in Belgische franken van het bankwezen tegenover Kongo werd omgezet in Belgische schatkistcertificaten op korte termijn ingevolge de overdracht van de functie van circulatiebank van de Bank van Belgisch-Kongo op de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi. Daaruit vloeide een toename voort van de wisselreserves, waartegen een gelijktijdige verhoging der verplichtingen van de Belgische Schatkist tegenover de Kolonie opwoog.

De tussenkomst van het bankwezen in de financiering van het tekort der buitenlandse betalingen bereikte fr 1,6 milliard. Deze bijdrage werd uitsluitend door de particuliere banken verstrekt in de vorm van een toename van hun verplichtingen tegenover het buitenland. De wisselreserves van de Nationale Bank stegen daarentegen met ongeveer fr 0,6 milliard; de Bank kon daarenboven een gedeelte van haar vorderingen op het buitenland vervangen door goud.

Het blijkt nuttig er hier nogmaals op te wijzen dat de aangroei van de wisselreserves der banken met fr 12,9 milliard in 1952 gedeeltelijk louter van boekhoudkundige aard was. Hij kwam ten belope van nagenoeg fr 7 milliard voort uit een wijziging der boeking van de verplichtingen in Belgische franken van het Moederland aan de Kolonie ingevolge de overdracht van de functie van circulatiebank van de Bank van Belgisch-Kongo op de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi.

De vermeerdering van de wisselreserves der banken in 1952, die voortvloeide uit de werkelijke transacties met het buitenland en aanleiding kon geven tot een uitbreiding van het geldvolume, bereikte ca. fr 6 milliard. Het is trouwens met dit laatste bedrag dat de vermindering met fr 1,6 milliard der wisselreserves van de banken in 1953 dient vergeleken.

De inkrimping van de geldhoeveelheid, voortvloeiend uit dit tekort op de buitenlandse betalingen, werd ruim goedge maakt door een uitbreiding van het krediet aan de particuliere sector en vooral aan de overheidssector, zodat de geldvoorraad, ter beschikking van de Belgische economie, in 1953 met bijna fr 6,3 milliard toenam.

**

ONTLEDING VAN DE ALGEMENE BETALINGSBALANS.

Op grond van tabel II, waarin de transacties van de B.L.E.U. met het buitenland aangetekend werden volgens het type-schema door het Internationaal Monetair Fonds voorgesteld, zullen hierna enkele aanvullende gegevens verstrekt worden over de bestanddelen der belangrijkste rubrieken.

Tabel II.

Betalingsbalans van de B.L.E.U. — Jaar 1953
Voorstelling volgens het schema van het Internationaal Monetair Fonds
(in miljoenen franken)

Lopende transacties	Credit Ontvangsten	Debet Uitgaven	Netto- crédit (+) of debet (-)	Kapitaal- en monetaire goudbewegingen	Vermeerdering (+) of vermindering (-)		
					Tegoeden op het buiten- land en monetair goud	Verplichtin- gen tegen- over het buitenland	Netto-tegoeden op het buitenland of monetair goud
1. Goederentransacties f.o.b.	108.939	106.346	+ 2.593	Particuliere sector (excl. banken)			
2. Beweging van niet monetair goud (netto) .	757	566	+ 191	11. Langlopende kapitalen .			} + 2.762
3. Verplaatsingen in het buitenland	1.764	2.874	- 1.110	12. Kortlopende kapitalen .			
4. Vervoer	7.824	10.336	- 2.512	Overheids- en banksector			
5. Verzekeringspremies en uitkeringen	728	714	+ 14	13. Langlopende kapitalen .	- 194	+ 148	- 342
6. Inkomsten uit investeringen	4.592	3.824	+ 768	13.1 Verstekte en ontvangen leningen ...	+ 800	+ 1.473	- 673
7. Overheidstransacties niet elders vermeld	1.466	2.346	- 880	13.2 Aflossingen	- 994	- 1.325	+ 331
8. Allerhande lopende transacties (8.1 + 8.2)	8.228	7.608	+ 620	14. Kortlopende kapitalen .	- 2.552	- 1.145	- 1.407
8.1 Grensarbeiders en vreemde arbeiders .	2.433	1.680	+ 753	14.1 Betalingsakkoorden			
8.2 Diverse andere lopende transacties ...	5.795	5.928	- 133	14.2 Verplichtingen tegenover het I.M.F. en de I.B.H.O. ...		- 71	+ 71
Totaal goederen en diensten	133.732	134.048	- 316	14.3 Netto-verplichtingen in Belgische franken tegenover de Kolonie			+ 1.294
9. Schenkingen (9.1 tot 9.3)	1.372	741	+ 631	14.4 Andere verplichtingen tegenover overheids- en bankinstellingen		+ 4.171	- 4.171
9.1 Particuliere geldovermakingen	1.222	741	+ 481	14.5 Andere tegoeden en verplichtingen ...	- 1.593	- 138	- 1.455
9.2 Herstelleveringen .				15. Monetair goud	+ 3.593		+ 3.593
9.3 Regeringsschenkingen	150		+ 150				
10. Totaal lopende transacties (1 tot 9)	135.104	134.789	+ 315	16. Totaal der kapitaal- en monetair-goudbewegingen			+ 345
Vergissingen en weglatingen			+ 30				
Eindtotaal ...			+ 345				

bedragen door de douanestatistieken geteld en waarom deze laatste normaal de uitvoerontvangsten en de invoeruitgaven overtreffen.

Herinneren wij er niettemin aan dat de voornaamste afwijkingen tussen deze twee reeksen statistieken o.a. aan de volgende oorzaken te wijten zijn : de invoeruitgaven worden op f.o.b.-basis opgenomen, terwijl de douanestatistieken de invoerverrichtingen op c.i.f.-basis vermelden; de balans neemt de tijdens het jaar verrichte betalingen op welke ook de datum van de uitvoer of invoer zij; de douanestatistieken omvatten, naast de werkelijke uitvoer en invoer, ook de tijdelijke uitvoer en de weder-

Lopende transacties.

GOEDERENTRANSACTIES.

Die verrichtingen omvatten hoofdzakelijk de uitvoerontvangsten en de invoeruitgaven op f.o.b.-basis berekend. Er werd in dit Tijdschrift (5) reeds uiteengezet waarom het verkieslijker is het bedrag van de betalingen betreffende de uitvoer en de invoer in de betalingsbalans op te nemen veeleer dan de

uitvoer evenals de tijdelijke invoer en de wederinvoer (6); sommige handelstransacties met het buitenland, zoals de levering van gas en electriciteit, evenals de levering van goederen aan de buitenlandse bases in België gevestigd, worden niet in de douanestatistieken opgenomen, terwijl de

(5) Cf. « De betalingsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie in 1952 », Juli 1953, biz. 11 tot 14.

(6) Die verrichtingen bereikten de volgende bedragen :

	1952	1953
	(in miljoenen franken)	
Tijdelijke invoer	11.165	10.189
Wederinvoer	591	825
Tijdelijke uitvoer	463	622
Wederuitvoer	10.121	18.491

leveranties van scheepsproviand, die als vervoer-ontvangsten moeten beschouwd worden, er in vermeld staan.

Om die verschillende redenen verkiezen de meeste landen die over boekhoudgegevens nopens de betalingen van de in- en uitvoer beschikken, deze, veeleer

dan de gegevens der douanestatistieken, in hun betalingsbalans in te schrijven. Ze brengen er trouwens sommige wijzigingen aan, ten einde o. m. rekening te houden met de verrichtingen die niet noodzakelijk aanleiding geven tot een betaling in geld, zoals de ruil- en de particuliere compensatieverrichtingen.

Tabel III.

Goederentransacties
(in miljoenen franken)

	1952			1953		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
F.o.b.-uitvoer en -invoer ¹	109.736	102.650	+ 7.086	97.964	99.814	— 1.850
Arbitrageverrichtingen	6.881	5.483	+ 1.398	7.722	5.747	+ 1.975
Loonwerk	3.669	700	+ 2.969	3.253	785	+ 2.468
Totaal ...	120.286	108.833	+ 11.453	108.939	106.346	+ 2.593
Niet monetair goud	683	562	+ 121	757	566	+ 191

¹ Met inbegrip van de ruilverrichtingen voor een bedrag van fr 918 miljoen in 1952 en van fr 1.345 miljoen in 1953.

Zo werden voor de B.L.E.U. de uitvoerontvangsten en de invoeruitgaven, rekening houdend met de ruilverrichtingen, in 1953 met fr 1.345 miljoen vermeerderd. Zoals bekend, worden die verrichtingen, mits bijzondere machtiging, toegestaan om tegemoet te komen aan het ontbreken of aan de slechte werking der betalingsakkoorden en aan de schaarste van Belgische franken waarmee sommige landen af te rekenen hebben. Overigens is de ruilhandel met de E.B.U.-landen in beginsel niet toegelaten (7).

Een tweede verbetering die vanaf dit jaar kon aangebracht worden, bestaat in de wijziging van de uitvoerontvangsten ten einde rekening te houden met de uitvoer die gepaard ging met handelskredieten door het bankwezen ten gunste van de kopers. Deze wijziging drong zich op, daar het disconto door de banken van bank- of handelsaccepten voor de invoer dezelfde monetaire terugslag heeft als de contantbetalingen van de uitvoer.

Een derde wijziging tenslotte, die voor de jongste jaren aan de cijfers ontleend aan de statistieken van het Wisselinstituut zou moeten aangebracht worden, vloeit voort uit een wijziging, omstreeks het einde van 1951, van de reglementering op de wisselcontrôle. Om de snelle toename van haar overschot op de E.B.U. te remmen, heeft de B.L.E.U. van 1951 af een reeks maatregelen getroffen waaronder de afschaffing, wat de E.B.U.-deviezen betreft, van de algemene verplichting voor de uitvoerders de opbrengst van hun uitvoer aan een erkende bank af te staan. De opbrengst van de uitvoer naar de landen van de E.B.U. — uitvoer die nagenoeg 70 pCt van de totale afzet in het buitenland vertegenwoordigt — dient bijgevolg niet meer gerepatrieerd en zo hij toch gerepatrieerd wordt, niet meer aan een erkende bank afgestaan. De uitvoerders blijken wel enigszins van deze machtiging gebruik gemaakt te hebben;

(7) Cf. « De ruil- en doorvoerverrichtingen tijdens het jaar 1953 », *Belgisch Handelsoverzicht*, April 1954, blz. 36 tot 40.

daar waar de uitvoerontvangsten tijdens de vorige jaren regelmatig 6 tot 7 pCt. beneden het door de douanestatistieken geteld uitvoerbedrag lagen, bereikte deze afwijking in 1952 inderdaad ongeveer 10 pCt. en in 1953 nagenoeg 15 pCt. Daar echter nog andere factoren die afwijking kunnen verklaren, hebben wij het niet nodig geacht, op grond van een noodzakelijke oppervlakkige raming, het in de statistieken van het B.L.I.W. opgenomen bedrag der uitvoerontvangsten te moeten wijzigen, te meer daar, zoals vroeger, de door ons opgestelde balans hoofdzakelijk de tijdens de verslagperiode door de banken uitgevoerde betalingen omvat en de transacties met het buitenland die tot geen enkele overdracht van deviezen aanleiding geven, slechts worden geteld voor zover ze met zekerheid gekend zijn, wat hier klaarblijkelijk niet het geval is.

Wat er ook van zij, op basis van de gewijzigde douanestatistieken (8) overtrof de uitvoer met fr 115,8 milliard en de invoer met fr 111,9 milliard, d.i. fr 6,9 milliard op het credit en fr 5,5 milliard op het debet, de cijfers van de betalingsbalans. Rekening gehouden met wat hierboven werd gezegd in verband met de afstand, aan de erkende banken, van de opbrengst van de uitvoer naar de E.B.U.-landen en onder het voorbehoud vereist wegens de gebrekkige beschikbare documentatie, mag beweerd worden dat de conjunctuurverzwakking en de scherpe concurrentie op de buitenlandse markten zich weerspiegeld hebben in een toename van de handelskredieten aan en door de B.L.E.U.

(8) Deze wijziging omvat :

- de vervanging van de c.i.f.-waarde van de invoer door een f.o.b.-waarde;
- de uitschakeling van de aan- en verkopen van niet monetair goud;
- de uitschakeling der leveranties van scheepsproviand;
- de uitschakeling van de tijdelijke invoer en van de wederuitvoer evenals van de tijdelijke uitvoer en de wederinvoer;
- de opneming van de in- en uitvoer van electriciteit en gas.

De goederentransacties omvatten, naast de eigenlijke in- en uitvoer, de doorvoer- of financiële arbitrageverrichtingen en het loonwerk.

Hierboven werd reeds gewezen op de zowel economische als financiële beperkingen, waaraan de *doorvoerverrichtingen* onderworpen blijven. Volgens het verslag van de Subcommissie voor Ruil- en Doorvoerhandel (9), zouden de doorvoeraanvragen in 1953 toegenomen zijn (1.862 tegen 1.431 in 1952), doch gelet op de noodzakelijke beperking van de doorvoer naar bepaalde landen waar de markt aan de Belgische producten diende voorbehouden, zou het aantal weigeringen dezelfde tendentie gevolgd hebben. Van de 1.862 ingediende aanvragen werden er in 1953 slechts 1.083 goedgekeurd terwijl vorig jaar 881 van de 1.431 goedgekeurd werden. Bovendien werd een kleiner percentage van de toegestane machtigingen werkelijk uitgevoerd: 20 pCt. van de toegestane aankopen tegen 27 pCt. in 1952, en 26 pCt. van de gemachtigde verkopen tegen 30 pCt. het jaar voordien.

Niettemin is het gezamenlijk bedrag der ontvangsten en uitgaven uit doorvoerverrichtingen enigszins gestegen, evenals het batig saldo dat deze verrichtingen normaal vertonen en de winst dezer verrichtingen vertegenwoordigt.

Het *loonwerk* was, zoals vorig jaar, een belangrijke bron van inkomsten voor de Belgische economie. Zoals bekend, heeft het loonwerk over het algemeen betrekking op Kongolese producten, inzonderheid erts en non-ferro metalen. Op bepaalde ogenblikken heeft België eveneens Amerikaanse fijne cokeskolen verwerkt voor rekening van Frankrijk, evenals buitenlandse wol en andere textielproducten. De waarde der Kongolese producten die in het Moederland verder bewerkt worden, mag volgens sommigen (10) op meer dan fr 4 miljard, af-Kongo, geraamd worden, d.i. nagenoeg 20 pCt. van de totale uitvoer van de Kolonie. De uiteindelijke bestemmingen van die producten waren in 1953 de Verenigde Staten voor tin en cobalt, Frankrijk, West-Duitsland, Italië en Zweden voor koper.

Tabel IV.

Niet monetair goud
(in miljoenen franken)

	1952			1953		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
Uitvoer en invoer van goud en goudwerk ¹	315	124	+ 191	433	184	+ 249
Aan- en verkoop van de Maatschappij Congor	363	438	— 75	310	366	— 56
Aan- en verkoop van de Nationale Bank van België	5	—	+ 5	14	16	— 2
Totaal ...	683	562	+ 121	757	566	+ 191

¹ Volgens de douanestatistieken (tariefpost nr 685, 688, 688a, 688b, 693), met uitsluiting van de invoer uit Congo. De invoeren eif. van de douanestatistieken werden omgezet in invoeren fob.

De *bewegingen van niet-monetair goud* omvatten de door de douanestatistieken vermelde in- en uitvoer van ruw, half-bewerkt en bewerkt goud, de aan- en verkoop van goud vanwege de maatschappij Congor voor medische, industriële of artistieke doeleinden en enkele aan de loketten van de Nationale Bank van België afgehandelde verrichtingen. Ze bereikten hetzelfde peil als vorig jaar, ofschoon het percentage welk de Kongolese goudproducenten door bemiddeling van de Belgische maatschappij Congor op de markt mogen verkopen op 1 October 1953 van 60 op 90 pCt. gebracht werd. De goudaankopen van Kongo bereikten fr 366 miljoen tegenover 438 miljoen het jaar voordien; de goudverkopen aan het buitenland tegen betalingen in dollars bereikten fr 310 miljoen tegenover fr 363 miljoen in 1952.

ONZICHTBARE TRANSACTIES.

De reeds in 1952 vastgestelde inkrimping van het tekort op de onzichtbare verrichtingen tussen de B.L.E.U. en het buitenland hield in 1953 aan.

De netto-uitgaven wegens de *verplaatsingen in het buitenland* waren een eertse factor van inkrimping van het traditionele tekort op de onzichtbare transacties. De ontvangsten gaan in stijgende lijn, terwijl de uitgaven afnemen. Er dient nochtans niet uit het oog verloren dat de bedragen die in de balans als verplaatsingen in het buitenland opgenomen werden, geen juist beeld geven van het vreemdelingenverkeer, aangezien ze slechts de aan- en verkopen van deviezen aan de toeristen door tussenkomst van het bankwezen en van de erkende wisselagenten omvatten. De als ontvangsten uit het vreemdelingenverkeer geboekte bedragen stemmen derhalve overeen met de waarde der regelmatig door de vreemdelingen verkochte deviezen en der aan de buitenlandse centrale banken verkochte Belgische biljetten. De als uitgaven opgenomen bedragen komen overeen met de waarde der aan de Belgen en Luxemburgers verstrekte deviezen voor reis- en verblijfskosten in het buitenland (kuren, studiereizen, enz.) en der van de buitenlandse circulatiebanken terruggekochte Belgische biljetten.

(9) Cf. « De ruil- en doorvoerverrichtingen tijdens het jaar 1953 », *op cit.*, blz. 39 tot 40.

(10) Cf. « De buitenlandse handel van Belgisch-Kongo en van Ruanda-Urundi in 1953 », *Maandelijks Tijdschrift van de Bank van Belgisch-Kongo*, Maart 1954, blz. 78.

Tabel V.

Onzichtbare transacties

(in millioenen franken)

	1952			1953		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
1. Verplaatsingen in het buitenland ...	1.431	3.182	— 1.751	1.764	2.874	— 1.110
2. Vervoer	6.277	11.200	— 4.923	7.924	10.336	— 2.512
3. Verzekeringspremiën en -uitkeringen	840	1.075	— 235	728	714	+ 14
4. Inkomsten uit investeringen	4.944	4.109	+ 835	4.592	3.824	+ 768
5. Overheidstransacties niet elders vermeld	2.190	1.377	+ 813	1.466	2.346	— 880
6. Grensarbeiders en vreemde arbeiders	2.365	1.653	+ 712	2.433	1.680	+ 753
7. Diversen	5.381	5.499	— 118	5.795	5.928	— 133
Totaal ...	23.428	28.095	— 4.667	24.602	27.702	— 3.100

De wijzigingen die door sommige landen regelmatig aan hun reglementering inzake deviezen voor toeristische doeleinden werden aangebracht en de mogelijkheid biljetten op de vrije markt te verhandelen, beïnvloeden noodzakelijk de officiële ontvangsten en uitgaven van deviezen voortvloeiend uit het vreemdelingenverkeer. Er wordt niettemin vastgesteld dat het aantal overnachtingen van vreemdelingen in België en de ontvangsten uit het vreemdelingenverkeer in 1953 ongeveer in dezelfde mate toenamen. Het aantal overnachtingen in België steeg inderdaad van het ene jaar op het andere van 1.794.000 tot 2.160.000 d.i. met 20 pCt., terwijl de ontvangsten uit het vreemdelingenverkeer van fr 1.431 miljoen tot fr 1.764 miljoen, d.i. met 23 pCt. toenamen. Aangezien de verbruiksprijzen betrekkelijk vast bleven, blijkt die overeenstemming er op te wijzen dat de tussenkomst van de banken en van de erkende wisselagenten bij de incassering der ontvangsten uit het vreemdelingenverkeer ongeveer even belangrijk was als vorig jaar. Er dient nochtans vermeld dat de Belgische statistiek der overnachtingen, zoals voorheen, met voorbehoud dient beschouwd; het werkelijk aantal overnachtingen in de Belgische hotels en pensions is waarschijnlijk gevoelig hoger dan het gepubliceerde.

Tabel VI.

**Aantal overnachtingen
van vreemdelingen in België**
(in duizendtallen)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Land van gewoon verblijf	1952	1953
Verenigd Koninkrijk	448	535
Frankrijk	365	497
Nederland	302	336
West-Duitsland	98	168
Zwitserland	50	55
Verenigde Staten	174	189
Diversen ¹	357	380
Totaal ...	1.794	2.160

¹ Behalve Luxemburg.

De gezamenlijke statistieken over 1953 betreffende de overnachtingen van Belgen en Luxem-

burgers in het buitenland ontbreken nog. Sommige symptomen schijnen er nochtans op te wijzen dat hun aantal het peil van het jaar voordien niet overtroffen heeft. Alhoewel de Belgen en Luxemburgers in 1953 opnieuw een toenemend gedeelte van hun begroting aan reizen hebben besteed, blijkt de tendens om een groter gedeelte van die uitgaven aan verplaatsingen in het binnenland te besteden, zich inderdaad wel te handhaven : het aantal overnachtingen van Belgen en Luxemburgers in de Belgische hotels en pensions bedroeg 6.973.639 tegenover 6.243.120 in 1952 en slechts 4.858.815 in 1951 (11). Het aantal overnachtingen van Belgische en Luxemburgse reizigers in de Zwitserse hotels en pensions daalde daarentegen van 869.232 tot 851.528 (12).

Tabel VII.

**Ontvangsten en uitgaven
uit het vreemdelingen- en
reizigersverkeer**
Indeling per valuta
(in millioenen franken)

Deviezen	Ontvangsten		Uitgaven	
	1952	1953	1952	1953
Ponden sterling	415	481	99	106
Fransen franken	228	213	610	514
Gulden	37	39	250	394
Zwitserse franken	60	20	1.202	701
Lires	20	34	510	569
U.S.- en Canadese dollars ...	292	286	347	234
Deutsche Marken	53	84	179	113
Diversen	326	607	185	243
Totaal ...	1.431	1.764	3.182	2.874

Tabel VII vermeldt de deviezenontvangsten en -uitgaven voortvloeiend uit het vreemdelingenverkeer, zoals ze geteld werden door het bankwezen. Deze cijfers mogen niet vergeleken worden met die van tabel VI aangezien de vreemdelingen hun verblijfsuitgaven in de B.L.E.U. met een andere dan

(11) De aanzienlijke stijging van 1951 tot 1952 van het aantal overnachtingen is gedeeltelijk toe te schrijven aan een verbetering van de controle die tot uiting kwam in een verhoging der cijfers van ongeveer 3 tot 5 pCt.

(12) « Le mouvement hôtelier en 1953 », *La vie économique*, Februari 1954, blz. 51.

hun eigen munt kunnen dekken en de Belgen en Luxemburgers niet noodzakelijk de munt van het land welk ze bezoeken in dat land uitgeven.

De voornaamste inkrappingsfactor van het tekort op de onzichtbare transacties ligt ook nog dit jaar in de beweging der *vervoerontvangsten en -uitgaven*.

De op dit gebied vastgestelde verbetering is tegelijkertijd toe te schrijven aan een verhoging der ontvangsten en aan een vermindering der uitgaven.

De toegenomen ontvangsten vloeien voort uit de intensere bedrijvigheid der vervoermiddelen en der haveninrichtingen van de B.L.E.U. Het aantal in de Belgische havens binnengekomen en uitgevaren vreemde schepen steeg van het ene jaar tot het andere van 15.252 tot 17.011 eenheden met een totale tonnemaat van 29.264 en van 34.907 duizend registerton. De doorgevoerde goederen bereikten 10.757 duizend ton tegenover 10.424 duizend ton in 1952. De leveringen van scheepsproviand aan vreemde schepen, die eveneens onder deze rubriek opgenomen worden, bedroegen daarentegen slechts fr 733 miljoen tegen fr 818 miljoen jaar voordien.

De teruggang der vervoersuitgaven is inzonderheid te wijten aan de nieuwe baisse van de zeevrachten; de ingevoerde hoeveelheden bleven practisch op peil.

Tabel VIII.

Indexcijfer van de invoerhoeveelheden en van de zeevrachten

	1952	1953
Indexcijfer van de invoerhoeveelheden ¹	96,9	97,8
Indexcijfer van de zeevrachten ² ...	364	319

¹ Bijzondere handel en doorvoerhandel samen, basistijdvak 1936-1938 = 100. Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

² Atlantische Oceaan en Middellandse Zee, basistijdvak 1936-1938 = 100. Bron : Instituut voor Economisch en Sociaal Onderzoek.

Herinneren wij er nochtans aan dat ingevolge bepaalde compensatieverrichtingen in het kader van de rubriek « Vervoer » (13) de onder deze rubriek opgenomen ontvangsten en uitgaven te laag kunnen geraamd zijn; het saldo wordt echter niet beïnvloed en behoudt dus zijn volledige betekenis.

De ontvangsten en de uitgaven voortvloeiend uit de *verzekeringsverrichtingen* wogen practisch tegen elkaar op, daar waar ze de vorige jaren regelmatig met een gering tekort sloten. Zoals bekend, vertegenwoordigen de bedragen welke onder deze rubriek ingeschreven staan, hoofdzakelijk de saldi uit de compensatie van premiën en schadevergoedingen.

De ontvangsten en uitgaven voortvloeiend uit *kapitaalinkomsten* via het bankwezen overgedragen zijn in vergelijking met het jaar voordien teruggelopen; ook het batig saldo verminderde.

Het is mogelijk dat wat de ontvangsten betreft

(13) Cf. « De betalingsbalans van de B.L.E.U. in 1952 », op cit., blz. 16.

deze overdrachten geremd werden door het feit dat de kapitaalbezitters verder onstlagen werden van de verplichting de E.B.U.-deviezen, voortvloeiend uit de repatriëring van kapitalen of inkomsten, aan de erkende banken af te staan. Herinneren wij er bovendien aan dat de overdrachten aan de erkende banken van kapitalen of inkomsten herkomstig uit E.B.U.-landen gedurende gans het jaar 1953 aan een gedeeltelijke en tijdelijke blokkering onderworpen bleven.

De interesten die op de officiële in het kader van de betalingsakkoorden toegestane kredieten werden gegeven, bereikten nog slechts fr 11 miljoen, tegenover fr 63 miljoen in 1952, terwijl de interesten op de voorschotten aan de E.B.U. van het ene jaar tot het andere van fr 323 miljoen tot fr 334 miljoen stegen. De B.L.E.U. heeft daarentegen naar het buitenland een bedrag van fr 30 miljoen moeten overdragen ter betaling van de interesten op de binnen het kader der betalingsakkoorden ontvangen kredieten en een bedrag van fr 528 miljoen uit hoofde van interesten op buitenlandse leningen. In 1952 bedroegen deze overdrachten resp. fr 35 en 499 miljoen.

De *niet elders vermelde regeringstransacties* sloten dit jaar met een tekort, onder invloed van een vermindering der ontvangsten en een toename der uitgaven.

De vermindering der ontvangsten is te wijten aan een wijziging in de boeking van het Belgische aandeel in de heffingen op de uitvoer van Hollandse boter naar België. Het door de Nederlandse regering aan de Belgische regering gestorte gedeelte van die rechten werd de vorige jaren opgenomen op het credit van de post « Regeringstransacties ». In feite echter heft de Nederlandse regering hier een recht voor rekening van de Belgische regering. Deze verrichting heeft juist dezelfde betekenis als een heffing door de Belgische regering van een douanerecht op de Hollandse boter en kan dus moeilijk beschouwd worden als een internationale betaling. Daarom moet het bedrag der aan de Belgische regering terugbetaalde rechten afgetrokken worden van de uitgaven voortvloeiend uit de betaling van de ingevoerde Hollandse boter, en niet als regeringsontvangst geboekt worden. Het aan de Belgische regering gestorte gedeelte van die heffingen op de uitvoer van Hollandse boter bedroeg ongeveer fr 190 miljoen, tegenover fr 229 miljoen in 1952.

De rubriek der regeringstransacties omvat naast de ontvangsten en uitgaven der diplomatieke zendingen in het buitenland, eveneens de bijdragen aan de internationale instellingen en de uitgaven van de Belgische regering op het koloniaal grondgebied, fr 406 miljoen ontvangsten en fr 372 miljoen uitgaven voor de werken van onderbouw van de NATO.

De ontvangsten en uitgaven uit hoofde van *arbeidsbezoldigingen* bleven van het ene jaar tot het andere bijna ongewijzigd. Het betreft hoofdzakelijk de overmaking of de repatriëring van geheel

of van een gedeelte van het loon der buitenlandse arbeiders in de B.L.E.U. tewerkgesteld of der Belgische of Luxemburgse arbeiders in het buitenland (hoofdzakelijk in Frankrijk en in Nederland) als grens- of seizoenarbeiders werkzaam.

In 1953 vertrokken 13.268 seizoenarbeiders naar Frankrijk tegen 15.602 in 1952. Deze cijfers zijn echter niet zeer tekenend, daar één enkele seizoenarbeider soms verschillende campagnes meemaakt en de campagnes niet noodzakelijk dezelfde duur hebben. Wat er ook van zij, de officieel uit Frankrijk gerepatrieerde beroepsbezoldigingen bereikten fr 2.220 miljoen tegen fr 2.015 miljoen het jaar voordien. Het uit Nederland gerepatrieerde bedrag viel van fr 111 miljoen op fr 52 miljoen terug. Anderzijds heeft de B.L.E.U. door bemiddeling van het bankwezen fr 382 miljoen overgemaakt aan Frankrijk en fr 62 miljoen aan Nederland. Het nadelige saldo is vooral te wijten aan de overdracht van de lonen der in de Belgische steenkolenmijnen te werk gestelde arbeiders. Het aantal vreemde arbeiders liep opnieuw terug; hun totaal viel van 70.373 op het einde van December 1952 terug op 64.969 op het einde van December 1953 en het aantal Italiaanse mijnwerkers van 50.049 op 44.654 tussen dezelfde data. De overdrachten van beroepsbezoldigingen naar Italië, welke practisch slechts de transfers omvatten van kapitalen naar de families van Italiaanse arbeiders, vertonen derhalve een dalende lijn; ze bedroegen fr 1.032 miljoen tegen fr 1.115 miljoen in 1952.

Tabel IX.

Schenkeningen
(in miljoenen franken)

	1952			1953		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
Particuliere schenkingen	668	469	+ 199	1.222	741	+ 481
Overheidsschenkeningen	400		+ 400	150		+ 150
Totaal ...	1.068	469	+ 599	1.372	741	+ 631

De particuliere geldovermakingen (giften, steun, geldovermakingen door migranten) omvatten, wat de ontvangsten betreft, hoofdzakelijk de geldrepariëring door de koloniale. Sedert 1953 omvatten ze bovendien een bedrag van fr 313 miljoen overeenstemmend met de aan België in het kader van de E.G.K.S. gestorte bijdragen vanwege de Duitse steenkolenmijnen ter dekking van een gedeelte der toelagen die aan de Belgische steenkoolnijverheid toegestaan worden om de productiekosten te verlagen.

De uitgaven omvatten hoofdzakelijk de diverse toelagen aan koloniale personen en instellingen.

De overheidsschenkeningen waren zeer beperkt; het betreft hier de onvoorwaardelijke giften die van de Verenigde Staten als onderlinge verdedigingshulp werden ontvangen.

De betalingen welke onder de rubriek *Diverse diensten* worden opgenomen gaven opnieuw een tekort te zien. De drie reeksen verrichtingen — makelaars- en commissielonen, royalties voor filmen, voor patent- en auteursrechten en verrichtingen met de E.G.K.S. — die uit de statistieken konden afgezonderd worden, kenden het volgende verloop :

	1952		1953	
	Ontvang.	Uitgav.	Ontvang.	Uitgav.
	(in miljoenen franken)			
Makelaars- en commissielonen	2.085	2.233	2.461	2.379
Royalties voor filmen, voor patent- en auteursrechten	279	958	330	1.484
Verrichtingen met de E.G.K.S.			387	245

De betalingen met de E.G.K.S. omvatten op het credit de uitgaven in Belgische franken van die internationale instelling en op het debet de transfers van de Belgische en Luxemburgse steenkool- en staalnijverheid aan de E.G.K.S. krachtens het stelsel van heffingen dat door de Hoge Autoriteit werd ingevoerd om haar administratieve uitgaven, haar financiële tussenkomsten en haar bijdragen ter aanmoediging van het technisch en economisch onderzoek te dekken. Die overdrachten bereikten fr 245 miljoen in 1953 en de uitgaven van de E.G.K.S. fr 387 miljoen.

SCHENKINGEN.

Zoals de voorgaande jaren vertoonde de balans van de B.L.E.U. wat de schenkingen betreft, slechts een gering overschot.

Kapitaal- en Monetair-goudbewegingen.

PARTICULIERE SECTOR.

De verrichtingen in de kapitaalrekening van de particuliere sector sloten, evenals in 1952, met een aangroei van de netto-tegoeden op het buitenland van fr 2,8 milliard tegenover 2,2 milliard het jaar voordien.

Die vermeerdering is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een toename der Belgisch-Luxemburgse netto-investeringen in het buitenland. Zoals in 1952 werd eveneens een netto-inkrimping der buitenlandse investeringen op het Belgisch-Luxemburgse grondgebied waargenomen; de omvang van die desinvesteringen liep echter gevoelig terug.

Tabel X.

Kapitaalbewegingen — Particuliere sector

(in miljoenen franken)

	1952			1953		
	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi	Ontvangsten	Uitgaven	Saldi
Vereffening en vorming van investeringen in het buitenland	2.934	4.065	-1.131	4.059	6.563	-2.504
Vorming en vereffening van buitenlandse particuliere investeringen in de B.L.E.U.	1.809	2.838	-1.029	2.529	2.787	- 258
Totaal...	4.743	6.903	-2.160	6.588	9.350	-2.762

OVERHEIDS- EN BANKSECTOR.

Kapitaalbewegingen op lange termijn.

De bewegingen van overheidskapitaal op lange termijn waren niet belangrijk. Ze brachten netto fr 342 miljoen aan deviezen op.

De B.L.E.U. heeft fr 673 miljoen aangewend van de lening van \$ 30 miljoen die haar in 1951 door de I.B.H.O. werd toegestaan als bijdrage in de financiering van het Tienjarenplan voor de economische en sociale ontwikkeling van Belgisch-Kongo.

Anderzijds heeft de Belgische Schatkist aan Ruanda-Urundi een terugvorderbaar en renteloos voorschot van fr 800 miljoen toegestaan voor de financiering van de buitengewone begroting van het Mandaatgebied; daar de aldus overgemaakte kapitalen echter belegd werden in Belgische schatkistcertificaten op halflange termijn, waarvan de mobilisatie door de koloniale Schatkist werd verzekerd, heeft deze verrichting geen invloed gehad op de betalingsbalans van de Economische Unie.

De aflossingen op overheidsleningen in het buitenland bedroegen fr 1.325 miljoen waarvan fr 750 miljoen op de Emissiebankleningen die in 1948 en 1952 waren aangegaan; ze werden echter ten belope van fr 994 miljoen goedge maakt door de vervroegde terugbetaling van een gedeelte der lening van fr 1,9 milliard, welke de Belgische Schatkist in het begin van 1950 in het kader van het tweede inter-Europees compensatie- en betalingsakkoord aan Nederland had toegestaan. De aflossingen bedroegen dus netto fr 331 miljoen.

Kapitaalbewegingen op korte termijn en monetair-goudbewegingen.

De tegoeden in *betalingsakkoorden* — met uitsluiting van de bilaterale vorderingen op Frankrijk en het Verenigd-Koninkrijk als gedeeltelijke vereffening van de kredieten buiten quotum in de E.B.U. op 30 Juni 1952 — liepen tijdens het jaar met fr 1,4 milliard terug.

De aan de E.B.U. toegestane kredieten, verminderten met fr 1,5 milliard.

Het saldo der bilaterale tegoeden en verplichtingen bleef bijna ongewijzigd daar de vorderingen en de schulden evenwijdig terugliepen.

De eerste werden, ten belope van fr 0.5 milliard, beïnvloed door de aflossing van vroegere in het kader van de E.B.U. geconsolideerde en op het einde van 1952 nog niet verdwenen tegoeden; voor het overige

waren de sedert de jongste compensatie geaccumuleerde bilaterale overschotten op de E.B.U.-landen en de bilaterale vorderingen op de andere landen op het einde van 1953 minder omvangrijk dan één jaar voordien.

Wat de verplichtingen betreft, wordt de afwijking tussen het einde van 1952 en het einde van 1953 hoofdzakelijk verklaard door de beweging van de schulden tegenover de E.B.U.-landen die voorlopig op bilaterale rekeningen in de Nationale Bank werden geboekt.

Tabel XI.

Verloop der netto-tegoeden van de B.L.E.U. in betalingsakkoorden

(in miljoenen franken)

	Bedrag op 31-12-1952	Bedrag op 31-12-1953	Bewegingen in de loop van 1953
1. Vordering op de Europese Betalingsunie .	14.951	13.440	- 1.511
2. Bilaterale tegoeden op het buitenland	2.286	1.245	- 1.041
3. Bilaterale verplichtingen tegenover het buitenland	2.828	1.683	- 1.145
4. Netto-tegoeden (4 = 1 + 2 - 3)	14.409	13.002	- 1.407

De *Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling* heeft voor leningen aan Joegoslavië en IJsland tegoeden in Belgische franken aangewend, welke ze aanhield in vertegenwoordiging van het Belgische aandeel in haar kapitaal en welke te dien einde werden vrijgemaakt : de verplichtingen van de B.L.E.U. tegenover die instelling namen derhalve met fr 71 miljoen af. Geen enkele transactie werd afgesloten met het Internationaal Monetair Fonds.

De *netto-verplichtingen in Belgische franken* tegenover de Kolonie liepen tijdens de beschouwde periode met fr 1,3 milliard terug, zonder dat het mogelijk is de beweging der tegoeden en der verplichtingen te scheiden : de koloniale Schatkist en de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi hebben fr 3,1 milliard Belgische schatkistcertificaten ter terugbetaling aangeboden; dit werd echter ten belope van fr 1,8 milliard goedge maakt door een aangroei van de netto-tegoeden der koloniale ingezetenen bij de Belgisch-Luxemburgse banken. Hiervan kwam fr 1,3 milliard de koloniale Schatkist en de Centrale Bank van Belgisch Congo

en Ruanda-Urundi en fr 0,5 milliard de ondernemingen en de particulieren ten goede.

De andere verplichtingen tegenover de overheid en het bankwezen vermeerderden met fr 4,2 milliard in de loop van het jaar. De Economische Unie schafte zich belangrijke middelen aan door uitgifte van kortlopende deviezenleningen in allerhande vormen. De netto-plaatsingen van in goud en in inwisselbare deviezen gestelde certificaten bij de Bank voor Internationale Betalingen, de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi en de Zwitserse particuliere banken bedroegen fr 2,6 milliard. De Schatkist heeft eveneens certificaten ten bedrage van fr 0,7 milliard in gulden bij de Nederlandse particuliere banken geplaatst terwijl de N.M.K.N. de kasbons terugbetaalde, die door de B.I.B. ten bedrage van fr 0,4 milliard waren aangehouden. In totaal sloten deze verrichtingen dus met een toename ten belope van fr 2,9 milliard van de verplichtingen op korte termijn. De verplichtingen op zicht stegen met fr 1,3 milliard, eensdeels ingevolge de vermeerdering, ten belope van fr 0,5 milliard, van de tegoeden die sommige landen — hoofdzakelijk Argentinië — krachtens financiële overeenkomsten bij de Nationale Bank aanhouden en anderdeels onder invloed van de toename met fr 0,8 milliard van de verplichtingen in franken en in deviezen van de Belgische banken tegenover hun buitenlandse correspondenten.

Wat het verloop der andere kortlopende tegoeden en verplichtingen van de Economische Unie betreft, werd er eveneens een inkrimping vastgesteld der netto-tegoeden op het buitenland. Deze rubriek omvat, wat de vorderingen op het buitenland betreft, de bewegingen der tegoeden buiten akkoord van de Nationale Bank en de Schatkist — grotendeels inwisselbare deviezen — der bilaterale vorderingen op Frankrijk en het Verenigd-Koninkrijk als voorschot voor wapenbestellingen en der tegoeden in deviezen en in Belgische franken op het buitenland van de particuliere banken. Van de eerste twee elementen werden tijdens het jaar respectievelijk fr 1,3 en 0,5 milliard gebruikt, terwijl de tegoeden der particuliere banken met fr 0,2 milliard toenamen. De verplichtingen waarvan de bewegingen in de rubriek werden opgenomen, zijn die der particuliere banken tegenover buitenlandse particulieren : ze namen met fr 138 miljoen af.

In totaal liepen de kortlopende netto-tegoeden op het buitenland van de overheids- en banksector met fr 5,7 milliard terug.

De metaalvoorraad steeg daarentegen met fr 3,6 milliard.

De netto-inkrimping van de dadelijke opvraagbare en kortlopende tegoeden op het buitenland van de overheids- en banksector bedraagt fr 2,1 milliard. In 1951 en 1952 waren die tegoeden respectievelijk met fr 10,1 en fr 8,0 milliard toegenomen.

Het is niet zonder belang te onderstrepen dat de in de loop van het jaar waargenomen beweging een

vermindering betekent van de netto-kredieten door de Economische Unie in inwisselbare deviezen toegestaan; de netto-positie in goud en inwisselbare deviezen bleef inderdaad bijna ongewijzigd, daar de toename van de goudvoorraad tenietgedaan werd door een vermindering der deviezenreserves en een toename der verplichtingen in goud en harde deviezen tegenover het buitenland. Overigens zo de schommelingen van de dadelijk opvraagbare en kortlopende tegoeden gesplitst worden in bewegingen der wisselreserves van het bankwezen en in verstrekte en ontvangen leningen van de overheidssector wordt vastgesteld dat de eerste in 1953 met fr 1,6 milliard afnamen, terwijl de netto-schuldvermeerdering van de overheidssector fr 0,5 milliard bedroeg.

De inkrimping der wisselreserves van het bankwezen in 1953 steekt af tegen de gebeurtenissen welke de voorgaande jaren werden waargenomen, toen de aangroei van die reserves een krachtige factor van monetaire expansie betekende.

*
**

BELANGRIJKSTE DEELBALANSEN

De afnemende onevenwichtigheid in het ruilverkeer met het buitenland en in de internationale betalingen van de B.L.E.U. ging gepaard met een beter evenwicht in de betrekkingen met de belangrijkste landen of landengroepen. Een korte commentaar van de wijzigingen in de belangrijkste deelbalansen zal toelaten de omvang en de betekenis van die evolutie juist naar waarde te schatten. Er dient nochtans vooraf aan herinnerd dat de deelbalansen opgemaakt werden op grond van het gebruikte betaalmiddel en niet volgens het land van herkomst of van bestemming der overdracht.

*
**

BETALINGSBALANS VAN DE B.L.E.U. IN GOUD EN IN DOLLARS.

Voor de eerste maal sedert de bevrijding sloot de balans der in dollars vereffende goederen- en dienstentransacties met een overschot. Dit laatste bereikte fr 0,6 milliard. Tijdens het eerste halfjaar van 1952 gaf die balans nog een tekort te zien van fr 7,0 milliard dat echter in de loop van het tweede halfjaar tot fr 3,1 milliard werd teruggebracht. De invloed van de factoren van terugkeer naar evenwicht, die zich reeds sedert de laatste maanden van 1952 deed gevoelen, nam dus in 1953 nog toe.

Onder die factoren vermelden we hoofdzakelijk het herstel van de balans der in dollars vereffende

handelstransacties. De verbetering van de uitvoer naar de dollarmarkten hield aan, doch het is vooral aan de zijde van de invoer dat zich de duidelijkste ontwikkeling voordeed : de uit dien hoofde gedane uitgaven liepen van 1952 tot 1953 met meer dan 30 pCt. terug. Deze vermindering moet grotendeels toegeschreven worden aan een nieuwe orientatie der aankoopstromingen die vooral de E.B.U.-markten ten goede kwam. De beperkingen op de invoer van dollar-goederen die overigens in de loop van het jaar werden verzacht hebben daarentegen slechts een bijkomende rol gespeeld. De inkrimping der aankopen betrof vooral de niet aan beperking onderworpen producten. Over het geheel lieten de betalingen betreffende de uitvoer en de invoer een overschot van 2,2 milliard tegen een tekort van 8,1 milliard in 1952.

Tabel XII.

Betalingsbalans van de B.L.E.U. in goud en in dollars (U.S.- en Canadese dollars)

Jaren 1952 en 1953
(in millioenen franken)

	1952	1953
A. Te financieren verrichtingen :		
1. Goederentransacties :		
F.o.b.-uitvoer	17.207	19.663
F.o.b.-invoer	25.350	17.508
Saldo...	- 8.143	+ 2.155
Andere goederentransacties ¹ ..	+ 1.339	+ 901
Totaal...	- 6.804	+ 3.056
2. Onzichtbare transacties	- 3.254	- 2.506
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2)	-10.058	+ 550
4. Particuliere schenkingen	+ 30	+ 50
5. Particulier-kapitaalbewegingen ..	- 100	- 1.582
6. Aflossing buitenlandse schulden	- 919	- 1.241
7. Particuliere overmakingen :		
Verrichtingen voor rekening van de Kolonie	- 501	- 319
Andere transfers	+ 573	+ 1.590
8. Vergissingen en weglatingen ..	+ 155	+ 79
9. Totaal te financieren saldo ... (9 = 3 tot 8)	-10.820	- 873
B. Financieringsverrichtingen :		
a) <i>Overheidsstussenkomst :</i>		
10. Multilaterale betalingen : in het kader van betalingsakkoorden	+ 1.636	+ 127
Goud en U.S.-dollars van de E.B.U. ontvangen of aan de E.B.U. afgestaan	+11.027	- 1.010
Andere	- 1.483	+ 3.042
11. Ontvangen en verstrekte leningen op lange termijn	+ 3.029	+ 673
12. Ontvangen en verstrekte leningen op korte termijn	- 225	+ 2.112
13. Overheids-schenkingen	+ 398	+ 150
14. Totaal (14 = 10 tot 13)	+14.382	+ 5.094
b) <i>Tussenkomst van het bankwezen</i>	+ 3.562	+ 4.221
c) <i>Totaal der financieringsverrichtingen (c = a - b)</i>	+10.820	+ 873

¹ Met inbegrip van het niet monetair goud.

Een tweede factor van verbetering der dollar-

balans was de vermindering van het traditioneel tekort op de onzichtbare transacties : dank zij de inkrimping der vervoeruitgaven, die gelijke tred hield met de daling van de invoer en de baisse der zeevrachten, en niettegenstaande de teruggang van bepaalde ontvangsten — inzonderheid de ontvangsten voor werken van onderbouw uitgevoerd in het kader van het Noord-Atlantisch Pact —, werd dit tekort van fr 3,3 op fr 2,5 milliard teruggebracht.

Het overschot op de goederen- en dienstentransacties wordt niet teruggevonden in het gezamenlijk saldo der door bemiddeling van de overheid en het bankwezen te financieren goud- en dollartransacties. De B.L.E.U. diende inderdaad, zoals de vorige jaren, het hoofd te bieden aan de contractuele aflossing der overheidsleningen en de particulier-kapitaalbewegingen gaven aanleiding tot afvloeiing van kapitalen, inzonderheid uit hoofde van de investeringen welke de Belgische ondernemingen in de dollarlanden mochten verrichten. Het aandeel der particuliere arbitrageverrichtingen — fr 1,6 milliard —, hoofdzakelijk voortvloeiend uit de netto-verkopen van dollars vanwege de koloniale banken, kon hiertegen niet helemaal opwegen.

Uiteindelijk lieten de dollarverrichtingen een tekort van fr 0,9 milliard, daar waar dit in 1952 fr 10,8 milliard bereikte.

De financieringsverrichtingen omvatten in 1953 als ontvangsten, naast enkele weinig belangrijke betalingen in het kader der bilaterale betalingsakkoorden en een door het M.S.A., als onvoorwaardelijke hulp, gestorte bedrag, eveneens arbitrageverrichtingen tussen centrale banken en internationale instellingen en de opbrengst van leningen op lange en korte termijn.

De arbitrage-ontvangsten vloeien voort uit omzetting van vrije Zwitserse franken en uit netto-verkopen van Belgische franken aan de Centrale Bank van Belgisch Congo en Ruanda-Urundi.

Er werd hierboven reeds gewezen op het gebruik dat de B.L.E.U. gemaakt heeft van de in 1951 door de I.B.H.O. toegestane lening. De ontvangsten uit kortlopende leningen vloeien voort uit de plaatsingen van in goud of in dollars gestelde schatkistcertificaten bij de B.I.B. en bij de Centrale Bank van Belgisch Kongo en Ruanda-Urundi.

De goud- of dollarstortingen aan de E.B.U. wogen slechts gedeeltelijk op tegen deze diverse ontvangsten. In het geheel waren de ontvangsten uit de financieringsverrichtingen gevoelig hoger dan het te dekken tekort, zodat de goud- en dollar reserves van het bankwezen met fr 4,2 milliard toenamen : de goudvoorraad en de dollarreserves van de Nationale Bank gaven resp. een verhoging te zien van fr 3,6 milliard en van fr 0,5 milliard, terwijl de netto-tegoeden in dollars en Belgische franken der particuliere banken ongeveer op hetzelfde peil bleven.

*
**

BETALINGSBALANS VAN DE B.L.E.U. IN E.B.U.-DEVIEZEN.

De balans in E.B.U.-deviezen omvat al de betalingen die door bemiddeling van het bankwezen in de munten der E.B.U.-landen uitgevoerd werden, welk ook het land van herkomst of van bestemming der betaling weze (14). Zij vermeldt niet alleen het verloop van de Belgisch-Luxemburgse rekening in de E.B.U. (15), maar eveneens het verloop der bilaterale tegoeden en verplichtingen die aangetekend werden hetzij in de boeken van de Nationale Bank tussen twee maandelijksse compensaties, hetzij in de particuliere banken.

Zoals bekend, worden de rekeningen van de E.B.U. bij de B.I.B. opgesteld volgens de door de centrale banken overgemaakte inlichtingen nopens de bij hen op naam van de centrale banken der andere lidstaten geopende rekeningen.

Bepaalde verrichtingen die de wisselpositie van de B.L.E.U. tegenover een bepaald land niet wijzigen, kunnen nochtans de rekening van de centrale bank van dat land bij de Nationale Bank beïnvloeden en bijgevolg de stand van de Belgisch-Luxemburgse rekening in de E.B.U. wijzigen. Tijdens de laatste maanden van 1951 bijv. heeft de vrees voor een eventuele wijziging der wisselkoersen in Frankrijk een belangrijke toename teweeggebracht van de reserves der Franse banken bij hun buitenlandse en inzonderheid Belgische correspondenten; die reserves bestonden gedeeltelijk uit te repatriëren of ter dekking van toekomstige betalingen aangekochte deviezen (16).

Het aanleggen van die overtollige reserves moest noodzakelijk de stand van de B.L.E.U. evenals die van Frankrijk in de E.B.U. vervalsen, ofschoon de gezamenlijke wisselpositie van de B.L.E.U. tegenover Frankrijk en omgekeerd in het geheel niet beïnvloed werd. De toename in de E.B.U. van het bilateraal overschot van de B.L.E.U. op Frankrijk werd inderdaad tenietgedaan door een vermeerdering van de verplichtingen der Belgisch-Luxemburgse particuliere banken tegenover de Franse banken, terwijl de aangroei van het Franse tekort tegenover de B.L.E.U. werd goedge maakt door de verhoging van de tegoeden in Belgische franken der Franse banken. Met andere woorden, de toename van de Belgisch-Luxemburgse vordering op de E.B.U. werd gedeeltelijk geneutraliseerd door de verhoging van de Franse vordering op de Belgisch-Luxemburgse particuliere banken.

(14) Wat de transacties met Zwitserland betreft, omvat de balans in E.B.U.-deviezen zowel de betalingen in « Zwitserse akkoord-franken » als in « vrije Zwitserse franken ».

(15) Voor een omstandige ontleding van het verloop der Belgisch-Luxemburgse rekeningen in de E.B.U., verwijzen we naar het in het Meinummer 1954 van dit *Tijdschrift* gepubliceerde artikel : « De Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en de Betalingsunie ».

(16) Cf. « Balance des Paiements de l'année 1951 entre la zone Franc et les pays étrangers », Ministère des Finances, Office des Changes, blz. 10.

Om dus een juist beeld te hebben van de stand van de B.L.E.U. in E.B.U.-deviezen dient niet enkel verwezen naar haar rekening bij de E.B.U.; er dient een betalingsbalans in E.B.U.-deviezen opgemaakt, die, naast de stand van de Belgisch-Luxemburgse rekening in de E.B.U., tevens het verloop omvat der bilaterale tegoeden en verplichtingen der banken en de evolutie der in de boeken van de Nationale Bank tussen twee maandelijksse compensaties aangetekende bilaterale tegoeden en verplichtingen.

Aldus opgesteld, vertoont de balans der buitenlandse betalingen in E.B.U.-deviezen voor 1953 een door de overheid en het bankwezen gefinancierd tekort van fr 2,9 milliard. In 1952 gaf ze een batig saldo te zien van fr 11,6 milliard en van fr 23,8 milliard in 1951.

Onder de oorzaken van deze evolutie dient in de eerste plaats de ommekeer vermeld van het batig saldo van de buitenlandse handel wegens een teruggang van de uitvoerontvangsten en een vermeerdering der invoeruitgaven en, in mindere mate, ten gevolge van een zekere toename op de onzichtbare transacties.

Tijdens het jaar 1953 verliepen de betalingen van de B.L.E.U. in E.B.U.-deviezen tamelijk regelmatig. Zoals bekend, heeft die evolutie zich vorig jaar onder invloed van de nieuwe oriëntatie van de buitenlandse handel in twee wel onderscheiden stadia voorgedaan.

De afname der uitvoerontvangsten in E.B.U.-deviezen is grotendeels te wijten aan een prijsdaling en betreft vooral de metaalproducten, de voedingswaren en de petroleumproducten. Anderzijds wordt een toename vastgesteld van de afzet van textielproducten, brandstoffen en diamant.

De verhoging der invoeruitgaven vloeit vooral voort uit de toegenomen levering van steenkolen en uitrustingsgoederen vanwege West-Duitsland en van productiegoederen voor de landbouw vanwege Nederland.

De vermeerdering van het batig saldo op de goederentransacties, andere dan in- en uitvoer, is toe te schrijven aan de uitbreiding van de transitohandel; het loonwerk gaf een minder grote winst dan in 1952.

Het gestegen tekort op de onzichtbare transacties vindt zijn oorsprong hoofdzakelijk in de hierboven uiteengezette gewijzigde boeking van het Belgische aandeel in de heffingen op de uitvoer van Hollandse boter naar België.

De particuliere schenkingen sloten met een klein overschot, terwijl de particulier-kapitaalbewegingen een lichtjes hoger tekort dan het jaar voordien te zien gaven. De aflossing der buitenlandse schuld liet uitzonderlijk en batig saldo wegens de boeking onder deze rubriek van de terugbetaling door Nederland van een gedeelte der E.O.E.S.-lening.

De verrichtingen voor rekening van de Kolonie sloten, zoals voorheen, met een belangrijk overschot : fr 5,9 milliard tegen fr 4,6 milliard in 1952. De

ontvangst aan E.B.U.-deviezen door bemiddeling van Kongo hebben het tekort op de lopende verrichtingen van de Belgische economie in E.B.U.-deviezen in ruime mate verzacht. De andere particuliere overdrachten, die uitsluitend wisselarbiterage omvatten, geven een netto-afvloeiing van E.B.U.-deviezen te zien van nagenoeg fr 0,7 miljard tegen fr 1,6 miljard het jaar voordien.

Tabel XIII.

**Betalingsbalans van de B.L.E.U.
in E.B.U.-deviezen**

Jaren 1952 en 1953

(in miljoenen franken)

	1952	1953
A. Te financieren verrichtingen :		
1. Goederentransacties :		
F.o.b.-uitvoer	76.664	65.393
F.o.b.-invoer	63.859	70.713
Saldo ...	+ 12.805	— 5.380
Andere goederentransacties .	+ 2.759	+ 3.178
Totaal ...	+ 15.564	— 2.202
2. Onzichtbare transacties	— 5.064	— 5.533
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2)	+ 10.500	— 7.735
4. Particuliere schenkingen	— 199	+ 65
5. Bewegingen van particulier kapitaal	— 1.333	— 1.393
6. Aflossing buitenlandse schulden	— 726	+ 910
7. Particuliere overmakingen :		
Verrichtingen voor rekening van de Kolonie	+ 4.594	+ 5.899
Andere transfers	— 1.579	— 694
8. Vergissingen en weglatingen .	+ 384	+ 82
9. Totaal te financieren saldo (9 = 3 tot 8)	+ 11.641	— 2.866
B. Financieringsverrichtingen :		
a) Tussenkost der publiek-rechtelijke instellingen		
10. Multilaterale betalingen :		
In het kader van betalingsakkoorden	— 329	— 121
Goudstortingen door (—) of aan (+) de E.B.U.	— 11.027	+ 1.010
Andere	+ 297	— 2.544
11. Ontvangen en verstrekte leningen op lange termijn	+ 572	—
12. Ontvangen en verstrekte leningen op korte termijn	+ 379	+ 1.738
13. Totaal (13 = 10 tot 12)	— 10.108	+ 83
b) Tussenkost van het bankwezen	+ 1.533	— 2.783
c) Totaal der financieringsverrichtingen (c = a — b)	— 11.641	+ 2.866

¹ Incl. de transacties in vrije Zwitserse franken.

Het gezamenlijke tekort op het geheel der verrichtingen in E.B.U.-deviezen werd bijna uitsluitend door bemiddeling van het bankwezen gefinancierd. De tussenkosten van de overheid wogen inderdaad praktisch tegen elkaar op; zij omvatten trouwens een niet te verwaarlozen bedrag verrichtingen in vrije Zwitserse franken.

In 1953 heeft de B.L.E.U. aan de E.B.U. netto voor fr 1.260 miljoen goud en dollars moeten afstaan ter vereffening van haar cumulatief tekort; anderzijds heeft ze voor fr 250 miljoen goud en dollars geïncasseerd bij de terugbetaling, op 30 Juni, van een schijf van fr 500 miljoen der geconsolideerde vordering. Herinneren wij er aan dat de B.L.E.U. in 1952 van de E.B.U. voor fr 11.027 miljoen goud en dollars had ontvangen met inbegrip der fr 4 miljard ontvangen bij de onderhandelingen betreffende de hernieuwing van de B.L.E.U. op het einde van Juni 1952.

De andere multilaterale betalingen sluiten met een tekort van fr 121 miljoen uit hoofde van betalingen in het kader der betalingsakkoorden (d.i. wegens de verkopen van Noorse kronen tegen dollars voor een bedrag van fr 71 miljoen en de verkoop aan Uruguay van ponden sterling tegen Belgische franken voor een bedrag van fr 50 miljoen) en van fr 2,5 miljard uit hoofde der betalingen met derde landen en met de internationale instellingen.

Onder de financieringsverrichtingen komt eveneens het saldo voor van de ontvangen en verstrekte leningen op korte termijn. Deze omvatten naast de kortlopende lening van fr 658 miljoen, die door de Belgische Schatkist bij de Nederlandse banken werd ondergebracht, sommige verrichtingen in vrije Zwitserse franken, waaronder de aanwending van de portefeuille Zwitserse franken, welke de Schatkist in 1952 had aangelegd (fr 550 miljoen) en de plaatsing in Zwitserland van schatkistbons op 6 maanden (fr 575 miljoen).

Per saldo verminderden de wisselreserves in E.B.U.-deviezen van het bankwezen met fr 2,8 miljard; in 1952 waren ze met fr 1,5 miljard aangegroeid. De inkrimping, zoals blijkt uit tabel XIV gebeurde grotendeels bij de Nationale Bank. De vordering op de E.B.U. liep met fr 1.511 miljoen terug ingevolge de financiering van het cumulatief tekort van het jaar en de terugbetaling van een schijf van fr 500 miljoen der geconsolideerde vordering op die instelling. De bilaterale geconsolideerde vorderingen namen nog met fr 480 miljoen af wegens de in de loop van het jaar verrichte aflossingen. De bilaterale vorderingen op Frankrijk en het Verenigd-Koninkrijk verminderden met fr 526 miljoen ten gevolge van de levering van militaire uitrustingen vanwege die twee landen. Tenslotte liepen de netto-tegoeden van de Nationale Bank in rekeningen-courant bij de centrale banken der E.B.U.-landen met fr 174 miljoen terug.

In het totaal liepen de netto-tegoeden van de centrale bank in E.B.U.-deviezen derhalve met nagenoeg fr 2,7 miljard terug, tegen minder dan 0,6 miljard het jaar voordien.

De verplichtingen der particuliere banken tegenover de E.B.U.-landen namen met fr 232 miljoen toe en hun tegoeden op die landen met fr 146 miljoen. Die weinig onvangrijke bewegingen blijken te

wijzen op de afwezigheid van belangrijke speculatieve verrichtingen in 1953. Herinneren wij er aan dat de netto-verplichtingen der particuliere banken

Moederland werden onlangs een omstandig studie gepubliceerd in het Tijdschrift van de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi (17).

Tabel XIV.

Verloop van de reserves in E.B.U.-deviezen ¹

(in miljoenen franken)

	1952	1953
A. Nationale Bank :		
Vorderingen op de E.B.U.	— 251	— 1.511
Gevestigde bilaterale vordering ...	— 986	— 480
Bilaterale vordering op Frankrijk en het Verenigd-Koninkrijk	+ 2.492	— 526
Rekeningen-courant van de E.B.U.-landen ²	— 1.832	— 174
Portefeuille op het buitenland		— 6
Totaal ...	— 577	— 2.697
B. Particuliere banken :		
Tegoeden op de E.B.U.-landen	— 898	+ 146
Verplichtingen tegenover de E.B.U.-landen	+ 3.008	— 232
Totaal ...	+ 2.110	— 86
Algemeen totaal ...	+ 1.533	— 2.783

¹ Vermeerdering van tegoeden of vermindering van verplichtingen : +. Vermindering van tegoeden of vermeerdering van verplichtingen : —.

² Incl. de vrije Zwitserse franken.

in 1952 met meer dan fr 2 milliard waren afgenomen inzonderheid ingevolge de door Frankrijk getroffen maatregelen ter bestrijding van de speculatie die de vorm aannam van overtollige reserves aangelegd door de bankiers en de particulieren bij de Belgisch-Luxemburgse particuliere banken.

De afwezigheid van belangrijke speculatieve bewegingen in 1953 verklaart de geringe afwijking tussen het tekort op de Belgisch-Luxemburgse rekening bij de E.B.U. — fr 2,5 milliard — en het tekort — fr 2,9 milliard — op de gezamenlijke in de loop van het jaar, in E.B.U.-deviezen uitgevoerde economische en financiële transacties.

Herinneren wij er aan dat in 1952 tussen die twee bedragen een verschil kon vastgesteld worden van meer dan fr 1 milliard en dat dit verschil in 1951 nog groter was.

De verrichtingen in vrije Zwitserse franken en de leveringen van legermaterieel vanwege het Verenigd-Koninkrijk en Frankrijk (twee factoren die de Belgisch-Luxemburgse rekening bij de E.B.U. niet beïnvloeden, doch niettemin aanleiding geven tot betalingen in E.B.U.-deviezen), evenals vertragingen bij de boeking in de E.B.U. van de door de centrale banken der lidstaten medegegeerde bilaterale overschotten en tekorten zijn oorzaak van het in 1953 nog steeds bestaande kleine verschil.

**

BETALINGSBALANS VAN DE B.L.E.U. MET BELGISCH-KONGO EN RUANDA-URUNDI.

Nopens de betalingsbalans van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi in 1953 en inzonderheid nopens de transacties tussen het koloniaal gebied en het

We zullen ons hier dan ook beperken tot een korte schets, vanuit het standpunt van het Moederland, van de belangrijkste elementen der betalingsbalans van de B.L.E.U. met de Kolonie en van de financieringsverrichtingen tussen deze twee economieën. De gegevens door de Centrale Bank verstrekt werden in sommige gevallen hergroepeerd, ten einde ze in te schakelen in het gebruikelijke voorstelingschema der internationale transacties van het Moederland.

Een voorafgaande opmerking dringt zich op : ingevolge de verbeterde statistieken nopens de betalingen met het buitenland van Belgisch-Kongo (18) kunnen de staten van 1953, wat de balansen per aardrijkskundige zone betreft en inzonderheid wat de balans met de B.L.E.U. aangaat, niet helemaal vergeleken worden met die van voorgaande jaren. Het handelsverkeer van de Kolonie kon inderdaad juist volgens de uiteindelijke bestemming of de werkelijke herkomst der goederen onderscheiden worden; dit leidde vooral tot een nieuwe indeling in verschillende aardrijkskundige zones van een veel belangrijker gedeelte dan voordien van de zichtbare uitvoer der koloniale gebieden naar het Moederland; deze geeft, voor een belangrijk gedeelte aanleiding tot wederuitvoer hetzij rechtstreeks, ketzij na loonwerk in het Moederland.

Het blijkt dus dat de cijfers van de invoer van de B.L.E.U. uit de Kolonie in de balansen van 1952 en vroeger enigszins te hoog geschat werd; de uitvoer van het Moederland naar het buitenland omvatte tijdens die jaren waarschijnlijk een gelijkwaardig bedrag van wederuitvoer van koloniale producten.

Deze opmerking vermindert grotendeels het belang van de vergelijking tussen de cijfers van 1952 en die van 1953. We zullen die vergelijkingen hier dan ook tot een minimum beperken en vooral de nadruk leggen op de structuur van de betalingsbalans met de Kolonie tijdens de verslagperiode.

In dit opzicht dient vooreerst aangestipt dat de ontvangsten op de uitvoer van Belgisch-Luxemburgse goederen naar het koloniaal gebied in ruime mate de aankopen van koloniale grondstoffen bestemd voor verbruik in de B.L.E.U. overtreffen.

De teruggang van de uitvoerwaarde in verhouding tot 1952 stemt overeen met een werkelijke vermindering van de afzet; de invoer schijnt daarentegen niet zeer sterk teruggelopen te zijn : de achteruitgang is grotendeels louter schijn en is vooral toe te schrijven aan de hierboven vermelde verbetering der tellingsmethoden.

De andere goederentransacties gaven een lichtoverschot te zien. Die rubriek omvat, als ontvang-

(17) « De betalingsbalans van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi in 1953 », Meinummer 1954, blz. 197 tot 211.

(18) Id. blz. 197 tot 198.

sten, de waarde van het loonwerk dat de koloniale grondstoffen in België ondergaan en, als uitgaven, de afzet op de markt in het Moederland, van niet monetair goud vanwege de Kolonie, en, tenslotte als ontvangsten en uitgaven, de goederenarbitrage — verkoop aan de Kolonie van te dien einde in het buitenland aangekochte goederen en aankoop in de Kolonie van goederen die bestemd zijn om in het buitenland afgezet te worden (19).

Tabel XV.

**Betalingsbalans van de B.L.E.U.
met Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi**
(in millioenen franken)

	1952	1953
A. Te financieren verrichtingen :		
1. Goederentransacties :		
F.o.b.-uitvoer	(7.120)	(6.490)
F.o.b.-invoer	(6.676)	(3.855)
Saldo ...	+ 444	+ 2.635
Andere goederentransacties ¹ ..	— 88	+ 11
Totaal ...	+ 356	+ 2.646
2. Onzichtbare transacties	+ 4.004	+ 4.935
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2)	+ 4.360	+ 7.581
4. Particuliere schenkingen	+ 369	+ 363
5. Bewegingen van particulier kapitaal	— 788	+ 66
6. Particuliere overmakingen :		
Verrichtingen voor rekening van de Kolonie	— 3.910	— 5.506
Andere transfers	+ 1.491	— 297
7. Totaal te financieren saldo (7 = 3 tot 6)	+ 1.522	+ 2.207
B. Financieringsverrichtingen :		
a) <i>Tussenkost der publiek-rechtelijke instellingen</i>		
8. Multilaterale betalingen	+ 413	— 913
9. Ontvangen en verstrekte leningen op lange termijn	— 50	—
10. Ontvangen en verstrekte leningen op korte termijn	+ 5.477	— 3.075
11. Totaal (11 = 8 tot 10)	+ 5.840	— 3.988
b) <i>Tussenkost van het bankwezen</i>		
	+ 7.362	— 1.781
c) <i>Totaal der financieringsverrichtingen (c = a — b)</i>		
	— 1.522	— 2.207

¹ Incl. het niet monetair goud.

In 1953 vertoonden de onzichtbare lopende transacties hun traditioneel overschot : de B.L.E.U. boekte belangrijke netto-ontvangsten vooral uit hoofde van zeevrachten (fr 2,4 milliard) en van inkomsten uit investeringen (fr 1,8 milliard).

In het geheel bereikte het overschot van het Moederland op goederen en diensten fr 7,6 milliard.

(19) De driehoekshandel werd in de betalingsbalans opgenomen voor de totale waarde der verhandelde goederen, daar ze een eigendomsoverdracht aan de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie insluiten. Het loonwerk daarentegen waarbij de goederen eigendom van de kolonie blijven wordt slechts in de balans ingeschreven ten belope van de waarde der aanvullende bewerkingen.

Dit overschot groeide aan onder invloed der particuliere schenkingen en der particuliere kapitaalbewegingen uit de eerste vloeiden, zoals gewoonlijk, voor het Moederland netto-inkomsten voort uit hoofde van de overmaking van belangrijke kapitalen vanwege de koloniale ten gunste van ingezetenen van het Moederland. De particuliere kapitaalbewegingen sloten met een licht overschot ten voordele van de B.L.E.U. : het Moederland heeft voor fr 1,3 milliard in Kongo belegd; hiertegen wogen echter ruim de investeringen in het Moederland op vanwege koloniale ingezetenen en de repatriëring van in Kongo belegde Belgisch-Luxemburgse kapitalen, aangezien de daaruit voortvloeiende ontvangsten fr 1,4 milliard bereikten.

In totaal sloten de goederen- en dienstentransacties de particuliere schenkingen en de particuliere kapitaalbewegingen tussen het Moederland en de overzeese gebieden met een batig saldo van fr 8,8 milliard ten gunste van de B.L.E.U.

Een belangrijk gedeelte van dit overschot kon gefinancierd worden door de ontvangsten in Belgische franken welke de Kolonie geboekt heeft hetzij uit hoofde van de tussenkost van het Belgisch-Luxemburgs bankwezen in de betaling van haar transacties met derde landen, hetzij ingevolge de netto-deviezenverkoop op de markt in het Moederland vanwege de koloniale banken.

Een groot deel der transacties van Kongo met het buitenland wordt door tussenkost van het Moederland vereffend, inzonderheid in het kader van de B.L.E.U. Evenals de vorige jaren overtroffen de uit dien hoofde voor rekening van de Kolonie geïnde ontvangsten ruim de uitgaven die voor haar rekening werden verricht.

De netto-toevloeiing van deviezen die daaruit voor het Moederland voortvloeide, had als tegenwaarde overeenstemmende ontvangsten in Belgische franken van de zijde van de Kolonie. De aangroei van die ontvangsten, van fr 3,9 milliard in 1952 tot fr 5,5 milliard in 1953, moet in verband gebracht worden met de reeds vroeger vermelde verbetering in de schifting van de koloniale uitvoer per aardrijkskundige zone : bepaalde handelsstromingen die vroeger bij de afzet aan de B.L.E.U. waren ingedeeld, werden thans onder de in Belgische franken vereffende uitvoer naar andere landen geboekt.

De arbitrageverrichtingen door de koloniale banken op de markt in het Moederland brachten voor Kongo een veel lagere, doch niettemin niet te verwaarlozen, toevloeiing van Belgische franken op.

Het uiteindelijk overschot van de betalingsbalans van de B.L.E.U. tegenover de Kolonie dat door bemiddeling van de overheid of het bankwezen moet gefinancierd worden, bedraagt fr 2,2 milliard tegenover fr 1,5 milliard in 1952.

De financiering van dit saldo gebeurde gedeeltelijk door arbitrageverrichtingen op goud en deviezen tussen de Nationale Bank van België en de

Centrale Bank van Belgisch Kongo en Ruanda-Urundi, waaruit voor de Kolonie een netto-ontvangst van fr 0,9 milliard voortvloeide.

Het verschil, d.i. fr 1,3 milliard, vertegenwoordigt het gedeelte, welk de Kolonie van haar dadelijk opvraagbare en kortlopende tegoeden in Belgische franken heeft verbruikt (20) : zoals hierboven

(20) In het door de Centrale Bank van Belgisch-Kongo en Ruanda-Urundi gepubliceerde en in noot (17) vermelde artikel wordt de vermindering der tegoeden in Belgische franken van de Kolonie in 1953 op fr 149 miljoen geraamd. Het in de betalingsbalans van de B.L.E.U. opgenomen cijfer bedraagt fr 1.294 miljoen. Het verschil van fr 1.145 miljoen is aan twee factoren toe te schrijven. Vooreerst rangschikt de Centrale Bank onder de tegoeden in Belgische franken van de Kolonie fr 800 miljoen schatkistcertificaten van het Moederland die aan Ruanda-Urundi werden overgemaakt in vertegenwoordiging der door het Moederland toegestane voorschotten voor de financiering van de buitengewone begroting der mandaatgebieden en later an de koloniale Schatkist werden afgestaan. De inschrijving op die certificaten, waarvan de looptijd 1 tot 4 jaar bedraagt, werd in de betalingsbalans van de B.L.E.U. geboekt onder de rubriek voorbehouden aan de langlopende verrichtingen van de overheidssector.

gezegd verminderde de portefeuille kortlopende Belgische schatkistcertificaten door de koloniale Schatkist en de Centrale Bank van Belgisch Kongo en Ruanda-Urundi aangehouden met fr 3,1 milliard; dit werd echter, ten belope van fr 1,8 milliard, goedgemaakt door een toename der koloniale tegoeden bij de Belgisch-Luxemburgse banken.

*
**

De tabellen XVI en XVII geven een overzicht van de algemene betalingsbalans van de B.L.E.U. over de jaren 1952 en 1953 evenals van de belangrijkste deelbalansen.

Anderzijds neemt de Centrale Bank onder de koloniale tegoeden een bedrag op van 345 miljoen dollar tegen op termijn aangekochte Belgische franken, daar waar met de termijnverrichtingen geen rekening wordt gehouden in de betalingsbalans van de B.L.E.U.

Tabel XVI.

Betalingsbalans van de B.L.E.U. in 1952

(in milliarden franken)

	Goud, U.S.- en Canadese dollars	E.B.U.- deviezen	Transacties in Belgische franken met Kongo	Andere deviezen	Totaal
A. Te financieren verrichtingen :					
1. Goederentransacties :					
F.o.b.-uitvoer	(17,2)	(76,7)	(7,1)	(8,7)	(109,7)
F.o.b.-invoer	(25,3)	(63,9)	(6,7)	(6,7)	(102,6)
Saldo...	— 8,1	+ 12,8	+ 0,4	+ 2,0	+ 7,1
Andere goederentransacties ¹	+ 1,3	+ 2,8	— 0,1	+ 0,5	+ 4,5
Totaal ...	— 6,8	+ 15,6	+ 0,3	+ 2,5	+ 11,6
2. Onzichtbare transacties	— 3,3	— 5,1	+ 4,0	— 0,3	— 4,7
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2)	— 10,1	+ 10,5	+ 4,3	+ 2,2	+ 6,9
4. Particuliere schenkingen	—	— 0,2	+ 0,4	—	+ 0,2
5. Particulier-kapitaalbewegingen	— 0,1	— 1,4	— 0,8	+ 0,1	— 2,2
6. Aflossing buitenlandse schulden	— 0,9	— 0,7	—	— 0,1	— 1,7
7. Particuliere overmakingen :					
Verrichtingen voor rekening van de Kolonie	— 0,5	+ 4,6	— 3,9	— 0,2	—
Andere transfers	+ 0,6	— 1,6	+ 1,5	— 0,5	—
8. Vergissingen en weglatingen	+ 0,2	+ 0,4	—	+ 0,2	+ 0,8
9. Totaal te financieren saldo (9 = 3 tot 8)	— 10,8	+ 11,6	+ 1,5	+ 1,7	+ 4,0
B. Financieringsverrichtingen :					
a) Overheidstussenkomst :					
10. Multilaterale betalingen :					
In het kader van betalingsakkoorden	+ 1,6	— 0,3	—	— 1,3	—
Goud en dollars van de E.B.U. ontvangen	+ 11,0	— 11,0	—	—	—
Andere	— 1,4	+ 0,3	+ 0,4	+ 0,7	—
11. Ontvangen en verstrekte leningen op lange termijn	+ 3,0	+ 0,6	— 0,1	+ 0,1	+ 3,6
12. Ontvangen en verstrekte leningen op korte termijn	— 0,2	+ 0,3	+ 5,5	— 0,7	+ 4,9
13. Overheidsschenkingen	+ 0,4	—	—	—	+ 0,4
14. Totaal (14 = 10 tot 13)	+ 14,4	— 10,1	+ 5,8	— 1,2	+ 8,9
b) Tussenkomst van het bankwezen	+ 3,6	+ 1,5	+ 7,3	+ 0,5	+ 12,9
c) Totaal der financieringsverrichtingen (c = a — b)	+ 10,8	— 11,6	— 1,5	— 1,7	— 4,0

¹ Met inbegrip van het niet monetair goud.

Tabel XVII.

Betalingsbalans van de B.L.E.U. in 1953

(in milliarden franken)

	Goud, U.S.- en Canadese dollars	E.B.U.- deviezen	Transacties in Belgische franken met Kongo	Andere deviezen	Totaal
A. Te financieren verrichtingen :					
1. Goederentransacties :					
F.o.b.-uitvoer	(19,7)	(65,3)	(6,5)	(6,5)	(98,0)
F.o.b.-invoer	(17,5)	(70,7)	(3,9)	(7,7)	(99,8)
Saldo...	+ 2,2	— 5,4	+ 2,6	— 1,2	— 1,8
Andere goederentransacties ¹	+ 0,9	+ 3,2	—	+ 0,5	+ 4,6
Totaal ...	+ 3,1	— 2,2	+ 2,6	— 0,7	+ 2,8
2. Onzichtbare transacties	— 2,5	— 5,5	+ 5,0	— 0,1	— 3,1
3. Totaal der transacties op goederen en diensten (3 = 1 + 2)	+ 0,6	— 7,7	+ 7,6	— 0,8	— 0,3
4. Particuliere schenkingen	+ 0,1	+ 0,1	+ 0,3	—	+ 0,5
5. Particulier-kapitaalbewegingen	— 1,6	— 1,4	+ 0,1	+ 0,1	— 2,8
6. Aflossing buitenlandse schulden	— 1,3	+ 0,9	—	+ 0,1	— 0,3
7. Particuliere overmakingen :					
Verrichtingen voor rekening van de Kolonie	— 0,3	+ 5,9	— 5,5	— 0,1	—
Andere transfers	+ 1,6	— 0,7	— 0,3	— 0,6	—
8. Vergissingen en weglatingen	+ 0,1	+ 0,1	—	— 0,2	—
9. Totaal te financieren saldo (9 = 3 tot 8)	— 0,8	— 2,8	+ 2,2	— 1,5	— 2,9
B. Financieringsverrichtingen :					
a) Overheidstussenkomst :					
10. Multilaterale betalingen :					
In het kader van betalingsakkoorden	+ 0,1	— 0,1	—	—	—
Goud en dollars van de E.B.U. ontvangen	— 1,0	+ 1,0	—	—	—
Andere	+ 3,0	— 2,6	— 0,9	+ 0,5	—
11. Ontvangen en verstrekte leningen op lange termijn	+ 0,7	—	—	—	+ 0,7
12. Ontvangen en verstrekte leningen op korte termijn	+ 2,1	+ 1,7	— 3,1	— 0,2	+ 0,5
13. Overheidsschenkingen	+ 0,1	—	—	—	+ 0,1
14. Totaal (14 = 10 tot 13)	+ 5,0	—	— 4,0	+ 0,3	+ 1,3
b) Tussenkomst van het bankwezen					
	+ 4,2	— 2,8	— 1,8	— 1,2	— 1,6
c) Totaal der financieringsverrichtingen (c = a — b)					
	+ 0,8	+ 2,8	— 2,2	+ 1,5	+ 2,9

¹ Met inbegrip van het niet monetair goud.

LITERATUUR BETREFFENDE DE MONETAIRE EN FINANCIËLE TOESTAND VAN BELGIE

Onderstaande literatuuropgave sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in ons Juninum-mer 1954 van het *Tijdschrift*. Er weze opgemerkt dat in deze literatuuropgave noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen zijn overgenomen.

1. GELD- EN BANKWEZEN

BONVOISIN P., Le système bancaire belge. (*Drukkerij Groeninghe, Kortrijk, 1953, 35 blz.*)

BRONCHART O.-J., Réflexions sur l'évolution des taux d'intérêt et leur incidence sur le marché des capitaux. (*Bulletin d'Information du Comité National pour le Développement de l'Épargne Mobilière, Brussel, n° 15, Juni 1954, blz. 2-5.*)

CROMBE H., Le crédit à moyen terme en Belgique. (*La Revue de la Banque, Brussel, XVIII, n° 3-4, 1954, blz. 249-277, et Banque, Parijs, XXIII, n° 96, Juni 1954, blz. 353-357.*)

De Belgische banken. (*Weekbericht van de Kredietbank, Brussel, IX, n° 27, 4 Juli 1954, blz. 209-210, 215-216.*)

DELMOTTE L., De Belgische geld- en kapitaalmarkt in Mei 1954. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XXXIX, n° 1933, 23 Juni 1954, blz. 502-504.*)

TEYSSSEN J., Regeling van het afbetalingskrediet in België? (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XXXIX, n° 1932, 16 Juni 1954, blz. 474-476, en n° 1933, 23 Juni 1954, blz. 500-501.*)

2. BEURS- EN SPAARWEZEN

AMEYE L.C., Les relations entre l'économie congolaise et le marché belge des capitaux. (*Bulletin d'Information du Comité National pour le Développement de l'Épargne Mobilière, Brussel, n° 16, Juli 1954, blz. 2-6.*)

BRONCHART O.-J., Réflexions sur l'évolution des taux d'intérêt et leur incidence sur le marché des capitaux. (*Bulletin d'Information du Comité National pour le Développement de l'Épargne Mobilière, Brussel, n° 15, Juni 1954, blz. 2-5.*)

DELMOTTE L., De Belgische geld- en kapitaalmarkt in Mei 1954. (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XXXIX, n° 1933, 23 Juni 1954, blz. 502-504.*)

3. PRIJZEN EN LONEN

BAUDHUIN F., Prix, consommation, balance et revenu en 1953. (*Bulletin de l'Institut de Recherches Economiques et Sociales, Université Catholique de Louvain, XX, n° 3, Mei 1954, blz. 401-427.*)

DEMOLIN J., Le problème belge de la hausse des cafés. (*Vita, Brussel, dl. XI, n° 12, 30 Juni 1954, blz. 831-834.*)

Salaires et charges sociales en Belgique et dans les pays voisins. (*Industrie, Revue de la Fédération des Industries Belges, Brussel, VIII, n° 6, Juni 1954, blz. 373-377.*)

4. BEGROTING EN OPENBARE FINANCIËN

DELVAUX V., Is de Belgische rijksbegroting over haar hoogtepunt heen? (*Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XXXIX, n° 1932, 16 Juni 1954, blz. 479-481.*)

PERSOONS F., Les finances publiques en 1953. (*Bulletin de l'Institut de Recherches Economiques et Sociales, Université Catholique de Louvain, XX, n° 3, Mei 1954, blz. 189-200.*)

5. FINANCIËLE ORGANEN BEHEERST DOOR BIJZONDERE WETTELIJKE BESCHIKKINGEN OF GEPLAATST ONDER DE WAARBORG OF DE CONTROLE VAN DE STAAT

MAGAIN A., Contrôle des organismes d'intérêt public. (*Institut Belge de Finances Publiques, Brussel, 1954, 19 blz.*)

7. INTERNATIONALE FINANCIËLE INSTELLINGEN

Accélération du mouvement d'ensemble vers la convertibilité. (*Perspectives, Bulletin Hebdomadaire de la Société d'Études et d'Informations Économiques, Parijs, X, n° 22, 12 Juni 1954.*)

BAREAU P., The free market in gold. (*Optima, Johannesburg, IV, n° 2, Juni 1954, blz. 24-28.*)

BASYN Th., L'évolution des opérations de la Banque Internationale pour la Reconstruction et le Développement. (*Société Belge d'Études et d'Expansion, Luik, LIII, n° 160, Maart-April 1954, blz. 401-405.*)

Bis report : convertibility now inevitable. (*The Statist, Londen, CLIX, n° 3981, 26 Juni 1954, blz. 920-922.*)

BLACK E., Aspetti del commercio estero statunitense e funzioni della Banca mondiale. (*Bancaria, Rome, X, n° 4, April 1954, blz. 383-387.*)

BOMPARD E., Verso la convertibilità delle monete. Alcune considerazioni di ordine generale. (*Bancaria, Rome, X, n° 4, April 1954, blz. 393-397.*)

BUSSCHAU W., Changing ideas on gold since 1933. (*The South African Journal of Economics, Johannesburg, XXII, n° 1, Maart 1954, blz. 32-39.*)

- CAPEHART H.E., An organizational survey of the International Bank for Reconstruction and Development. (83rd Congress, 2nd Session, Doc. n° 86) (Government Printing Office, Washington, 1954, 10 blz.)
- CARLI G., Problems of E.P.U. and Italian commercial policy. (Banca Nazionale del Lavoro, Rome, n° 27, October-December 1953, blz. 228-235.)
- ELIASCO C., Le mouvement international des capitaux et le rôle des banques privées. (Société Belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, LIII, n° 160, Maart-April 1953, blz. 325-327.)
- HARROD R., Qu'est-ce que la convertibilité? (Société Belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, LIII, n° 160, Maart-April 1954, blz. 315-319.)
- La Banca mondiale attraverso sette anni di attività. (Bancaria, Rome, X, n° 4, April 1954, blz. 421-429.)
- Last year of E.P.U.? (The Banker, Londen, CII, n° 341, Juni 1954, blz. 323-327.)
- L' O.E.C.E. et l'Europe. (L'Economie, Parijs, X, n° 447, 3 Juni 1954, blz. 7-8.)
- Problèmes liés à l'établissement de la convertibilité (1ste deel). (Problèmes Economiques, Bulletin de l'Institut National de la Statistique, Parijs, n° 335, 1 Juni 1954, blz. 1-5.)
- SOUTHARD F., Notes sur les activités du Fonds Monétaire International. (Société Belge d'Etudes et d'Expansion, Luik, LIII, n° 160, Maart-April 1954, blz. 419-423.)

8. FINANCIËLE ASPECTEN VAN BENELUX

- Convertibiliteit in het licht van Nederlands deviezenpositie. (Economische Voorlichting, 's-Gravenhage, XXXXVIII, n° 24, 11 Juni 1954, blz. 1-3.)
- Herwonnen welvaart. De betekenis van het Marshallplan voor Nederland en de Europese samenwerking. (Ministerie van Buitenlandse Zaken, 's-Gravenhage, 1954, 229 blz.)
- KOOPMANS J., Beschouwingen naar aanleiding van het Bankverslag 1953; localisering van inflatoire en deflationaire verschijnselen. (Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XXXIX, n° 1931, 9 Juni 1954, blz. 449-455.)
- Les mesures de développement des exportations aux Pays-Bas. (Bulletin Commercial Belge, Office Belge du Commerce Extérieur, Brussel, LXVIII, n° 5, Mei 1954, blz. 51-58.)
- WEMELSFELDER J., Benelux als voorbeeld van economische aanpassing. (Economisch-Statistische Berichten, Rotterdam, XXXIX, n° 1933, 23 Juni 1954, blz. 492-496.)

9. SCHUMAN-PLAN

- Das Arbeitskräftepotential in den Ländern der Montanunion. (Wochenbericht, Deutsches Institut für Wirtschaftsforschung, Berlijn, XXI, n° 25, 18 Juni 1954, blz. 97-99.)
- Difficultés pour l'ouverture du marché commun des aciers spéciaux. (L'Economie, Parijs, X, n° 451, 1 Juni 1954, blz. 7-9.)
- Documentation sur les problèmes du travail dans les industries de la communauté. Emploi et salaires. (Communauté Européenne du Charbon et de l'Acier, Haute Autorité, 1954, 115 blz.)
- European steel pool strikes another snag. (The Statist, Londen, CLIX, n° 3.979, 12 Juni 1954, blz. 843-844.)
- JEUNE A.L., Le marché des capitaux et la politique de la C.E.C.A. (Banque, Parijs, XXIII, n° 96, Juni 1954, blz. 358-360.)
- Om en rond de Europese gemeenschap voor kolen en staal. (V.E.V.-Berichten, Tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond, Antwerpen, XXIX, n° 10, 31 Mei 1954, blz. 1113-1118.)
- W.-P., Om en rond de Europese gemeenschap voor kolen en staal. (V.E.V.-Berichten, Tijdschrift van het Vlaams Economisch Verbond, Antwerpen, XXIX, n° 12, 30 Juni 1954, blz. 1329-1336.)

10. ALGEMEEN

- BEZY F., La situation économique du Congo belge en 1953. (Bulletin de l'Institut de Recherches Economiques et Sociales, Université Catholique de Louvain, XX, n° 3, Mei 1954, blz. 429-442.)
- Etude sur le marché de divers produits congolais en 1953. (Société Coloniale Anversoise, Antwerpen, z.d., 197 blz.)
- Incidences économiques de la C.E.D. : objections et réponses. (Ligue Européenne de Coopération Economique, Brussel, 1954, 10 blz.)
- Où en est l'économie belge? Recueil de diagrammes. (Ministère des Affaires Economiques, Brussel, 1954, 69 blz.)
- VAN ROMPAEY V., Une politique de prospérité pour la Belgique. (La Revue Politique, Brussel, IV, n° 2, 31 Mei 1954, blz. 109-125.)
- Voor een politiek van buitenlandse handel. (Verbond der Belgische Nijverheid, Brussel, 1954, 112 blz.)

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek bevat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand aan deze van de publicatie van ons Tijdschrift voorafgaand.

Alleen de gewichtigste wetten en besluiten hebben wij « in extenso » overgenomen. Voor de andere wetteksten volstaat een eenvoudige vermelding, desnoods door een verklarende nota verduidelijkt.

Om het naslaan er van te vergemakkelijken, hebben wij bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

- I. — *Algemene economische wetgeving*
- II. — *Overheidsfinanciën (incl. begrotingswetten), munt-, bank- en financiële wetgeving*
- III. — *Landbouw*
- IV. — *Nijverheid*
- V. — *Arbeid*
- VI. — *Binnenlandse handel*
- VII. — *Buitenlandse handel*
- VIII. — *Verkeerswezen*
- IX. — *Prijzen en lonen*
- X. — *Sociale wetgeving (pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen)*
- XI. — *Oorlogsschade*

I — ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Koninklijk besluit van 28 Mei 1954

waarbij wordt bindend gemaakt de beslissing van 17 December 1953 van het Nationaal Paritair Comité van de metaalbouw, tot vaststelling van het modelhuishoudelijk reglement voor de ondernemingsraden, van toepassing in al de ondernemingen van de metaalbouw (Staatsblad, 23 Juni 1954, blz. 4.813).

II — OVERHEIDSFINANCIËN (INCL. BEGROTINGSWETTEN), MUNT-, BANK- EN FINANCIËLE WETGEVING

Koninklijk besluit van 10 Juni 1954

betreffende de uitgifte van de 4 ¼ pCt. lening 1954-1974 (Staatsblad, 21-22 Juni 1954, blz. 4.787).

Koninklijk besluit van 10 Juni 1954

betreffende de uitgifte van 3,75 pCt. schatkistcertificaten van 1954 met vijf jaar looptijd (Staatsblad, 21-22 Juni 1954, blz. 4.790).

Wet van 10 Juni 1954

houdende de begroting van het Ministerie van Financiën voor het dienstjaar 1954 (Staatsblad, 25 Juni 1954, blz. 4.852).

tot vermindering van het bedrag der forfaitaire overdrachtstaxe toepasselijk op koffie (Staatsblad, 20 Juni 1954, blz. 4.764).

houdende de begroting van de Diensten van de Eerste-Minister voor het dienstjaar 1954 (Staatsblad, 21-22 Juni 1954, blz. 4.778).

IV — NIJVERHEID

Ministerieel besluit van 16 April 1954

houdende wijziging van het ministerieel besluit van 24 Mei 1951, waarbij het opmaken van een jaarlijkse statistiek van de valorisatienijverheid van ijzerschroot en oude metalen wordt voorgeschreven, gewijzigd bij het ministerieel besluit van 11 Maart 1952 (Staatsblad, 30 Juni 1954, blz. 4.966).

Koninklijk besluit van 26 Mei 1954

waarbij een verzoekschrift neergelegd bij toepassing van het koninklijk besluit n° 62 van 13 Januari 1935, dat toelating verleent tot het oprichten van een economische reglementering van de voortbrenging en de verdeling, wordt verworpen (Staatsblad, 3 Juni 1954, blz. 4.378).

Het verzoekschrift door het « Syndicat belge des Etireurs et Tourneurs d'Acier (Sybeleto) », op 1 Juli 1953, bij toepassing van het koninklijk besluit n° 62 van 13 Januari 1935 ingediend, wordt verworpen.

V — ARBEID

Koninklijk besluit van 21 Juni 1954

tot vaststelling van de overeenkomstig de wetgeving betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen over het dienstjaar 1954 te innen bijdrage voor het Waarborgfonds (Staatsblad, 28-29 Juni 1954, blz. 4.937).

Koninklijk besluit van 22 Juni 1954

tot vaststelling voor de ondernemingen die onder het Nationaal Paritair Comité voor het bouwbedrijf ressorteren, van de opzeggingstermijnen en van de voorwaarden waaronder het gebrek aan werk wegens economische oorzaken, de uitvoering van de arbeidsovereenkomst schorst (Staatsblad, 26 Juni 1954, blz. 4.896).

Koninklijk besluit van 23 Juni 1954

waarbij bindend worden gemaakt de beslissingen van 6 Mei 1954 van het Nationaal Paritair Comité van de bouwbedrijven, tot opheffing van de beslissingen van 29 Augustus 1953 en 6 Mei 1954, bindend gemaakt bij de koninklijke besluiten van 28 September 1953 en van 24 Mei 1954, tot wijziging van de beslissing van 27 April 1950, bindend gemaakt bij het besluit van de Regent van 5 Mei 1950 en tot toekenning aan de arbeiders, tewerkgesteld in de bouwnijverheid, van verlof wegens bijzondere gebeurtenissen (Staatsblad, 27 Juni 1954, blz. 4.922).

VI — BINNENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 16 Juni 1954

houdende goedkeuring van sommige wijzigingen van het reglement van de Termijnbeurs voor wol te Antwerpen (Staatsblad, 27 Juni 1954, blz. 4.930).

Douaneverdrag

tussen België, Luxemburg en Nederland,

ondertekend op 5 September 1944, te Londen —
Zesde additioneel protocol bij dit verdrag, onder-
tekend op 28 November 1951, te 's-Gravenhage
(Staatsblad, 6 Juni 1954, blz. 4.486.)

Douaneverdrag

tussen België, Luxemburg en Nederland,

ondertekend op 5 September 1944, te Londen —
Zevende additioneel protocol bij dit verdrag, onder-
tekend te 's-Gravenhage, op 18 Februari 1953
(Staatsblad, 6 Juni 1954, blz. 4.490.)

IX — PRIJZEN EN LONEN

Koninklijk besluit van 6 Mei 1954

waarbij wordt bindend gemaakt de beslissing van
26 Februari 1954 van het Nationaal Paritair Comité
van de voedingsbedrijven tot verlenging van de
geldigheidsduur der beslissingen van 18 Mei 1951,
bindend gemaakt bij koninklijk besluit van 7 No-
vember 1951 en betreffende de vaststelling van de
minimum-lonen in de broodfabrieken, alsmede de
koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der
kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad, 12
Juni 1954, blz. 4.603).

Koninklijk besluit van 18 Mei 1954

waarbij de beslissing van 11 Maart 1954 van het
Nationaal Paritair Comité van de handel in voe-
dingswaren tot verlenging van de geldigheidsduur
der artikelen 1 tot 12 van de beslissingen van 22
Juni 1951, bindend gemaakt bij het koninklijk be-
sluit van 22 October 1951 en betreffende de vast-
stelling van de minimum-lonen in de kleinbakke-
rijen en de koppeling van deze lonen aan het
indexcijfer der kleinhandelsprijzen, bindend wordt
gemaakt (Staatsblad, 25 Juni 1954, blz. 4.861).

Koninklijk besluit van 14 Mei 1954

waarbij wordt bindend gemaakt de beslissing van
26 Februari 1954 van het Nationaal Paritair Comité
van de voedingsbedrijven tot verlenging van de
geldigheidsduur der beslissingen van 13 April 1951,
bindend gemaakt bij koninklijk besluit van 21 Sep-
tember 1951 en betreffende de vaststelling van de
minimum-lonen in de meelfabricage alsmede de
koppeling van deze lonen aan het indexcijfer der
kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staatsblad,
12 Juni 1954, blz. 4.604).

Koninklijk besluit van 24 Mei 1954

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van
6 Mei 1954 van het Nationaal Paritair Comité van
de bouwbedrijven, tot wijziging der beslissing van
27 April 1950, bindend gemaakt bij het besluit van
de Regent van 5 Mei 1950 en tot afwijking van de
beslissing van 9 November 1950, bindend gemaakt
bij het koninklijk besluit van 1 Februari 1951,
betreffende de koppeling der loonschaal aan het
indexcijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk
(Staatsblad, 16 Juni 1954, blz. 4.666).

Koninklijk besluit van 18 Mei 1954

waarbij bindend worden gemaakt de beslissingen
van 22 December 1953 van het Nationaal Paritair
Comité der stadstramwegen en -autobuslijnen, be-
treffende de toekenning van een loonsverhoging
aan het werkliedenpersoneel dat in de stadstram-
en stadsautobusondernemingen tewerkgesteld is,
alsook de koppeling van de lonen aan het index-
cijfer der kleinhandelsprijzen van het Rijk (Staats-
blad, 23 Juni 1954, blz. 4.810).

Koninklijk besluit van 15 Juni 1954

waarbij bindend wordt gemaakt de beslissing van
26 Februari 1954 van het Nationaal Paritair Comité
van de voedingsbedrijven tot verlenging van de
geldigheidsduur der beslissing van 13 April 1951,
bindend gemaakt bij het koninklijk besluit van
7 November 1951, betreffende de koppeling van de
lonen in de voedingsnijverheid aan het indexcijfer
der kleinhandelsprijzen (Staatsblad, 26 Juni 1954,
blz. 4.895).

Ministerieel besluit van 17 Juni 1954

tot reglementering der prijzen van gebrande koffie
(Staatsblad, 20 Juni 1954, blz. 4.765).

X — SOCIALE WETGEVING
(PENSIOENEN, SOCIALE VERZEKERINGEN EN DIVERSE SOCIALE VOORDELEN)

Wet van 28 Juni 1954

waarbij het ouderdomspensioen der gehuwde arbeiders op fr 28.000 wordt gebracht en waarbij de wetgeving, om er de toepassing van te bespoedigen, wordt gewijzigd (Staatsblad, 30 Juni 1954, blz. 4.954).

DOORLOPENDE STATISTIEKEN

COMMENTAAR BETREFFENDE
DE WEEKSTAAT VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE
PER 15 JULI 1954
(Zie tabel 85²)

Ingevolge de beslissing die op 30 Juni 1954 door de Raad van de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking getroffen werd en de bilaterale overeenkomsten die door de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie gesloten werden met verschillende debiteurlanden van de Europese Betalingsunie, werd de vordering op de Europese Betalingsunie op 13 Juli 1954 met fr 3.425.000.000 verminderd. Deze som werd in dollars terugbetaald.

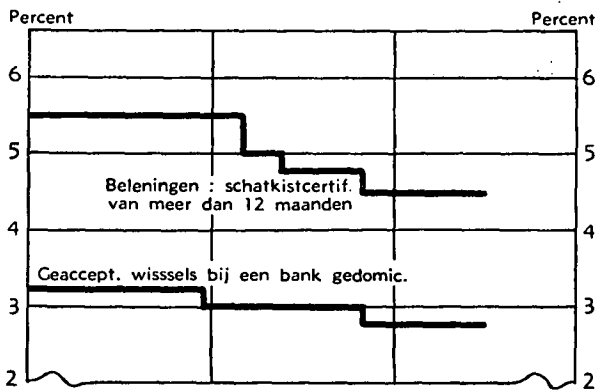
Aan de andere kant lieten de verrichtingen over de maand Juni in het kader van de E.B.U. een overschot van fr 179.250.000 dat aanleiding gaf, op 13 Juli, tot een ontvangst in dollars van fr 89.650.000 en tot een crediet aan de E.B.U. van fr 89.600.000. Het batig saldo groot fr 179.250.000 spruit voort uit de verrekening der courante verrichtingen over de maand, de betaling van fr 180.800.000 rente en de terugbetaling van fr 500.000.000 op de vordering van fr 2.500.000.000 geconsolideerd op 30 Juni 1952 en terugbetaalbaar in vijf jaar.

Derhalve werd de vordering op de Europese Betalingsunie die onder de activa van de weekstaat van de Bank voorkomt, tot fr 8.925.000.000 teruggebracht.

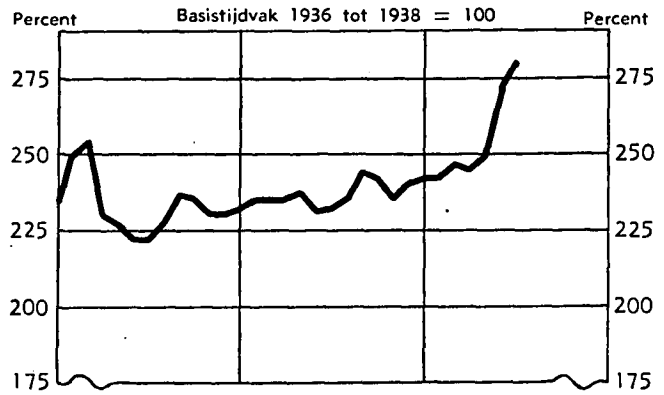
Het provenu van de speciale schatkistcertificaten waarop de banken hebben ingeschreven, werd door de Bank aan de Schatkist terugbetaald; bedoeld provenu was als speciale provisie boven de contractuele grens van de voorschotten der Bank door de Schatkist bij deze laatste gestort. Tegelijkertijd heeft de Schatkist een einde gesteld aan de mobilisering van het trekkingsrecht op het Internationaal Muntfonds, waarvan het saldo, op 30 Juni 1954, fr 1.500.000.000 bedroeg. De rekeningen « Schatkist — Akkoord E.B.U. » (op de passiefzijde) en « Te ontvangen deviezen en goud » (op de actiefzijde) zijn aldus volledig aangezuiverd.

GRAFIEKEN VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIE

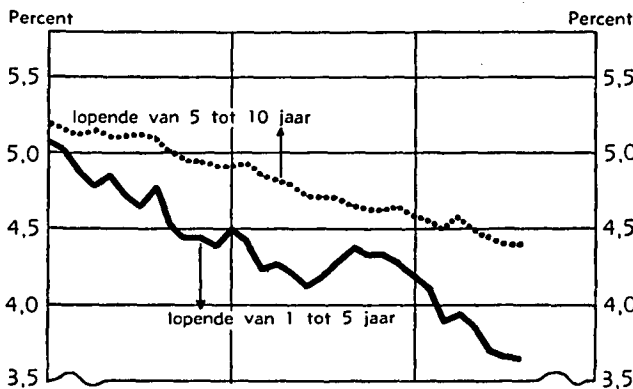
N.B.B. - RENTE VOOR DISCONTO EN BELENINGEN

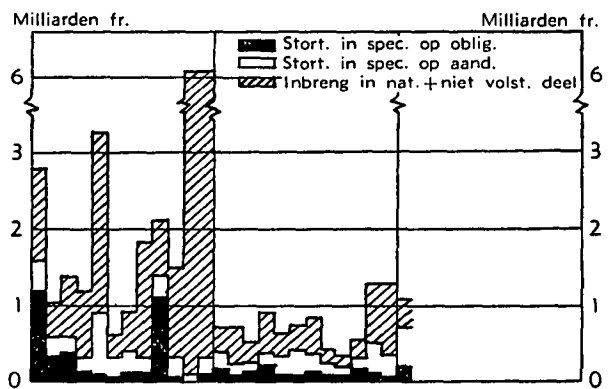
ALGEMEEN INDEXCIJFER DER AANDELEN

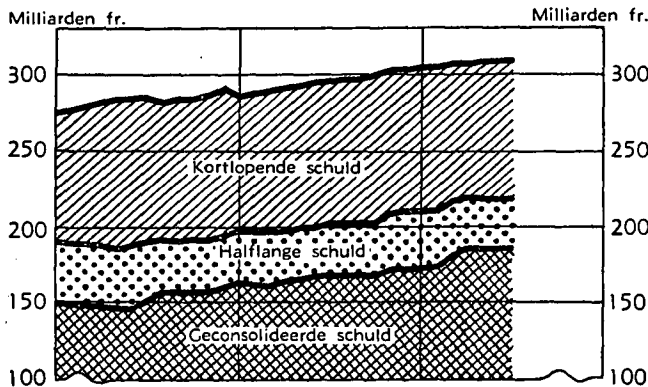
RENDEMENT VAN OBLIGATIES (1)

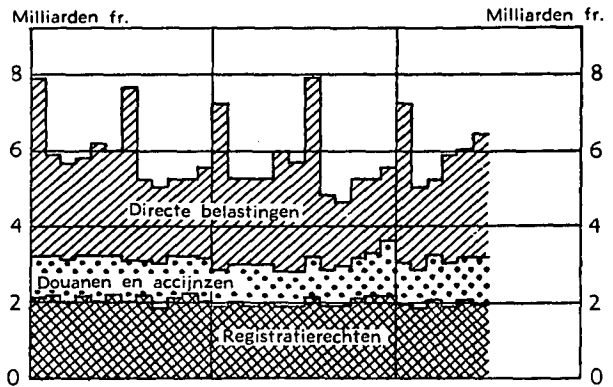
KAPITAALMISSIES

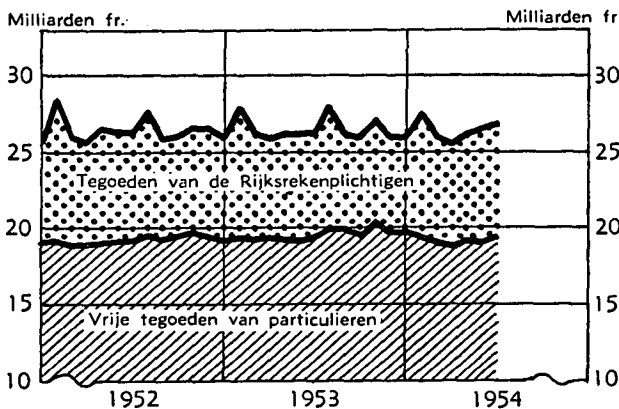
STAATSSCHULD

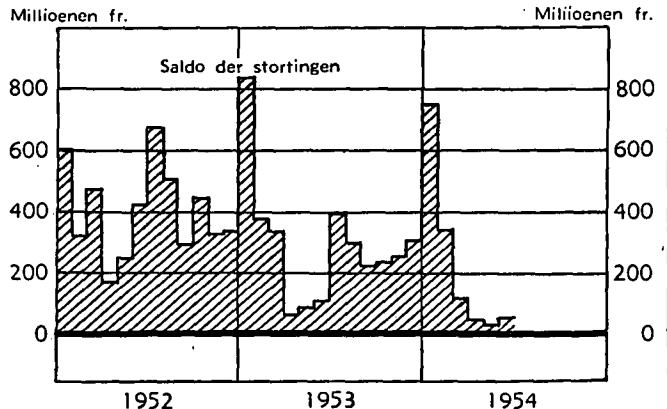
BELASTINGSONTVANGSTEN

TEGOEDEN BIJ HET BESTUUR DER POSTCHEQUES

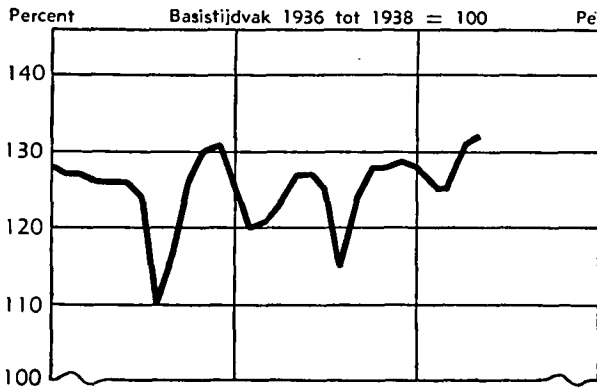
ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTES

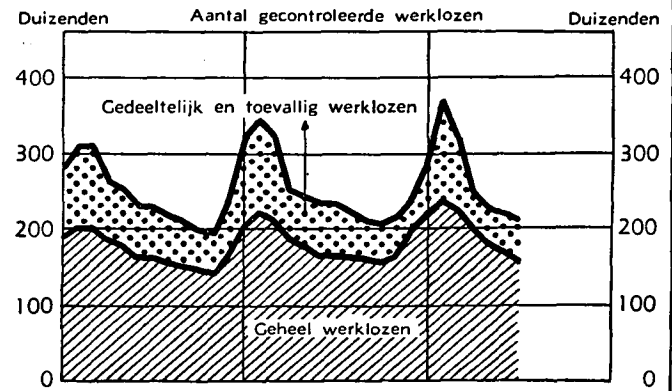
(1) Kasbons 4 1/2 % (parastatalen) voor welke rente en aflossing door de staat gegarand. zijn

GRAFIEKEN VAN DE ECONOMISCHE TOESTAND VAN BELGIE

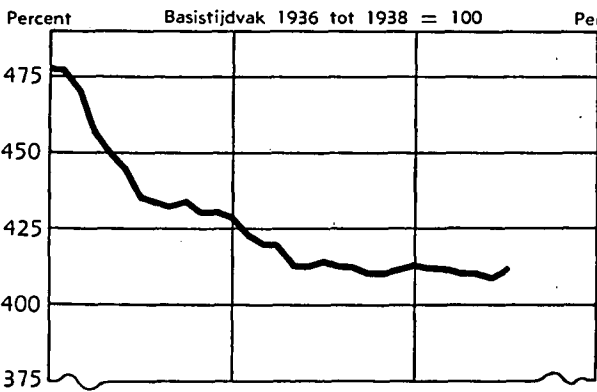
INDEXCIJFER DER INDUSTRIELE PRODUCTIE

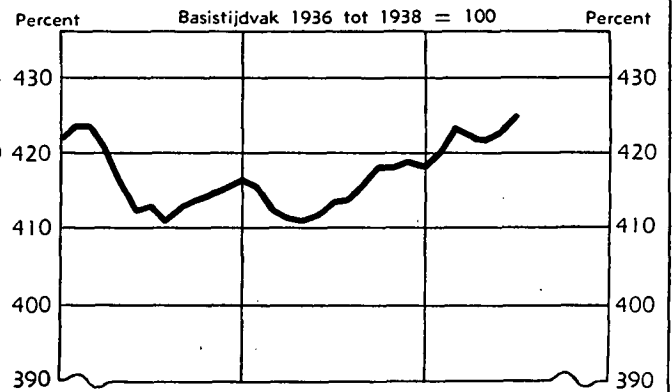
WERKLOOSHEID

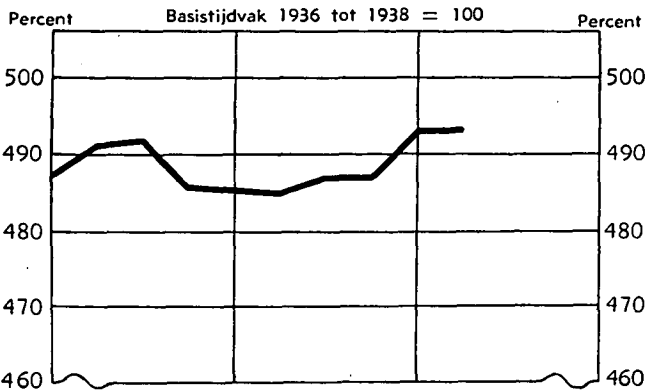
ALG. INDEXCIJFER DER GROOTHANDELSPRIJZEN

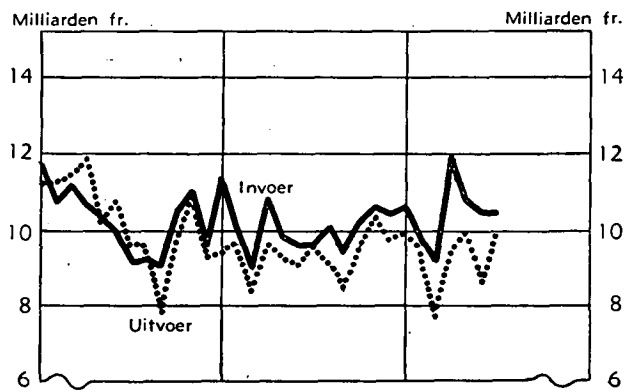
ALG. INDEXCIJFER DER KLEINHANDELSPRIJZEN

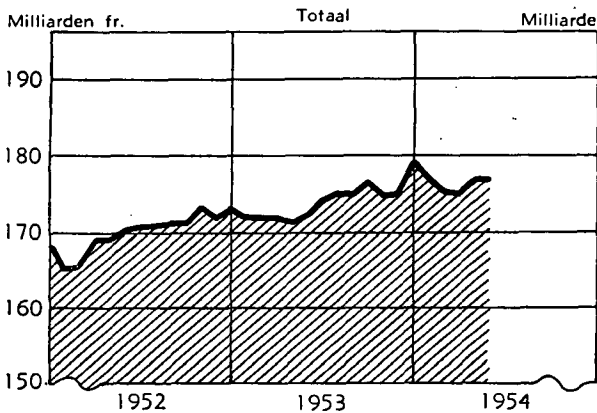
GEMIDDELD UURLOONINDEXCIJFER

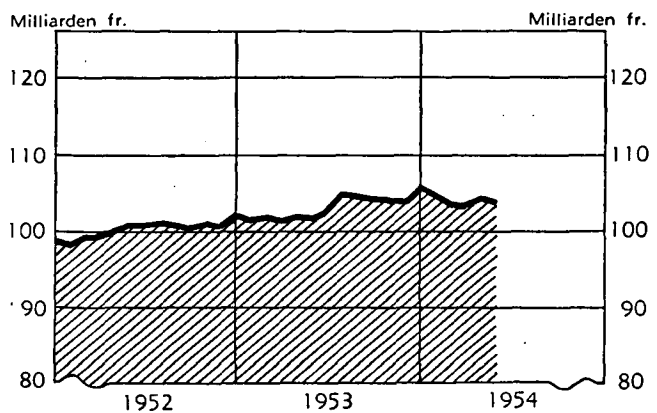
BUITENLANDSE HANDEL

GELDOORRAAD IN BELGISCHE FRANKEN

VOORRAAD CHARTAALGELD

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(Inhoud, zie laatste bladzijde van het Tijdschrift)

GELDMARKT

I. — RENTETARIEF VOOR DISCONTO EN BELENINGEN (in pCt)

2

Tijdvak	Officiële rentetarieven van de Nationale Bank van België										Callgeld		
	Disconto				Beleningen van en voorschotten op 1*						Mobilisatie van speciale reken. E.B.U. (bealuiten 22-9-52 en 20-7-52)	In verrekingskamer	Buiten verrekening
	Geaccepteerd in een bank gedomic. papier, warrants en bankaccepten vooraf door de N.B.B. gevisieerd	Geaccepteerd niet in een bank gedomicilleerd papier	Niet geaccepteerde wissels	Promessen	Schatkistcertificaten met ten hoogste 120 dagen looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 8 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met ten hoogste 12 maanden looptijd	Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden en leningen op halfjaarge termijn	Andere overheidsfondsen				
1952 Gemiddelde ...	3,24	3,74	4,74	5,50	2,—	2,1875	2,375	5,50	5,50	3,50 ²	1,25	1,25	
1953 Gemiddelde ...	2,96	3,46	4,46	4,89	2,—	2,1875	2,375	4,89	4,89	3,34	1,25	1,25	
1953 April	3,—	3,50	4,50	5,—	2,—	2,1875	2,375	5,—	5,—	3,50	1,25	1,25	
Mei (van. 21)	3,—	3,50	4,50	4,75	2,—	2,1875	2,375	4,75	4,75	3,50	1,25	1,25	
Juni	3,—	3,50	4,50	4,75	2,—	2,1875	2,375	4,75	4,75	3,50	1,25	1,25	
Juli	3,—	3,50	4,50	4,75	2,—	2,1875	2,375	4,75	4,75	3,50	1,25	1,25	
Augustus	3,—	3,50	4,50	4,75	2,—	2,1875	2,375	4,75	4,75	3,50	1,25	1,25	
September ...	3,—	3,50	4,50	4,75	2,—	2,1875	2,375	4,75	4,75	3,50	1,25	1,25	
October (van. 29)	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75 ²	1,25	1,25	
November	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
December	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
1954 Januari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Februari	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Maart	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
April	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Mei	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	
Juni	2,75	3,25	4,25	4,50	2,—	2,1875	2,375	4,50	4,50	2,75	1,25	1,25	

¹ Vanaf 15 April 1954 aanvaardt de Nationale Bank van België de speciale schatkistcertificaten E.B.U. tot onderpand van voorschotten in rekening-courant en van leningen op korte termijn. De rentevoet van deze verrichtingen bedraagt respectievelijk 2,50 %, 2,80 %, 3,20 % en 3,50 % voor certificaten op 6, 12, 18 en 24 maand.

² Gemiddelde van de laatste vijf maanden.

³ 3 pCt van 8 tot 28 October 1953.

* *Qualiteit van het voorschot in Juni 1954.*

Schatkistcertificaten uitgegeven op korte termijn	95 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten met 5 of 10 jaar looptijd 1948	90 pCt
Schatkistcertificaten met een looptijd van meer dan 12 maanden	90 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1949	90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1951 op 10 of 15 jaar	90 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1954, op 5 jaar	90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1952 op 10 jaar	90 pCt	4 pCt Schatkistcertificaten 1950 Belgisch Congo	90 pCt
Obligaties 4 ½ pCt Lening van 1952-1964 op 12 jaar	90 pCt	Obligaties 4 pCt 1950-1960 Belgisch Congo	90 pCt
3 ½ pCt Schatkistcertific. met ten hoogste 15 jaar looptijd 1942	90 pCt	Obligaties 3 ½ pCt Muntsaeringslening, 2 ^e reeks	90 pCt
4 pCt Schatkistcertificaten met ten hoogste 20 jaar looptijd 1948	90 pCt	Ander overheidspapier	80 pCt
3 ½ pCt Schatkistcertificaten met 10 jaar looptijd 1944	90 pCt	Speciale E.B.U. Schatkistcertificaten	50 pCt
4 pCt Schatkistcertificaten met 5 of 10 jaar looptijd 1947	90 pCt		

II. — RENTETARIEF VOOR BANKDEPOSITO'S EN TEGOEDEN BIJ DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

4

Tijdvak	Banken — Depositorekeningen *					Algemene Spaarkas (inlagen op spaarboekjes)		
	onmiddellijk opvraagbaar	15 dagen vooropzegging	1 maand	3 maanden	6 maanden	tot fr. 75.000	fr. 75.001 tot 150.000	boven fr. 150.000
1952 Gemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1953 Gemiddelde	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1953 April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Juli	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Augustus	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
September	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
October	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
November	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
December	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
1954 Januari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Februari	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Maart	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
April	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Mei	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50
Juni	0,50	0,85	1,10	1,40	1,75	3,—	1,50	0,50

* Gemiddelde van vier banken.

III. — Daggeld
(millioenen franken)

Notering der edele metalen ¹

Daggemiddelden	Gelden uitgeleend door de			Ontleende gelden		
	verrekenende instellingen			niet verrekenende instellingen ²	In verrekening ³	Buiten verrekening ⁴
	Deposito-banken	Overige instellingen ¹	Totaal			
1952	2.398	754	3.152	2.645	3.115	2.682
1953	2.378	694	3.072	2.319	2.996	2.395
1953 November .	2.204	754	2.958	2.589	2.949	2.598
December .	2.717	950	3.667	2.466	3.568	2.565
1954 Januari ...	2.398	950	3.348	2.021	3.330	2.039
Februari ...	2.386	791	3.177	2.478	3.177	2.478
Maart	2.773	540	3.313	3.025	3.313	3.025
April	2.305	873	3.178	2.398	3.139	2.437
Mei	2.322	418	2.740	2.541	2.740	2.541
Juni :						
11 tot 17 .	2.528	124	2.652	2.219	2.652	2.219
18 tot 24 .	2.387	154	2.541	1.775	2.541	1.775
25 tot 1/7 .	2.441	157	2.598	2.029	2.598	2.029
Jullet :						
2 tot 8 .	2.249	116	2.365	1.366	2.365	1.366
9 tot 15 .	2.230	118	2.348	1.983	2.348	1.983
16 tot 22 .	2.019	111	2.130	1.662	2.130	1.662

Daggemiddelden	Londen ¹		Bombay ³	
	Goud in sh. en d. per oz. fijn	Zilver Omrekening in sh. en d. per oz. fijn	Goud Omrekening in sh. en d. per oz. fijn	Zilver Omrekening in pence per oz. fijn
1952			364/0	78
1953			345/9	75
1953 April			348/0	76
Mei			349/6	78
Juni			362/5	76
Juli			350/0	74
Augustus .			350/5	74
September .			347/9	74
October ...			327/6	78
November .			330/3	73
December .			326/6	73
1954 Januari ...			333/9	75
Februari ...			347/5	78
Maart	248/4½ ²		356/0	79
April	248/8½		371/9	82
Mei	248/10½		365/6	79
Juni	248/10½		341/0	75

¹ Incl. het Gemeentekrediet van België en de Centrale Bank van Belgisch Congo en Ruanda-Urundi.

² Incl. de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en de Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.

³ Incl. het Herdiscontering- en Waarborginstituut en de Nationale Delcredereerdienst.

⁴ Incl. het Rentenfonds en het Centraal Bureau voor Hypotheekair Krediet.

¹ Prijs van een oz. fijn goud : 10) te New-York : 85 \$ vanaf 1 Februari 1934; 20) te Londen : 248 sh. vanaf 18 September 1949 tot 19 Maart 1954. — Heropening van de vrije goudmarkt op 22 Maart 1954.

² Gemiddelde van 22 tot 31 Maart 1954.

³ Oorspronkelijke noteringen in roepieën en annas per fine tola en per 100 fine tolas resp.

VALUTAMARKT

I. — Officiële wisselkoersen per 30 Juni 1954 vastgesteld door de Nationale Bank van België krachtens besluit n° 6 genomen door de Ministerraad te Londen op 1 Mei 1944 **10¹**
(« Belgisch Staatsblad » van 5 September 1944, n° 22)
(Belgische franken)

Valuta	Contractuele of gemiddelde koers	Transfers	
		Aankoopkoers	Verkoopkoers
100 Congolese frank	—	100,—	100,—
100 Luxemburgse frank	—	100,—	100,—
100 Tsjechooslowaakse kronen	694,44225	692,50	696,50

II. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers **10²**
(Belgische franken)

Gemiddelden	1 Zwitsers frank	1 U.S. dollar	100 Franse frank	1 Canadese dollar	1 Pond Sterling	100 Escudos	1 Nederl. gulden	1 Zweedse kroon	1 Deense kroon	1 Deutsche Mark	1 Noorse kroon
1952	11,45	50,29	14,27	51,38	139,86	173,98 ¹					
1953	11,47	49,96	14,27	50,81	140,14	174,04	13,19 ²	9,67 ³	7,24 ⁴	11,97 ⁵	6,99 ⁶
1953 April	11,45	50,04	14,23	50,88	140,39	174,05	13,16	9,67	—	—	—
Mei	11,45	49,95	14,22	50,25	140,15	174,05	13,19	9,67	7,24 ⁷	11,94	—
Juni	11,47	49,98	14,24	50,27	139,98	174,05	13,21	9,65	7,24	11,96	—
Juli	11,49	49,96	14,30	50,35	140,01	174,05	13,23	9,65	7,24	11,97	—
Augustus	11,51	49,97	14,35	50,55	140,13	174,05	13,25	9,69	7,24	11,98	—
September ...	11,51	49,85	14,34	50,64	140,05	174,03	13,20	9,69	7,24	11,98	—
October	11,50	49,83	14,29	50,72	140,11	174,04	13,18	9,71	7,23	11,98	—
November	11,48	49,85	14,30	50,99	140,24	174,05	13,17	9,70	7,23	11,97	—
December	11,45	49,87	14,28	51,26	140,00	174,05	13,17	9,66	7,22	11,97	6,99 ⁶
1954 Januari	11,46	49,95	14,29	51,34	139,92	174,08	13,18	9,65	7,23	11,97	6,99
Februari	11,45	49,91	14,25	51,62	139,76	174,07	13,16	9,63	7,21	11,94	6,99
Maart	11,47	50,18	14,24	51,71	139,99	174,05	13,16	9,63	7,21	11,95	7,00
April	11,50	50,32	14,27	51,23	140,62	174,04	13,20	9,66	7,23	11,97	7,03
Mei	11,49	50,22	14,27	51,03	140,65	174,04	13,22	9,67	7,23	11,96	7,03
Juni	11,49	49,90	14,29	50,85	140,46	174,04	13,21	9,69	7,22	11,96	7,02

¹ Gemiddelde van 7 Juli tot 31 December 1952. — ² Gemiddelde van 26 Januari tot 31 December 1953. — ³ Gemiddelde van 23 Februari tot 31 December 1953. — ⁴ Gemiddelde van 18 Mei tot 31 December 1953. — ⁵ Gemiddelde van 4 Mei tot 31 December 1953. — ⁶ Gemiddelde van 14 tot 31 December 1953. — ⁷ Gemiddelde van 18 tot 29 Mei 1953.

KAPITAALMARKT

I. — NOTERINGEN VAN ENKELE OVERHEIDSFONDSEN — VERGELIJKENDE TABEL

14

Aard der effecten	Notering voor	Notering per				
		1 Maart 1954	1 April 1954	8 Mei 1954	1 Juni 1954	1 Juli 1954
I. — Rechtstr. Belg. binnenl. Staatssch. (Rente bij te rek.).						
3 ½ pCt Schuld 1937 ^{1 2}	100,—	80,85	81,10	81,40	81,55	81,65
3 ½ pCt Schuld 1943 ^{1 2}	100,—	80,30	80,60	81,05	81,55	82,55
3 ½ pCt Muntsaneringslening 2 ^o reeks (paar) ²	100,—	100,—	100,—	100,50	100,40	100,25
3 ½ pCt Muntsaneringslening 2 ^o reeks (onpaar) ²	100,—	99,90	100,10	100,10	100,15	100,35
4 pCt Geünificeerde Schuld ^{1 2}	100,—	92,25	92,55	92,50	93,—	94,05
4 pCt Bevrijdingslening, 1945 ²	100,—	90,25	90,30	90,45	90,55	90,80
4 ½ pCt Lening, 1951 ²	100,—	98,80	99,15	99,10	99,60	100,05
4 ½ pCt Lening, 1952, op 10 jaar ²	100,—	99,35	99,75	99,45	99,95	100,70
4 ½ pCt Lening, 1952-1964, op 12 jaar ²	100,—	98,35	98,70	98,50	99,05	99,80
4 ½ pCt Lening, 1953, op 20 jaar ²	100,—	98,30	98,25	98,70	98,70	99,05
4 ½ pCt Lening, 1953-1968, op 15 jaar ²	100,—	98,—	98,—	98,10	98,50	98,85
4 ½ pCt Lening, 1954-1972, op 18 jaar ²	100,—	—	—	—	—	98,20
3 ½ pCt met ten hoogste 15 j. loopt. Schatkiste. 1942, 1 ^o r. ^{1 2}	100,—	112,90	112,90	113,10	113,40	113,55
3 ½ pCt Schatkiscert. met ten hoogste 20 j. loopt., 1943, 1 ^{2 3}	100,—	105,80	106,—	106,10	106,50	107,25
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1947 ²	100,—	105,10	105,10	104,85	105,20	105,25
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1948 ²	100,—	107,20	107,05	107,10	107,70	108,40
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1949 ²	100,—	101,—	101,30	101,20	101,45	101,70
4 pCt Vijfjaarschatkistcertificaten, 1954 ²	100,—	—	—	—	100,75	100,95
4 pCt Lotenlening 1938	500,—	502,—	501,—	501,—	501,—	500,—
Lotenlening 1941 (4 pCt sedert 1951)	1.000,—	982,—	976,—	977,—	983,—	986,—
Lotenlening 1953 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1967)	1.000,—	1.000,—	1.000,—	1.000,—	1.000,—	1.000,—
II. — Indr. en gewaarb. Staatsschuld (Rente bij te rek.).						
4 pCt Lotenlening der Verwoeste Gewesten 1923	525,—	507,—	504,—	506,—	506,—	513,—
Len. tot Wederopb. 1 ^{ste} schijf 1947 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1957) ²	1.000,—	1.000,—	1.000,—	1.000,—	1.001,—	1.001,—
Len. tot Wederopb. 2 ^o schijf 1949 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1958) ²	1.000,—	1.015,—	1.015,—	1.010,—	1.010,—	1.008,—
Len. tot Wederopb. 3 ^o schijf 1950 (2 pCt, 5 pCt vanaf 1960) ²	1.000,—	1.028,—	1.026,—	1.026,—	1.027,—	1.027,—
4 pCt pref. aandelen van de N.M.B.S. (Belgische Schijf) ^{1 2}	500,—	469,—	469,—	480,—	491,—	489,—
4 ½ pCt Tienjaarsl. v.h. Beh. v. Telegr. en Telef. 1952, 2 ^o r. ²	100,—	100,—	100,—	100,05	100,30	101,15
4 ½ pCt Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 1 ^o r. ²	100,—	98,80	98,85	98,75	99,—	99,45
4 ½ pCt Vijftienjaarsl. Beh. v. Telegr. en Telef. 1953, 2 ^o r. ²	100,—	98,30	98,40	98,15	98,50	98,70
4 ½ pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1952-1962 ²	100,—	99,70	100,25	100,40	100,35	100,85
4 ½ pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1953-1965 ²	100,—	99,—	98,95	99,10	99,25	99,75
4 ½ pCt Nat. Maat. van Belg. Spoorw. 1954-1972 ²	100,—	—	—	98,—	98,05	98,30
4 ½ pCt Tienjaarslen. v.d. Nat. M. v ^r Kred. a.d. Nijv. 1951 ²	100,—	99,95	100,15	100,10	100,50	100,65
4 ½ pCt Tienjaarsl. v.d. Nat. M. v ^r Kr. a.d. Nijv. 2 ^o r. 1952 ²	100,—	99,80	100,20	100,05	100,25	100,55
III. — Rechtstreekse Koloniale Schuld.						
Renteloos : Belgisch Congo, Lotenlening 1888	100,—	230,—	235,—	241,—	245,—	246,—
<i>Rente bij te rekenen :</i>						
4 pCt Koloniale Schuld 1936	100,—	93,85	93,85	93,90	93,85	93,65
4 pCt Koloniale Schuld 1950-60 ²	100,—	100,10	100,—	99,30	99,—	98,70
4 pCt Vijf- of tienjaarschatkistcertificaten, 1950 ²	100,—	103,50	103,35	102,65	102,55	102,50

¹ Effecten waarover een operatie in uitvoering is, krachtens de besluiten van 6 October 1944. — ² Effecten na 6 October 1944 gecreëerd. — ³ De rentevoet werd met ingang van 14 October 1948 op 4 pCt gebracht.

II. — MAANDINDEXCIJFERS DER AANDELENNOTERINGEN TER BEURZE VAN BRUSSEL EN ANTWERPEN

15¹

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Datum	Algemeen indexcijfer	Verzekering- maats., banken, belegingsmaats.	Onroerende en hypoth. ondern. Hotelbedrijven	Spoorwegen en vervoer te water	Tramwegen, buurspoorwegen en vervoer	Trusts van tram- weg- en elec- tricitietondern.	Gas- en electriciteits- ondernemingen	Water- verdeling	Metaal- industrieën	Zink- en loodbedrijven, mijnen	Chemicaliën	Steenkolennijn- en coksovens	Spiegelglas- fabrieken	Glasfabrieken	Bouwbedrijf	Textiel- en zijdenijverheid	Koloniale ondernemingen	Aanplantingen	Voeding	Diversen
1954 1 Juni ...	103	104	104	102	101	108	106	105	105	97	102	102	102	101	99	104	90	103	97	
1 Juli	100	99	101	97	99	101	103	109	100	98	100	104	112	125	98	101	100	102	101	
Indexcijfers t.o.v. de periode 1936 tot 1938																				
1953 1 Juli	236	252	118	298	71	107	194	41	192	247	163	224	79	86	205	152	469	56	137	284
3 Aug. ...	244	265	124	307	73	114	202	41	195	259	169	242	78	85	223	150	472	59	139	297
1 Sept. ...	242	262	134	309	77	112	208	43	193	259	169	247	83	86	219	150	466	58	141	289
1 Oct. ...	236	253	135	304	75	112	207	42	183	248	161	237	83	92	215	149	456	54	142	274
3 Nov. ...	241	264	136	299	75	117	211	42	182	257	167	227	84	101	220	152	469	51	143	281
1 Dec. ...	242	265	132	306	75	117	212	43	183	258	169	228	77	95	226	160	472	54	146	277
1954 4 Jan. ...	242	273	131	318	78	119	217	44	183	250	171	223	79	93	229	155	464	51	148	277
1 Febr. ...	247	277	132	319	79	125	226	47	189	260	189	215	77	95	238	158	472	52	151	285
1 Maart ...	245	269	132	328	78	131	221	47	184	272	187	201	75	102	239	157	474	53	152	276
1 April ...	255	279	137	331	75	130	220	46	181	298	188	197	77	98	244	151	512	56	154	304
3 Mei	272	291	139	345	77	133	230	53	198	307	203	206	87	104	255	154	558	63	156	313
1 Juni	280	302	144	351	78	143	236	56	207	322	204	200	89	106	258	153	579	57	161	305
1 Juli	281	298	145	340	77	145	243	61	208	317	204	208	100	133	254	149	582	57	165	309

Bron : Bulletin mensuel des statistiques publié par la Commission de la Bourse de Bruxelles.

Tijdvak	Aantal beursdagen	Obligaties van vennootschappen		Aandelen		Totaal	
		Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (millioenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (millioenen fr.)	Duizenden stukken	Verhandelde bedragen (millioenen fr.)
1952	250	159	150	14.790	19.644	14.949	19.794
1953	248	135	130	12.484	16.443	12.619	16.573
1953 Juni	22	12	12	1.011	1.341	1.023	1.353
Juli	21	12	12	1.090	1.742	1.102	1.754
Augustus ...	21	10	10	922	1.262	932	1.272
September ...	22	10	10	966	1.306	976	1.316
October	22	13	13	1.108	1.303	1.121	1.316
November ...	19	10	10	988	1.210	998	1.220
December ...	22	11	10	967	1.155	978	1.165
1954 Januari	20	10	9	1.144	1.226	1.154	1.235
Februari	20	11	10	1.401	1.609	1.412	1.619
Maart	23	12	11	1.766	2.550	1.778	2.561
April	20	9	9	1.615	2.114	1.624	2.123
Mei	19	12	12	1.677	2.485	1.689	2.497
Juni	21	12	11	1.692	2.218	1.704	2.229

IV. — RENDEMENT DER VAST RENTENDE EFFECTEN

1. — Geünificeerde Schuld en ineens op vaste data aflosbare leningen

Begin der maand	Geünificeerde schuld 4 %	Ineens op vaste data aflosbare leningen																	
		Vervaldag op 1 tot 5 jaar								Vervaldag op 5 tot 10 jaar				Vervaldag op 10 tot 20 jaar					
		Staat		Parastatale		Steden		Vennootschappen		Staat		Parastatale		Steden		Staat		Vennootschappen	
		3½ %	4 %	4 %	4½ %	4 %	4½ %	4 %	4½ %	4 %	4½ %	4 %	4 %	4½ %	4½ %	4 %	4 %	4½ %	
1953 Mei	4,42	3,82	3,81	4,07	4,13	4,51	4,53	6,37	5,04	4,52	4,64	4,72	4,90	4,49	5,34	5,37			
Juni	4,41	3,75	4,10	4,19	4,18	4,43	4,44	6,04	5,27	4,59	4,68	4,72	4,86	4,51	5,52	5,44			
Juli	4,40	3,62	4,—	3,88	4,27	4,28	4,70	6,28	5,36	4,55	4,60	4,71	4,83	4,51	5,31	5,44			
Augustus	4,39	3,61	3,88	4,01	4,37	4,16	4,65	5,90	5,22	4,54	4,58	4,65	4,80	4,51	5,32	5,36			
September	4,38	3,71	3,65	3,96	4,35	4,16	4,65	6,—	5,18	4,40	4,58	4,63	4,81	4,51	5,14	5,39			
October	4,37	3,80	3,64	3,94	4,34	4,16	4,61	6,22	5,27	4,16	4,59	4,63	4,81	4,52	5,34	5,34			
November	4,36	3,81	3,98	3,94	4,30	4,21	4,62	6,37	5,35	4,57	4,60	4,66	4,80	—	5,30	5,32			
December	4,35	3,93	3,85	3,57	4,18	4,16	4,48	6,71	5,31	4,51	4,49	4,59	4,72	—	5,15	5,25			
1954 Januari	4,33	3,84	3,74	3,29	4,10	4,03	4,32	6,63	4,97	4,49	4,46	4,55	4,67	—	5,02	5,28			
Februari	4,32	3,65	3,34	3,78	3,88	3,96	4,01	6,81	5,16	4,38	4,32	4,50	4,54	—	4,85	5,26			
Maart	4,34	3,60	3,52	3,94	3,94	3,96	4,15	6,82	5,26	4,47	4,41	4,57	4,59	—	4,91	5,37			
April	4,32	3,58	3,40	3,62	3,84	3,94	4,07	7,35	4,69	4,43	4,36	4,49	4,58	—	5,03	5,35			
Mei	4,32	3,56	3,79	3,58	3,68	3,95	4,06	7,19	5,04	4,44	4,36	4,44	4,58	—	5,02	5,35			
Juni	4,30	3,57	3,68	3,21	3,65	3,96	4,03	7,11	5,19	4,40	4,22	4,42	4,54	—	4,78	5,35			
Juli	4,25	3,44	3,56	3,25	3,63	3,96	3,96	6,98	5,21	4,33	4,24	4,41	4,49	—	4,67	5,38			

2. — Met annuïteiten aflosbare leningen en lotenleningen

Begin der maand	Met annuïteiten aflosbare leningen											Lotenleningen										
	Vervaldag op 1 tot 5 jaar		Vervaldag op 5 tot 10 jaar				Vervaldag op 10 tot 20 jaar				Vervaldag op meer dan 20 jaar		Vervaldag op meer dan 20 jaar									
	Vennootschappen		Steden		Vennootschappen		Kolonie		Parastatale		Steden		Vennootschapp.		Parastatale		Steden		Directe Staats-schuld		Indirecte Staats-schuld	
	4½ %	5 %	4 %	4 %	4½ %	5 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %	4 %		
1953 Mei	4,98	6,37	4,81	6,—	4,65	4,76	4,47	5,21	5,47	5,71	4,86	5,03	4,79	5,37								
Juni	5,14	6,47	5,16	6,02	4,86	4,76	4,50	5,14	5,43	5,67	4,83	5,01	4,78	5,33								
Juli	4,55	5,54	5,23	5,87	4,74	4,54	4,50	5,11	5,29	5,65	4,77	4,98	4,76	5,28								
Augustus	4,62	6,19	5,30	5,76	4,44	4,42	4,50	5,08	5,02	5,66	4,76	4,93	4,73	5,27								
September	4,66	6,64	5,16	5,95	4,64	4,68	4,50	4,99	4,99	5,49	4,76	4,92	4,70	5,28								
October	4,99	7,70	5,03	5,90	4,64	4,48	4,50	4,93	4,95	5,34	4,74	4,89	4,70	5,27								
November	4,66	7,11	5,—	5,78	4,65	4,68	4,51	4,91	4,93	5,36	4,73	4,89	4,67	5,31								
December	4,81	4,99	4,99	5,81	4,72	4,99	4,51	4,91	4,91	5,36	4,71	4,87	4,63	5,24								
1954 Januari	4,70	7,55	4,97	5,88	4,70	4,92	4,51	4,90	4,90	5,39	4,72	4,88	4,58	5,12								
Februari	4,81	7,69	4,96	5,60	4,67	4,69	4,53	4,90	4,89	5,32	4,71	4,87	4,54	5,14								
Maart	5,02	8,25	4,96	5,74	4,68	4,51	4,54	4,90	4,89	5,48	4,71	4,86	4,54	5,21								
April	4,37	7,18	4,94	5,68	4,64	4,63	4,54	4,90	4,90	5,51	4,70	4,86	4,55	5,23								
Mei	4,74	7,32	4,90	5,84	4,69	4,76	4,53	4,91	4,89	5,50	4,69	4,86	4,53	5,20								
Juni	4,79	7,62	4,88	5,83	4,63	4,81	4,54	4,89	4,90	5,63	4,68	4,86	4,49	5,16								
Juli	4,71	7,87	4,81	5,73	4,61	4,88	4,56	4,84	4,90	5,58	4,64	4,86	4,48	5,10								

N. B. — Voor de samenstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting Aprilnummer 1953, op blz. 231.

Retrospectief overzicht

(millioenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Oprichting van vennootschappen			Kapitaalverhogingen				Obligatie-uitgiften		Gesamenlijke uitgiften	Uitgiftepremiën	Stortingen andere dan in geld		Netto uitgiften	
	Aantal	Nominiaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominiaal bedrag			Nominaal bedrag	1		Inbreng in natura

A. — Belgische vennootschappen (naamloze en commanditaire op aandelen)
 personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)

1952	2.165	1.640	1.401	1.235	14.251	16.407	15.698	72	3.476	21.523	41,4	1.386	13.666	5.541
1953	2.209	1.736	1.546	647	6.040	2.924	2.593	73	1.496	6.156	19,5	1.713	1.288	2.627
1953 Maart	214	129	113	65	169	208	168	2	80	417	0,1	102	64	195
April	187	166	158	46	868	266	253	6	217	649	—	151	200	277
Mei	140	88	80	59	704	294	210	1	50	432	0,1	67	106	167
Juni	185	109	93	62	292	190	185	1	6	305	—	82	77	125
Juli	181	267	243	42	183	135	110	2	55	457	—	230	49	129
Augustus ...	111	74	71	29	83	65	63	1	10	149	—	64	4	76
September ...	170	107	99	34	64	67	64	2	30	204	—	101	12	80
October	195	171	131	60	126	131	122	2	140	442	—	83	64	246
November ...	138	69	55	61	631	336	226	3	90	495	1,2	51	112	209
December ...	256	237	206	126	3.010	825	801	2	22	1.084	18,1	257	562	228
1954 Januari	213	179	156	38	184	272	262	5	236	637	—	121	62	471
Februari ... v		146	126			149	92		25	320	—	129	20	94
Maart		217	180			198	127		165	520	—	170	44	258
April		131	113			566	518		165	862	—	153	338	305
Mei		285	263			1.107	940		20	1.412	—	195	815	213

B. — Congolese vennootschappen (aandelen- en personenvennootschappen)

1952	279	1.187	835	110	6.417	6.182	5.093	5	212	7.531	46,6	1.806	2.570	1.811
1953	253	1.047	785	103	3.029	2.185	1.480	4	130	3.362	8,1	332	227	1.844
1952 November	14	37	27	6	3.052	2.024	2.014	—	—	2.061	—	14	2.000	27
December ...	17	24	22	8	57	487	487	—	—	511	—	152	316	41
1953 Januari	15	35	28	13	276	258	258	—	—	293	7,7	87	112	145
Februari	20	62	54	5	267	83	70	—	—	145	0,3	4	—	121
Maart	22	87	57	6	27	21	21	—	—	108	—	22	9	47
April	17	97	82	6	142	159	42	—	—	256	—	30	2	92
Mei	14	18	14	9	561	148	148	—	—	166	—	8	28	126
Juni	21	169	145	6	482	201	63	2	70	440	—	40	8	230
Juli	30	204	109	10	209	161	127	1	35	400	—	42	55	174
Augustus ...	17	75	35	8	123	134	124	—	—	209	—	14	—	145
September ...	13	61	43	4	27	30	13	—	—	91	—	12	—	44
October	24	76	64	10	121	55	53	—	—	131	—	54	—	63
November ...	16	25	23	18	698	803	475	—	—	828	—	15	13	470
December ...	28	100	96	6	95	130	85	—	—	230	—	33	—	148
1954 Januari	25	211	116	11	205	201	180	—	—	412	—	61	6	229

¹ In de gestorte bedragen niet begrepen.² In de oprichtingen en kapitaalverhogingen begrepen.³ In de kapitaalverhogingen begrepen.⁴ Omvatten de gestorte bedragen op aandelen, de obligatieuitgiften, de uitgiftepremiën, verminderd met de stortingen andere dan in geld en de emissies tot terugbetaling van vroegere leningen.

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Indeling der emissies

(millioenen franken)

JAAR 1953

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Oprichtingen van vennootschappen ¹						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)			Obligatie- uitgiften			Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld				Ontbindingen van vennootschappen ¹ (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootschap. met beperkte aansprakelijkheid)				Kapitaal- vermindere- ningen (naamloze vennoot.) (com. ven. op aand.) (personen- vennoot. m. beperk. aansprak.)			
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag		waarvan conversio- leningen	Inbreng in natura		Bijvoeging van reserves (in de kapitaal- verhogingen begrepen)		Liquidaties		Samen- smeltingen		Aantal	Bedrag	
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde									Oprichtingen van vennootsch. naamloze en commanditaire op aandelen	Kapitaalverhogingen personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag			Aantal
	Totalen...																								
Banken	2	62,5	62,5	—	—	—	6	721,0	134,4	134,4	—	—	10,0	49,9	—	—	124,4	2	76,5	—	—	—	—	—	—
Verzekeringen	2	30,5	6,2	—	—	—	5	25,0	27,4	9,4	—	—	1,2	—	—	—	4,9	—	—	—	—	—	—	—	—
Financiële en immobiliënverricht. .	89	306,4	277,7	24	24,0	23,4	67	334,1	274,6	201,6	4	33,0	—	216,7	18,1	47,5	49,4	36	69,1	2	1,8	10	45,4	—	—
Kleinhandel	49	23,3	22,3	271	62,3	60,8	24	14,8	19,9	19,9	1	10,0	—	13,6	33,3	8,5	3,6	102	15,8	—	—	—	—	—	—
Groothandel en buitenl. handel ...	148	114,3	98,6	314	118,5	110,3	108	157,8	251,8	244,6	4	7,8	—	51,2	67,8	69,1	99,4	168	103,0	—	—	10	12,4	—	—
Metaalverwerkende nijverheid ...	54	135,0	105,7	83	61,2	55,5	66	505,3	267,1	219,5	14	107,8	21,0	44,4	43,6	22,9	110,1	48	86,5	—	—	12	36,4	—	—
IJzer- en staalvoortbreng. nijverh.	3	0,8	0,8	3	1,6	1,6	9	1448,0	58,7	58,7	4	54,3	—	0,5	0,3	29,3	14,7	7	3,4	—	—	—	—	—	—
Non-ferro metaalnijverheid	5	4,5	1,5	5	1,4	1,4	2	1,3	2,7	1,9	—	—	—	0,4	1,2	1,6	0,1	1	12,0	—	—	—	—	—	—
Textielnijverheid	42	83,5	76,6	69	43,1	41,8	48	291,8	168,3	140,7	4	35,8	—	7,9	57,4	32,7	33,4	35,6	55	44,9	3	21,0	10	153,5	—
Voedingsnijverheid	22	54,5	52,6	35	38,3	38,1	47	170,1	162,0	160,4	7	86,8	3,8	0,1	36,1	33,2	52,4	82,3	41	84,9	2	22,0	7	11,3	—
Houtnijverheid	20	27,9	25,4	47	17,4	16,2	12	10,2	10,4	9,4	—	—	—	0,2	18,8	12,6	0,2	6,1	30	44,9	—	—	—	—	—
Scheikundige nijverheid	22	45,2	36,0	25	9,4	9,1	24	1313,3	784,9	683,2	3	51,7	1,5	—	26,4	3,7	315,6	306,0	23	41,4	2	4,7	6	55,5	—
Glasnijverheid	2	0,6	0,6	3	1,9	1,9	3	41,0	17,4	17,4	—	—	—	—	0,1	0,9	8,9	—	1	0,6	—	—	—	—	—
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	2	28,0	44,0	18,4	8	430,0	—	—	—	—	—	12,0	1	40,0	—	—	—	—	—
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	30,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	160,0	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	6	8,6	8,6	12	3,4	3,3	4	10,4	16,9	16,9	3	3,0	—	—	5,2	2,5	0,6	15,3	13	12,0	—	—	3	85,7	—
Papiernijv. en grafische bedrijven	9	37,3	37,2	23	11,4	11,3	13	56,8	40,3	38,4	—	—	—	0,1	31,8	7,9	9,3	1,2	20	62,0	—	—	2	8,7	—
Verkeer	25	18,4	17,3	47	15,0	15,0	27	222,4	167,3	165,7	3	300,0	—	—	8,8	11,6	35,6	102,6	33	5,5	—	—	4	76,5	—
Toerisme	15	6,8	6,1	38	13,8	13,5	9	10,1	12,8	11,8	—	—	—	—	2,1	9,0	7,0	4,1	16	6,1	1	0,1	2	2,0	—
Tussenhandel	46	9,1	8,5	122	11,8	11,4	22	10,6	10,4	9,8	—	—	—	—	2,1	2,6	1,3	2,7	28	5,9	1	13,0	—	—	—
Oude en afvalgoederen	5	5,1	5,1	10	6,8	6,4	1	0,3	0,9	0,9	—	—	—	—	2,0	4,3	—	0,9	2	2,6	—	—	—	—	—
Bouwbedrijf	42	54,5	49,1	96	50,9	47,1	69	455,6	193,4	179,5	5	55,2	—	29,9	34,1	33,1	103,8	36	13,4	1	10,0	2	3,5	—	—
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	1	20,0	45,0	45,0	5	280,0	—	—	—	—	—	45,0	—	—	—	—	—	—	—
Kleinnijverheid	1	6,0	1,3	2	2,7	2,7	1	0,8	0,4	0,4	1	5,0	—	—	—	2,6	0,4	—	3	2,1	—	—	—	—	—
Cement- en aanverwante nijverhed.	10	30,7	24,4	12	12,7	11,9	7	42,6	36,4	32,3	1	1,9	—	—	11,0	10,7	3,6	27,3	3	2,6	—	—	2	1,2	—
Groeven	3	2,3	1,7	9	1,4	1,4	7	10,8	7,5	6,7	—	—	—	—	1,2	1,0	0,3	4,6	6	2,8	—	—	1	2,0	—
Kalknijverheid	1	0,2	0,2	1	0,5	0,5	5	25,3	37,7	37,7	—	—	—	—	—	0,2	3,5	32,3	1	5,0	—	—	—	—	—
Keramische nijverheid	1	1,2	1,2	1	0,1	0,1	2	2,2	21,7	21,7	—	—	—	—	0,9	0,1	—	18,7	4	8,6	—	—	—	—	—
Tabaksnijverheid	2	1,7	1,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,3	—	—	—	3	0,5	—	—	—	—	—
Diamantnijverheid	—	—	—	6	1,6	1,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,6	—	—	1	0,2	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	16	20,9	19,0	19	5,3	5,3	4	5,5	5,5	5,5	—	—	—	—	13,1	3,9	0,5	1,4	5	1,0	—	—	1	1,2	—
Film, schouwburgen, attracties ...	13	13,7	11,6	15	4,2	3,8	2	0,4	0,3	0,3	—	—	—	—	3,4	1,5	0,1	0,1	10	4,7	—	—	1	0,5	—
Ambachtswezen	32	19,4	18,2	153	39,7	37,7	24	19,7	17,0	16,1	3	1,6	—	—	8,5	22,1	6,1	6,1	53	17,6	—	—	—	—	—
Landb., tuinb., veeteelt, visserij ...	3	3,9	3,9	21	6,9	6,9	2	45,9	54,1	54,1	—	—	—	—	3,5	4,7	—	54,1	12	7,1	—	—	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	15	32,8	17,5	38	7,6	7,1	24	38,9	32,4	30,6	2	1,8	—	—	6,5	3,2	5,5	19,1	28	17,9	—	—	3	4,6	—
Totalen...	705	1161,6	999,1	1504	574,9	546,6	647	6040,0	2923,6	2.592,9	73	1495,7	26,3	19,5	646,8	370,0	696,3	1.287,9	792	800,6	12	72,6	77	660,4	

¹ Coöperaties : 186 vennootschappen opgericht met een minimum-kapitaal van fr. 29.122.350; 22 ontbonden vennootschappen met een minimum-kapitaal van fr. 10.907.874.

V. — EMISSIES VAN DE CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Indeling der emissies

(miljoenen franken)

JAAR 1953

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Rubrieken	Oprichtingen van vennootschappen ¹			Kapitaalverhogingen			Obligatie-uitgiften			Uitgiftepremiën (niet in de gestorte bedragen begrepen)	Stortingen zonder geld			Ontbindingen van aandelenvennootschappen en personenvennootschappen				Kapitaalverminderingen aandelenvennootschappen en personenvennootschappen		
	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag		Waarvan conversie-leningen	Inbreng in natura		Bijvoeg. van reserves (begrepen in de kapitaalverhogingen)	Liquidaties		Samensmelt.		Aantal	Bedrag
												Oprichtingen van vennootschappen	Kapitaalverhogingen		Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag		
Banken, financiële Maatschappijen	19	192,0	97,1	8	341,7	143,7	125,7	—	—	—	2,6	—	26,7	3	10,3	—	—	1	0,3	
Handelsvennootschappen	101	258,5	207,9	32	283,9	216,9	172,2	—	—	—	85,7	39,3	56,3	22	52,7	1	1,5	3	4,0	
Nijverheidsvennootschappen	52	348,8	285,3	29	1.893,3	1.408,4	832,8	2	85,0	—	99,5	8,2	119,2	7	17,5	—	—	4	10,2	
Mijnen	4	20,1	17,9	9	197,1	237,0	196,7	1	25,0	—	4,4	—	3,0	—	—	—	—	2	10,3	
Huizenbouw	32	148,1	111,4	5	14,0	23,2	22,2	—	—	—	42,9	1,7	—	3	2,9	—	—	1	7,4	
Landbouwmaatschappijen	29	60,0	51,1	15	286,8	145,7	121,7	1	20,0	—	14,5	29,1	14,4	3	9,8	—	—	1	18,4	
Vervoer	6	7,6	5,9	2	4,7	7,6	7,6	—	—	—	0,8	0,1	7,5	1	1,0	—	—	1	0,5	
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Diversen	10	11,6	8,7	3	7,2	2,8	1,2	—	—	—	3,5	—	—	1	3,2	—	—	—	—	
Totalen ...	253	1.046,7	785,3	103	3.028,7	2.185,3	1.480,1	4	130,0	—	253,9	78,4	227,1	40	97,4	1	1,5	13	51,1	

¹ Coöperaties : 9 vennootschappen opgericht met een minimum-kapitaal van fr. 28.618.900; 13 vennootschappen opgericht zonder kapitaalsaanduiding.

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE EN CONGOLESE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

Ingedeeld naar de ligging en naar de grootte van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

(miljoenen franken)

JAAR 1953

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Omschrijving	Oprichtingen van vennootschappen						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootschappen) (comm. venn. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)			Obligatie-uitgiften	Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld		Ontbindingen aandelenvennootschappen en personenvennootschappen		Kapitaalverminderingen aandelenvennootschappen en personenvennootschappen				
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid ¹			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging			Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	waarvan conversie-leningen		Inbreng in natura ²	Bijvoeging van reserves ³	Liquidaties	Samensmelt.
	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde														
België	704	1.157,1	994,6	1.504	574,9	546,6	645	5.994,1	2.869,5	2.538,8	73	1.495,7	26,3	19,5	1.713,1	1.233,8	768,6	72,6	660,4	
België en buitenland	1	4,5	4,5	—	—	—	2	45,1	54,1	54,1	—	—	—	—	54,1	40,5	—	—	—	
Belgisch Congo	253	1.046,7	785,3	—	—	—	103	3.028,7	2.185,3	1.480,1	4	130,0	—	8,1	332,3	227,1	88,9	1,5	51,1	
Totalen ...	958	2.208,3	1.784,4	1.504	574,9	546,6	750	9.068,7	5.108,9	4.073,0	77	1.625,7	26,3	27,6	2.045,4	1.515,0	898,0	74,1	711,5	

1. — naar hun geografische ligging

België	704	1.157,1	994,6	1.504	574,9	546,6	645	5.994,1	2.869,5	2.538,8	73	1.495,7	26,3	19,5	1.713,1	1.233,8	768,6	72,6	660,4
België en buitenland	1	4,5	4,5	—	—	—	2	45,1	54,1	54,1	—	—	—	—	54,1	40,5	—	—	—
Belgisch Congo	253	1.046,7	785,3	—	—	—	103	3.028,7	2.185,3	1.480,1	4	130,0	—	8,1	332,3	227,1	88,9	1,5	51,1
Totalen ...	958	2.208,3	1.784,4	1.504	574,9	546,6	750	9.068,7	5.108,9	4.073,0	77	1.625,7	26,3	27,6	2.045,4	1.515,0	898,0	74,1	711,5

2. — naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

Van 1 miljoen en minder	619	281,4	244,1	1.402	348,4	332,3	347	306,6	158,6	141,5	19	8,1	1,0	0,4	316,8	43,1	194,2	1,0	20,5
Van 1 tot 5 miljoen	266	669,0	567,1	99	196,5	184,3	253	940,6	654,0	598,1	13	36,0	9,3	—	599,8	217,0	249,9	14,1	74,5
Van 5 tot 10 miljoen	41	316,9	245,9	2	17,5	17,5	62	2.297,2	496,0	440,7	11	89,0	16,0	25,6	273,7	153,7	132,8	26,0	72,5
Van 10 tot 20 miljoen	18	272,0	200,5	1	12,5	12,5	40	639,6	594,2	530,1	14	247,6	—	1,2	186,1	245,0	123,0	33,0	73,7
Van 20 tot 50 miljoen	10	342,0	279,8	—	—	—	32	1.377,8	965,7	812,7	14	565,0	—	0,4	197,1	304,0	134,1	—	95,2
Van 50 tot 100 miljoen	4	327,0	247,0	—	—	—	8	1.779,1	609,7	462,4	4	370,0	—	—	171,9	175,6	64,0	—	215,1
Meer dan 100 miljoen	—	—	—	—	—	—	8	1.728,0	1.630,7	1.087,5	2	310,0	—	—	300,0	376,6	—	—	160,0
Totalen ...	958	2.208,3	1.784,4	1.504	574,9	546,6	750	9.068,7	5.108,9	4.073,0	77	1.625,7	26,3	27,6	2.045,4	1.515,0	898,0	74,1	711,5

¹ Enkel Belgische maatschappijen. — ² In de kapitaalsoprichtingen en -verhogingen begrepen. — ³ In de kapitaalsverhogingen begrepen.

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN

173

Indeling der emissies

(millioenen franken)

JANUARI 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Oprichtingen van vennootschappen ¹						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootschap.) (command. vennoot. op aand.) (personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid)			Obligatie- uitgiften		Uitgiftepremiën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld				Ontbindingen van vennootschappen ¹ (naamloze) (commandit. op aand.) (personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid)				Kapitaal- vermindere- ningen (naamloze vennoot.) (com. ven. op aand.) (personen- vennoot. m. beperk. aansprak.)				
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvennootsch. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal		Nominale bedrag	waarvan conversie- leningen	Inbreng in natura		Bijvoeging van reserves (in de kapitaal- verhogingen begrepen)	Liquidaties		Samen- smeltingen		Aantal	Bedrag		
	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominale bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde									naamloze en commanditaire op aandelen	personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.		Kapitaalverhogingen	Aantal	Bedrag	Aantal			Bedrag	
	Oprichtingen van vennootsch.		Kapitaalverhogingen		Liquidaties		Samen- smeltingen																		
Banken	—	—	—	—	—	1	20,0	10,0	10,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Verzekeringen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Financiële en immobiliënverricht.	7	20,5	15,0	2	5,3	5,3	3	6,7	6,7	6,7	—	—	—	2,0	0,2	0,2	—	—	—	—	—	—	—	1	0,4
Kleinhandel	2	0,7	0,7	24	5,6	5,5	4	3,6	5,6	3,1	1	75,0	—	0,5	3,9	—	1,9	18	7,6	—	—	—	—	—	—
Groothandel en buitenl. handel ...	15	31,8	28,7	38	26,9	24,4	4	13,2	30,3	29,9	—	—	—	20,4	19,6	—	—	6	21,3	—	—	—	—	1	1,7
Metaalverwerkende nijverheid ...	3	11,0	8,0	9	4,4	4,4	4	5,5	6,5	6,5	1	15,0	—	5,1	2,2	5,0	0,4	1	0,5	—	—	—	—	2	9,3
IJzer- en staalvoortbreng. nijv. ...	—	—	—	—	—	—	1	7,5	22,5	22,5	1	125,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Non-ferro metaalnijverheid	—	—	—	—	—	—	3	14,2	6,5	4,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Textielnijverheid	—	—	—	4	3,6	2,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Voedingsnijverheid	2	6,5	4,1	2	0,8	0,8	1	5,0	12,5	12,5	—	—	—	3,0	0,4	12,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Houtnijverheid	2	5,7	4,9	5	3,9	3,9	1	1,0	1,0	1,0	—	—	—	4,4	3,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Scheikundige nijverheid	2	0,8	0,8	3	1,9	1,9	1	12,0	10,0	10,0	—	—	—	0,1	1,4	2,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Glasnijverheid	—	—	—	—	—	—	3	18,0	22,0	19,6	—	—	—	—	—	3,0	16,0	—	—	—	—	—	—	—	—
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	1	50,0	110,0	110,0	1	14,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	—	—	—	—	—	—	1	3,3	0,7	0,7	—	—	—	—	—	0,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Papiernijv. en grafische bedrijven	2	2,9	2,1	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	0,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Verkeer	3	2,1	0,8	4	2,4	2,4	—	—	—	—	—	—	—	—	1,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Toerisme	—	—	—	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tussenhandel	4	0,6	0,5	14	1,6	1,6	2	0,2	0,4	0,3	—	—	—	0,1	0,2	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—
Oude en afvalgoederen	—	—	—	11	4,6	4,6	—	—	—	—	—	—	—	—	3,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bouwbedrijf	5	14,6	14,6	—	—	—	4	7,4	13,6	11,5	1	7,5	—	12,5	—	0,3	10,3	—	—	—	—	—	—	1	2,0
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kleiniijverheid	—	—	—	2	1,3	1,3	—	—	—	—	—	—	—	—	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cement- en aanverwante nijv. ...	1	3,2	3,1	1	0,2	0,2	—	—	—	—	—	—	—	3,1	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Groeven	2	2,1	1,1	2	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Keramische nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tabaksnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diamantnijverheid	1	0,1	0,1	1	1,0	1,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	1	0,7	0,2	1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Film, schouwburgen, attracties ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ambachtswezen	4	3,8	3,6	25	5,3	5,3	2	6,7	8,6	8,6	—	—	—	2,0	2,7	0,2	8,4	—	—	—	—	—	—	—	—
Landb., tuinb., veeteelt, visserij ...	—	—	—	1	0,2	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	2	0,4	0,4	4	1,8	1,8	2	9,5	5,0	5,0	—	—	—	0,2	0,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	58	107,5	88,7	155	71,2	67,8	38	183,8	271,9	262,2	5	236,5	—	53,7	43,1	24,5	62,4	58	52,2	—	—	—	5	13,4	

¹ Coöperaties : 11 vennootschappen opgericht met een minimum-kapitaal van fr. 2.471.028; 5 ontbonden vennootschappen met een minimum-kapitaal van fr. 59.400.

V. — EMISSIES VAN DE BELGISCHE NIJVERHEIDS- EN HANDELSVENNOOTSCHAPPEN 17⁴

Ingedeeld naar de ligging en naar de grootte van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal
(millioenen franken)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Omschrijving	Oprichtingen van vennootschappen						Kapitaalverhogingen (naamloze vennootsch. (comm. ven. op aand.) (personenvenn. met beperkte aansprakelijkh.)			Obligatie- uitgiften			Uitgiftepremieën (in de gestorte bedragen niet begrepen)	Stortingen andere dan in geld		Ontbin- dingen		Kapitaalverminderingen Bedrag	
	naamloze en commanditaire op aandelen			personenvenn. met beperkte aansprakelijkheid			Aantal	Oud kapitaal	Nominale verhoging	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag		waarvan conversielemingen	Inbreng in natura	Bijvoeging van reserves	Liquidaties		Samensmeltingen
	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde	Aantal	Nominaal bedrag	Gestort bedrag op nominale waarde													

1. — naar hun geographische ligging

JANUARI 1954

België	58	107,5	88,7	155	71,2	67,8	33	183,8	271,9	262,2	5	236,5	—	—	121,3	62,4	52,2	—	13,4
Buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	58	107,5	88,7	155	71,2	67,8	33	183,8	271,9	262,2	5	236,5	—	—	121,3	62,4	52,2	—	13,4

2. — naar de belangrijkheid van het uitgegeven of vernietigd nominaal kapitaal

1 mill. en minder ...	39	15,1	11,8	146	44,3	43,3	16	14,3	7,7	7,3	—	—	—	—	30,5	1,4	16,4	—	1,3
van 1 tot 5 mill.	14	38,8	33,7	8	16,9	14,5	11	48,9	32,3	23,0	—	—	—	—	32,2	4,6	3,8	—	3,7
van 5 tot 10 mill.	4	32,6	22,2	1	10,0	10,0	6	52,1	50,9	50,9	1	7,5	—	—	27,1	17,9	6,6	—	8,4
van 10 tot 20 mill.	—	—	—	—	—	—	3	11,0	48,5	48,5	2	29,0	—	—	12,5	16,0	25,4	—	—
van 20 tot 50 mill.	1	21,0	21,0	—	—	—	1	7,5	22,5	22,5	—	—	—	—	19,0	22,5	—	—	—
van 50 tot 100 mill.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	75,0	—	—	—	—	—	—	—
meer dan 100 mill.	—	—	—	—	—	—	1	50,0	110,0	110,0	1	125,0	—	—	—	—	—	—	—
Totalen...	58	107,5	88,7	155	71,2	67,8	33	183,8	271,9	262,2	5	236,5	—	—	121,3	62,4	52,2	—	13,4

VI. — LENINGEN UITGE- 18
GEVEN DOOR DE OVER-
HEID EN DOOR INSTELLINGEN
VAN OPENBAAR NUT ¹

(Openbare uitgaven op lange
en half lange termijn)

Tijdvak	in België	in het buitenland
	(millioenen franken)	(millioenen)
1952	23.760	\$ U.S. 50 Cong. fr. 100 Zw. fr. 50
1953	20.996	Cong. fr. 265 Zw. fr. 60
1953 Juni	4.570	—
Juli	500	—
Augustus .	150	—
September	1.500	—
October	6.901	—
November	475	Zw. fr. 60
December .	400	—
1954 Januari ...	1.500	—
Februari ...	11.514	—
Maart	1.574	—
April	2.220	—
Mei	1.400	—
Juni	650	—

VII. — BANKOPERATIES 19
VAN HET GEMEENTEKREDIET

(Voorschotten en terugbetalingen op leningen
aan publiekrechtelijke lichamen en instellingen
van openbaar nut ter bestrijding der uitgaven.)

Tijdvak	Buitengewone uitgaven		Gewone uitgaven
	Beschik- kingen over rekeningen ²	Netto- terugbetaald	Netto- voor- schotten
(millioenen franken)			
1952 Gemiddelde	409	72	276
1953 Gemiddelde	415	57	233
1953 April	314	14	226
Mei	423	22	263
Juni	457	11	329
Juli	419	10	245
Augustus .	447	23	105
September	372	—	210
October	564	18	116
November .	465	68	150
December .	424	12	240
1954 Januari ...	370	688	268
Februari ...	432	14	269
Maart ...	509	25	335
April	288	18	272

VIII. — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN ³

Tijdvak	Bedrag naar de geïnde inschrij- vingerechten
(millioenen franken)	
1952 Gemiddelde	1.267
1953 Gemiddelde	1.466
1953 Mei	1.379
Juni	1.526
Juli	1.850
Augustus .	1.496
September	1.561
October	1.774
November	1.286
December .	1.669
1954 Januari ...	1.458
Februari ...	1.334
Maart ...	1.566
April	1.710
Mei	1.606

¹ Leningen van Staat, Kolonie, provincien en gemeenten, instellingen van openbaar nut, zoals de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen, de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen, de Nationale Maatschappij voor Watervoorziening, het Gemeentekrediet, enz. (Excl. de leningen van de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.)

² Incl. de bedragen afgehaald op de door de provincie en de Staat verleende toelagen.

³ Incl. de hernieuwingen aan het einde van het vijftiende jaar; deze belopen ongeveer 1 pCt van het totaal; excl. de wettelijke hypotheeken.

a) **Ontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar**
(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)
(*millioenen franken*)

Bron : Belgisch Staatsblad.

Tijdvak	Directe belastingen 1	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totale ontvangsten 1	Gecumuleerde ontvangsten sedert Januari 1
1952 Maandgemiddelde	2.730	1.140	2.070	5.940	—
1953 Maandgemiddelde	2.568	1.081	1.997	5.646	—
1953 Maart	2.268	1.125	1.901	5.294	17.688
April	2.261	1.092	1.957	5.310	22.998
Mei	2.967	1.015	1.916	5.898	28.896
Juni	2.730	1.068	1.939	5.737	34.633
Juli	4.748	1.129	2.069	7.946	42.579
Augustus	1.877	1.029	1.893	4.799	47.378
September	1.562	1.147	1.940	4.649	52.027
October	1.883	1.144	2.088	5.115	57.142
November	1.985	1.083	2.232	5.300	62.442
December	2.000	1.175	2.129	5.304	67.746
1954 Januari	4.202	1.022	1.964	7.188	7.188
Februari	2.046	995	1.842	4.883	12.071
Maart	2.114	1.202	2.026	5.342	17.413
April	2.861	1.116	1.978	5.955	23.368
Mei	2.885	1.081	2.074	6.040	29.408

b) **Totale ontvangsten van de begrotingsjaren 1953 en 1954 vóór 31 Mei geïnd**
(gemeentelijke en provinciale opcentiemen niet inbegrepen)
(*millioenen franken*)

Bron : Belgisch Staatsblad.

	Begrotingsjaar 1953		Begrotingsjaar 1954		Mei 1954
	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Opbrengsten	Budgetaire ramingen	Ontvangsten voor rekening van het begrotingsjaar 1954
I. Directe belastingen 1	32.684	34.196	6.863	6.748	1.783
II. Douanen en accijnzen	13.210	12.934	5.081	5.015	1.080
waarvan douanen	4.381	4.200	1.903	1.789	396
accijnzen	7.913	8.578	2.771	3.163	597
bijzondere verbruikstaxes	670		280		51
III. Registratie	23.958	24.035	9.878	10.254	2.074
waarvan registratie	2.353	2.370	1.003	974	214
erfenissen	1.126	925	418	386	93
zegel en gelijkgest. taxes	20.201	20.500	8.332	8.743	1.746
Totaal 1 ...	69.852	71.165	21.822	22.017	4.937
Verschil t.o.v. de budgetaire ramingen	— 1.313		— 195		

1 Met inbegrip van de opbrengst der vooruitbetalingen aan te rekenen op de bedrijfsbelasting.

NOTA. — De termijn van invordering der directe belastingen is langer dan het kalenderjaar. Voor deze belastingen zijn de cijfers dus maar definitief na het afsluiten van het begrotingsjaar.

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in 1953

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-uitslagen		Betaalbaar gesteld bruto dividend	Obligatieschuld 1	Bruto obligatiecoupons 2
	getelde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			
(miljoenen franken)										
A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België										
Bankwezen	53	53	—	3.175,5	2.924,9	915,3	—	461,8	1.911,8	50,4
Verzekeringen	116	109	7	713,6	644,4	361,1	1,2	192,3	—	—
Financiële en immobilaire verrichtingen ..	1.179	926	253	10.476,8	8.359,7	1.639,9	44,0	1.126,7	18.905,8	632,6
Kleinhandel	465	331	134	1.525,3	969,3	280,9	17,3	131,2	364,2	19,2
Groothandel en buitenlandse handel	2.422	1.645	777	4.120,4	3.243,5	753,3	172,4	195,3	222,9	13,6
Metaalverwerkende nijverheid	1.143	849	294	10.480,2	6.668,2	2.214,6	205,6	989,1	1.316,1	73,6
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid ..	109	80	29	10.268,8	7.120,6	1.323,1	19,5	798,5	2.196,6	121,2
Non-ferro metaalnijverheid	73	54	19	2.181,0	2.985,2	767,0	8,9	400,7	149,9	6,9
Textielnijverheid	1.070	585	485	9.881,9	9.842,5	551,3	544,3	246,9	501,3	26,8
Voedingsnijverheid	725	523	202	6.911,2	3.747,6	661,2	73,3	352,1	656,7	34,2
Houtnijverheid	300	205	95	752,1	431,0	91,0	53,3	19,6	63,4	3,0
Scheikundige nijverheid	518	343	175	8.553,4	5.646,3	1.168,0	140,3	581,6	1.082,7	57,9
Glasnijverheid	68	45	23	1.180,8	1.406,7	69,3	22,5	51,5	88,6	5,5
Electriciteit	53	52	1	12.395,1	2.779,0	1.303,8	—	1.114,7	4.617,5	245,8
Gas	22	20	2	2.048,7	920,5	248,0	1,9	152,7	239,3	12,5
Water	2	2	—	1,3	1,9	1,1	—	0,1	—	—
Ledernijverheid	172	91	81	772,6	512,9	45,8	89,7	10,7	78,2	4,4
Papierenijverheid en grafische bedrijven ..	271	184	87	2.329,9	1.643,7	180,7	100,0	84,5	192,2	14,5
Verkeer	513	386	127	3.644,9	3.127,6	577,2	32,2	354,2	652,4	23,3
Toerisme	267	169	98	359,8	356,7	43,4	11,7	18,2	18,1	0,9
Tussenhandel	402	296	106	482,6	209,2	94,8	7,3	43,1	12,4	1,2
Oude en afvalgoederen	46	20	26	47,8	67,8	11,6	9,6	0,2	9,1	0,7
Bouwbedrijf	406	335	71	1.837,2	804,1	281,9	23,3	111,6	197,5	8,4
Kolennijverheid	61	47	14	8.222,6	5.043,2	1.140,3	149,0	888,6	1.116,1	47,9
Kleinijverheid	88	73	15	488,7	528,2	44,5	4,4	21,6	42,7	2,0
Cement- en aanverwante bedrijven	90	71	19	1.888,6	833,1	332,5	3,9	193,0	342,3	20,5
Groeven	124	88	36	838,1	509,2	90,5	6,3	65,8	7,7	0,5
Kalknijverheid	36	27	9	220,5	166,1	30,7	0,5	15,6	11,8	0,8
Ceramische nijverheid	56	33	23	509,8	385,3	32,8	21,0	14,8	4,4	0,1
Tabaksnijverheid	41	33	8	768,8	208,4	53,5	2,8	27,2	52,0	3,3
Diamantnijverheid	20	17	3	19,6	9,0	3,2	0,1	—	0,6	0,1
Uitgeverij, boekhandel, pers	163	114	49	227,3	136,4	39,7	9,1	13,8	2,1	0,1
Film, schouwburgen	187	120	67	165,4	68,7	35,8	6,8	14,9	1,8	0,1
Ambachtswezen	480	336	144	573,2	499,3	106,2	14,8	26,2	20,8	1,2
Landbouw, tuinbouw, veeteelt, visserij ...	62	39	23	88,8	62,1	5,6	2,3	0,9	4,7	0,3
Diversen (niet genoemd)	593	410	183	1.311,7	740,5	221,1	30,3	113,7	118,2	6,4
TOTAAL	12.396	8.711	3.685	109.464,0	73.602,8	15.720,7	1.829,6	8.833,4	35.201,4	1.439,9
Dubbel gebruik ..	40	24	16	160,6	147,8	13,5	10,5	1,6	—	—
Netto totaal	12.356	8.687	3.669	109.303,4	73.455,0	15.707,2	1.819,1	8.831,8	35.201,4	1.439,9
B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo										
Banken, financiële vennootschappen	55	49	6	2.446,0	638,1	312,3	16,9	173,1	49,9	2,6
Handelsvennootschappen	43	33	10	1.205,8	1.030,3	309,5	17,0	64,2	9,5	0,7
Nijverheidsvennootschappen	96	75	21	5.802,7	1.435,4	1.021,2	89,9	663,2	438,8	20,5
Landbouwvennootschappen	77	68	9	2.043,1	1.500,6	626,2	8,0	341,4	90,2	4,7
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mijnen	52	41	11	7.601,4	2.873,3	3.898,1	18,6	2.161,4	187,0	8,7
Bouwnijverheid	15	10	5	277,8	121,9	35,8	24,0	12,2	—	—
Vervoerwezen	10	10	—	2.912,0	1.094,7	368,8	—	282,6	443,8	20,1
Diverse vennootschappen	22	16	6	691,2	262,6	196,2	29,8	139,8	—	—
TOTAAL	370	302	68	22.980,0	8.956,9	6.768,1	204,2	3.837,9	1.219,2	57,3
Dubbel gebruik ..	1	1	—	12,5	1,7	2,1	—	—	—	—
Netto totaal	369	301	68	22.967,5	8.955,2	6.766,0	204,2	3.837,9	1.219,2	57,3
C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland										
Electriciteit	4	3	1	471,1	715,3	74,9	13,2	9,0	—	—
Spoorwegen	4	1	3	18,5	—9,9	2,0	0,6	—	3,2	—
Tramwegen	5	—	5	220,4	147,0	—	34,1	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen ...	16	15	1	747,9	389,5	124,7	0,1	81,1	—	—
Diverse vennootschappen	51	39	12	2.377,9	2.400,8	886,4	7,1	368,3	49,8	3,3
TOTAAL	80	58	22	3.835,8	3.642,7	1.088,0	55,1	458,4	53,0	3,3
Dubbel gebruik ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Netto totaal	80	58	22	3.835,8	3.642,7	1.088,0	55,1	458,4	53,0	3,3
Algemeen totaal ..	12.805	9.046	3.759	136.106,7	86.052,9	23.561,2	2.078,4	13.128,1	36.473,6	1.500,5

¹ Op 31 December de getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan die opgegeven in de vorige kolommen.

² Daarenboven werden er gedurende het jaar 1953 betaalbaar gesteld :

(miljoenen franken)

Coupons van Staatsleningen	4.291,2
Coupons van leningen van de Kolonie	184,0
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	458,9
Coupons van verscheidene leningen	1.507,5
	6.501,6
Coupons van buitenlandse leningen	278,9

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN 30¹

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Januari 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-uitslagen		Betaalbaar gesteld bruto dividend	Obligatieschuld ¹	Bruto-obligatiecoupons ²
	getelde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

(miljoenen franken)

A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	159,3	4,2
Verzekeringen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Financiële en immobilaire verrichtingen ..	9	7	2	106,6	51,6	12,6	—	10,2	1.719,2	59,2
Kleinhandel	2	1	1	50,0	12,5	6,4	—	4,3	72,5	4,2
Groothandel en buitenlandse handel	20	15	5	16,3	21,3	3,6	1,7	0,2	12,3	1,0
Metaalverwerkende nijverheid	12	9	3	127,9	48,4	14,1	5,6	8,6	225,8	13,8
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid ..	—	—	—	—	—	—	—	—	324,0	18,9
Non-ferro metaalnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	51,2	2,3
Textielnijverheid	10	5	5	70,0	151,7	22,7	5,6	9,6	39,3	2,1
Voedingsnijverheid	14	13	1	1.209,1	148,1	54,7	0,2	33,0	62,5	3,2
Houtnijverheid	1	1	—	0,8	0,2	0,1	—	—	2,0	0,1
Scheikundige nijverheid	4	2	2	59,8	90,1	14,7	1,1	9,3	57,9	3,1
Glasnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	50,1	3,1
Electriciteit	1	1	—	90,0	19,5	4,4	—	3,6	444,6	22,9
Gas	3	3	—	203,0	79,6	18,2	—	14,1	60,0	2,9
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	1	—	1	5,4	1,3	—	1,9	—	50,5	2,8
Papierenijverheid en grafische bedrijven ..	6	4	2	131,5	52,7	10,4	0,7	6,5	56,3	3,2
Verkeer	1	1	—	1,0	0,2	—	—	—	43,1	1,3
Toerisme	6	4	2	1,5	—5,8	—	1,8	—	3,6	0,2
Tussenhandel	4	3	1	1,6	1,3	0,6	0,1	—	—	—
Oude en afvalgoederen	1	1	—	1,2	2,7	0,2	—	—	8,0	0,6
Bouwbedrijf	—	—	—	—	—	—	—	—	1,0	0,1
Kolennijverheid	1	1	—	50,0	28,1	14,7	—	3,6	205,4	11,1
Kleijnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	7,5	0,4
Cement- en aanverwante bedrijven	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Groeven	—	—	—	—	—	—	—	—	2,5	0,1
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ceramische nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tabaksnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	2,0	0,2
Diamantnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Film, schouwburgen	4	2	2	11,1	0,8	0,7	0,2	0,1	—	—
Ambachtswezen	2	2	—	11,0	7,0	4,3	—	1,6	7,1	0,4
Landbouw, tuinbouw, veeteelt, visserij ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	9	6	3	37,4	30,9	3,6	0,2	1,4	13,3	0,7
TOTAAL...	111	81	30	2.185,2	742,2	186,0	19,1	106,1	3.681,0	162,1

B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

Banken, financiële vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	15,0	0,9
Handelsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nijverheidsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Landbouwvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	20,0	1,0
Bouwnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vervoerwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	165,6	6,7
Diverse vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	—	—	—	—	—	—	—	—	200,6	8,6

C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	1	1	—	36,0	—7,8	4,2	—	—	3,4	0,2
TOTAAL...	1	1	—	36,0	—7,8	4,2	—	—	3,4	0,2
ALGEMEEN TOTAAL...	112	82	30	2.121,2	734,4	190,2	19,1	106,1	3.885,0	170,9

¹ De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan die opgegeven in de vorige kolommen.

² Daarenboven werden er gedurende de maand Januari 1954 betaalbaar gesteld :

(miljoenen franken)

Coupons van Staatsleningen	757,8
Coupons van leningen van de Kolonie	3,2
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	15,0
Coupons van verscheidene leningen	71,6
	847,1
Coupons van buitenlandse leningen	4,6

I. — RENDEMENT DER BELGISCHE EN CONGOLESE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN 30¹

Betaalbaar gestelde dividenden en obligatiecoupons in Februari 1954

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Bedrijfsklasse	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-uitslagen		Betaalbaar gesteld bruto dividend	Obligatieschuld ¹	Bruto-obligatiecoupons ²
	getelde	met winst	met verlies			Winst	Verlies			

(miljoenen franken)

A. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in België

Bankwezen	1	1	—	10,0	1,5	0,4	—	0,2	150,3	4,2
Verzekeringen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Financiële en immobilaire verrichtingen ..	31	29	2	44,8	23,4	4,8	0,1	0,6	1.572,1	52,5
Kleinhandel	4	2	2	11,8	25,4	11,6	0,1	10,0	77,0	4,0
Groothandel en buitenlandse handel	33	21	12	48,1	30,6	14,4	2,2	9,8	3,0	0,2
Metaalverwerkende nijverheid	8	5	3	24,6	660,9	250,4	1,5	10,4	41,9	3,1
IJzer- en staalvoortbrengende nijverheid ..	—	—	—	—	—	—	—	—	328,1	16,9
Non-ferro metaalnijverheid	1	—	1	0,3	0,4	—	—	—	1,2	0,1
Textielnijverheid	17	11	6	171,5	334,9	15,0	1,3	10,4	67,8	3,7
Voedingsnijverheid	14	11	3	230,2	149,9	17,9	5,6	7,7	13,8	0,8
Houtnijverheid	2	1	1	5,0	0,9	—	0,3	—	—	—
Scheikundige nijverheid	7	6	1	21,4	55,7	6,0	0,1	0,6	9,1	0,5
Glasnijverheid	1	1	—	1,4	0,3	0,1	—	0,1	4,2	0,2
Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	557,9	35,2
Gas	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Water	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ledernijverheid	2	2	—	2,0	9,3	0,2	—	—	6,5	0,4
Papierenijverheid en grafische bedrijven ..	2	1	1	1,2	2,0	0,1	0,1	—	0,5	—
Verkeer	5	3	2	3,3	0,4	2,9	0,1	—	1,9	0,1
Toerisme	5	2	3	5,0	51,5	2,2	1,5	1,7	—	—
Tussenhandel	8	8	—	1,5	1,8	0,3	—	—	2,4	0,2
Oude en afvalgoederen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bouwbedrijf	3	3	—	8,0	-0,9	2,7	—	—	8,2	0,4
Kolennijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	6,7	0,3
Kleinijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	4,7	0,3
Cement- en aanverwante bedrijven	1	1	—	1,5	0,6	0,2	—	—	10,0	0,6
Groeven	3	2	1	18,2	23,8	0,3	—	—	—	—
Kalknijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ceramische nijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tabaksnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diamantnijverheid	1	1	—	0,7	0,4	0,7	—	—	—	—
Uitgeverij, boekhandel, pers	2	2	—	17,7	57,7	10,7	—	1,5	0,5	—
Film, schouwburgen	2	—	2	1,3	-0,6	—	—	—	—	—
Ambachtswezen	4	1	3	5,2	19,8	8,7	0,3	3,3	—	—
Landbouw, tuinbouw, veeteelt, visserij ...	1	1	—	0,3	0,1	0,1	—	—	—	—
Diversen (niet genoemd)	9	7	2	6,0	5,8	2,9	0,1	0,3	—	—
TOTAAL...	167	122	45	641,0	1.455,6	352,6	13,3	56,6	2.876,8	123,7

B. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in Congo

Banken, financiële vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	5,0	0,2
Handelsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nijverheidsvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Landbouwvennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Openbare diensten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mijnen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bouwnijverheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vervoerwezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
TOTAAL...	—	—	—	—	—	—	—	—	5,0	0,2

C. — Vennootschappen met hoofdbedrijf in het buitenland

Electriciteit	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Spoorwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Tramwegen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Plantages, koloniale vennootschappen ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse vennootschappen	2	1	1	7,8	10,0	0,1	0,1	—	—	—
TOTAAL...	2	1	1	7,8	10,0	0,1	0,1	—	—	—
ALGEMEEN TOTAAL...	169	123	46	648,8	1.465,6	352,7	13,4	56,6	2.881,8	123,9

¹ De getelde leningen slaan op andere vennootschappen dan die opgegeven in de vorige kolommen.

² Daarenboven werden er gedurende de maand Februari 1954 betaalbaar gesteld :

(miljoenen franken)

Coupons van Staatsleningen	847,7
Coupons van leningen van de Kolonie	0,6
Coupons van leningen van Provinciën en Gemeenten	21,6
Coupons van verscheidene leningen	204,8
TOTAAL...	694,7
Coupons van buitenlandse leningen	25,2

Retrospectief overzicht *

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Aantal vennootschappen			Gestort kapitaal	Reserves	Netto-resultaat		Betaalbaar gesteld bruto-dividend	Obligatie-schuld ¹	Bruto-obligatie-coupons
	getelde	met winst	met verlies			winst	verlies			
(miljoenen franken)										
1952 ²	12.118	9.293	2.825	117.894	88.757	24.715	1.026	12.988	35.732 ³	1.267
1953 ²	12.805	9.046	3.759	136.107	86.053	23.561	2.078	13.128	36.474 ³	1.501
1952 December	322	235	87	4.401	3.814	720	59	315	2.668	123
1953 Januari	134	94	40	2.324	1.152	204	23	120	3.778	166
Februari	204	105	54	501	1.037	292	15	38	2.985	124
Maart	2.005	1.428	577	12.137	9.996	2.038	303	1.127	2.687	109
April	3.286	2.298	988	25.257	14.764	3.233	437	1.903	3.290	142
Mei	3.125	2.222	903	31.858	21.266	5.656	553	2.902	2.602	107
Juni	1.531	1.077	454	20.472	13.318	3.673	199	1.930	2.717	111
Juli	611	438	173	13.279	5.457	4.717	139	2.785	3.474	150
Augustus	240	161	79	1.545	1.301	203	53	134	2.523	97
September ...	362	243	119	2.047	1.650	245	42	104	2.841	117
October	654	470	184	10.986	6.432	1.443	172	884	2.800	116
November	352	251	101	10.126	6.159	1.293	81	915	2.730	113
December	342	239	103	5.806	3.671	578	73	287	3.361	147
1954 Januari	112	82	30	2.221	734	190	19	106	3.885	171
Februari	169	123	46	649	1.466	353	13	57	2.882	124

* De cijfers van 1954 zijn voorlopig.

¹ Voor de maandelijkse resultaten, slaan de in aanmerking genomen leningen op andere vennootschappen dan die waarop de vorige kolommen betrekking hebben.

² Na aftrek van de dubbeltellingen.

³ Op 31 December.

II. -- ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS

a) Inlagen op particuliere spaarboekjes bij de Spaarkas¹ (Netto-spaarbedrag) (miljoenen franken)

b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas* (miljoenen franken)

Tijdvak	Inlagen	Uitbetaalingen	Saldi	Tegoed der inleggers op het eind van het tijdvak
1952 Maandgem.	1.080	677	403	40.748 ²
1953 Maandgem.	1.100	807	293	45.493 ²
1953 April	989	920	69	42.367
Mei	934	854	80	42.447
Juni	1.056	951	105	42.552
Juli	1.242	843	399	42.951
Augustus ..	1.044	746	298	43.249
September .	1.017	800	217	43.466
October ...	1.078	847	231	43.697
November .	953	693	260	43.957
December .	1.283	973	310	45.493 ²
1954 Januari ...	1.438	684	754	46.247
Februari v	1.109	760	349	46.596
Maart ... v	1.075	961	114	46.710
April ... v	1.022	971	51	46.761
Mei	980	943	37	46.798
Juni	1.010	990	20	46.818

Tijdvak	Handarbeiders			Bedienden (Wetten van 10-3-1925 en 18-6-1930)	Totalen
	Wet van 18-3-1865	Wet van 15-12-1937			
		Verplichte stortingen	Vrije stortingen		
1952 Maandgem.	3,2	35,5	13,3	26,1	78,1
1953 Maandgem.	3,9	37,6	13,6	26,5	81,6
1952 October ...	3,9	34,9	12,4	27,2	78,4
November	2,2	34,4	12,8	26,2	75,6
December	3,2	34,2	14,5	26,5	78,4
1953 Januari ...	3,1	38,1	14,4	26,5	82,1
Februari ...	4,8	34,6	13,2	25,7	78,3
Maart	3,6	37,7	14,1	26,4	81,8
Avril	3,5	34,6	12,6	26,4	77,1
Mei	4,0	39,4	13,7	25,5	82,6
Juni	4,1	33,8	13,0	26,8	77,7
Juli	4,2	36,1	12,9	26,5	79,7
Augustus ..	3,6	37,9	13,2	25,8	80,5
September .	3,5	35,5	13,5	25,9	78,4
October ...	4,9	37,1	13,1	28,7	83,8
November .	2,9	35,5	12,5	25,1	76,0
December .	4,8	50,6	17,3	29,3	102,0

* De stortingen ingeschreven op de rekeningen der « Mijnwerkers » (wetten samengesteld door koninklijk besluit van 25 Augustus 1937 en besluit van 25 Februari 1947) aangesloten bij het Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers bedroegen respectievelijk fr. 211,8 miljoen in 1951, 228,7 miljoen (voorlopig cijfer) in 1952 en 227,3 miljoen (voorlopig cijfer) in 1953. (Bron : Nationaal Pensioenfonds voor Mijnwerkers.)

¹ Incl. de spaarboekjes van de krijgsgevangenen. Aantal spaarboekjes op 31 December 1952 : 7.223.062 en op 31 December 1953 : 7.222.827.

² Incl. de gekapitaliseerde rente van het dienstjaar.

III. — DRIEMAANDELIJKS LOONINDEXCIJFER (Basistijdvak 1936 tot 1938 = 100)
 Voor de voorwaarden van gebruik en de wijze van berekening : zie Meinummer 1949, blz. 234.

Tijdvak	Algemeen indexcijfer *	Indexcijfer per bedrijfsklasse																				Gas en electriciteit			
		Cokesovens	Groeven, cementfabrieken, marmerbewerking	Metaalbedrijven					Aardwerkkabrieken, steenbakkerijen	Glasbedrijven	Chemische bedrijven	Voedingsbedrijven	Textielbedrijven			Bouwnijverheid en openbare werken	Hout en meubelen	Huiden en leder	Tabak	Papier			Vervoer		
				IJzer- en staalnijverheid	Niet-ijzerhoudende metalen	Gietijzen, machinebouw en metaalverwerking	Samen	Vlas, katoen, hennep en jute					Wol, tapijten, breigood	Samen	Fabrieken ¹					Drukkerij en verwerking	Kunst- en precisiebedrijven		Havenwerkers, sleepers	Spoorwegen ²	Samen ²

a) Indexcijfer van het gemiddeld uurloon

1940 Maart	113	117	110	123	115	114	118	107	114	114	110	112	113	112	113	109	118	110	119	106	106	112	104	106	114
1951 September	473	477	459	487	478	471	478	427	459	476	450	495	492	493	472	468	461	401	454	455	467	432	415	418	510
December ³	487	508	469	495	501	479	488	441	488	495	476	519	505	512	480	484	470	424	475	469	460	465	423	431	516
1952 Maart ³	491	510	472	505	499	493	498	452	477	498	474	511	499	505	482	483	473	430	475	475	463	443	446	445	526
Juni	492	515	476	508	501	491	499	440	490	508	465	516	499	508	489	491	468	429	475	458	479	428	448	444	540
September	486	514	478	492	489	499	495	436	458	496	464	504	482	493	489	484	458	422	464	462	484	439	448	446	527
December	485	520	472	498	501	493	496	436	464	500	464	506	482	494	472	483	449	418	464	460	479	455	452	453	526
1953 Maart	485	497	477	493	492	497	495	440	460		464	513	486	499	463	484	453	416	464	463	474	445	454	452	530
Juni	487	505	475	493	491	500	497	440	459		467	513	493	503	459	488	458	414	464	463	496	445	453	452	528
September	487	499	480	485	497	502	495	444	464		469	512	489	501	458	488	457	414	481	461	491	449	455	454	530
December	493	507	491	493	522	501	501	447	469		478	525	501	513	459	487	458	413	494	463	484	455	459	458	538
1954 Maart	494	497	485	494	513	506	503	445	478		480	524	503	513	462	485	466	428	511	495	479	450	458	457	533

b) Indexcijfer der lonen van geschoolde of gespecialiseerde werklieden

1940 Maart	115	113	112	126	117	114	119	107	111	115	110	112	111	111	114	109	120	112	118	107	126	113	—	—	115
1951 September	460	424	428	441	464	448	448	417	434	453	442	483	507	495	460	437	469	410	463	486	430	394	—	—	516
December ³	473	456	435	449	501	457	459	419	470	464	457	505	519	512	467	455	477	413	483	499	432	410	—	—	526
1952 Maart ³	476	459	439	461	495	467	468	428	470	472	457	501	510	506	472	446	478	423	483	505	438	410	—	—	536
Juni	475	456	439	463	482	466	467	420	463	474	451	500	508	504	480	450	474	419	483	490	453	410	—	—	544
September	470	456	440	446	481	469	462	415	452	469	445	490	494	492	479	443	467	420	472	491	457	410	—	—	528
December	469	449	438	457	489	468	467	412	452	470	449	490	494	492	461	444	456	421	472	490	451	410	—	—	530
1953 Maart	470	444	448	453	482	470	465	411	449		448	492	497	494	461	445	463	420	472	492	455	410	—	—	529
Juni	470	448	448	445	471	473	462	413	449		449	496	499	498	458	446	466	419	472	493	470	410	—	—	529
September	470	445	448	440	478	473	461	411	457		453	490	506	498	458	442	459	419	472	491	458	410	—	—	531
December	475	446	454	447	483	473	465	406	458		458	511	518	515	458	446	461	419	489	493	462	410	—	—	531
1954 Maart	477	458	454	452	481	477	468	408	468		463	507	516	511	462	440	465	431	499	516	459	410	—	—	539

c) Indexcijfer der lonen van niet geschoolde noch gespecialiseerde werklieden

1940 Maart	113	112	112	125	117	109	116	106	113	116	111	112	112	113	106	116	113	118	106	119	108	—	—	116	
1951 September	457	419	446	458	491	443	455	469	425	427	417	488	511	500	450	467	420	418	417	439	453	413	—	—	465
December ³	469	455	458	464	506	455	465	480	454	435	433	504	527	515	457	475	432	423	438	457	457	426	—	—	476
1952 Maart ³	475	457	462	475	517	470	478	483	441	443	438	499	525	512	463	467	432	433	438	461	460	436	—	—	486
Juni	475	454	461	481	514	466	477	476	440	444	430	493	521	507	470	492	428	430	439	442	482	449	—	—	493
September	468	454	462	467	505	468	472	475	432	442	428	480	498	489	469	482	418	431	430	442	477	449	—	—	479
December	468	452	461	470	522	466	475	475	432	441	429	478	496	487	458	482	414	431	430	443	486	449	—	—	481
1953 Maart	468	447	468	470	513	469	475	475	427		430	481	495	488	452	485	418	431	430	443	496	457	—	—	485
Juni	470	451	464	465	507	472	474	475	427		432	486	501	494	456	488	423	431	430	444	501	457	—	—	485
September	469	448	464	457	505	476	473	475	432		435	483	498	490	456	481	418	431	430	443	499	457	—	—	486
December	475	449	476	466	514	475	477	475	432		442	495	516	506	456	486	424	431	452	444	495	457	—	—	486
1954 Maart	475	452	473	470	515	476	479	475	444		445	493	513	503	456	485	429	442	462	467	487	457	—	—	495

* Het algemeen indexcijfer houdt rekening met de lonen in de steenkolenmijnen.

¹ Deze indexcijfers houden geen rekening met de premien en vergoedingen gevoegd bij de lonen, behalve in December 1951 en Maart 1952.

² Wij beschikken niet over gegevens voor de berekening van de indexcijfers der lonen van de geschoolde en ongeschoolde arbeiders van de spoorwegen. Alleen het gemiddeld loon is ons bekend.

³ Incl. de tijdelijke vergoeding voorzien in het Belgisch Staatsblad van 10 November 1951.

LOOP DER ZAKEN

I. — BEDRIJVIGHEID DER VERREKENINGSKAMERS

35

Debetverrichtingen

Tijdvak	Aantal kamers einde tijdvak	Hoofdbank										Bijbanken en Agent-schappen			Totaal		
		Callgeld		Effecten, overheidspapier en coupons		Overschr., chëq., wisselbr., prom., kwijtschr. enz.		Verrichtingen met het buitenland		Totaal		duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken
		duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken	duizen- den stukken	milliard. franken						
1952 Gemiddelde	38 ¹	2,3	159,0	1,9	9,4	156,6	84,6	2,9	4,1	163,7	257,1	177,1	58,8	340,8	315,9		
1953 Gemiddelde	38 ¹	2,4	154,8	1,8	8,4	159,4	75,6	2,6	3,2	166,2	242,0	185,3	56,1	351,5	298,1		
1953 April	38	2,2	156,5	2,0	10,0	157,0	69,7	2,6	3,3	163,8	239,5	183,7	55,5	347,5	295,0		
Mei	38	2,2	137,9	2,0	7,8	148,0	75,6	2,7	3,2	154,9	224,5	174,9	49,8	329,8	274,3		
Juni	38	2,7	168,0	2,2	10,4	165,2	73,1	2,9	3,8	173,0	255,3	193,0	58,7	366,0	314,0		
Juli	38	2,4	144,5	2,4	6,5	162,6	75,9	2,6	3,6	170,0	230,5	188,4	60,5	358,4	291,0		
Augustus	38	2,5	122,3	1,5	6,3	148,5	73,0	2,4	2,6	154,9	204,2	174,2	52,8	329,1	257,0		
September	38	2,6	142,5	1,9	7,6	160,8	67,6	2,5	3,2	167,8	220,9	188,3	57,0	356,1	277,9		
October	38	2,6	166,5	1,9	14,4	169,4	78,9	2,7	3,1	176,6	262,9	203,3	61,6	379,9	324,5		
November	38	2,1	135,9	1,5	6,6	154,4	72,8	2,5	2,9	160,5	218,2	185,6	53,4	346,1	271,6		
December	38	2,3	186,2	1,7	8,4	174,4	81,4	2,7	3,1	181,1	279,1	209,0	64,3	390,1	343,4		
1954 Januari	38	2,2	167,4	1,5	8,6	158,0	77,6	2,6	2,8	164,3	256,4	181,9	56,1	346,2	312,5		
Februari	38	2,2	151,8	1,4	8,1	152,4	69,7	2,4	2,8	158,4	232,4	182,4	52,1	340,8	284,5		
Maart	38	2,4	180,5	1,7	12,0	177,2	80,8	2,8	3,4	184,1	276,7	213,5	60,2	397,6	336,9		
April	38	2,2	151,6	1,7	7,5	163,8	82,8	2,6	3,4	170,3	245,3	195,2	53,9	365,5	299,2		
Mei	38	2,3	131,9	1,7	7,2	165,0	74,2	2,6	3,8	171,6	217,1	195,6	51,4	367,2	268,5		
Juni	38	2,2	119,5	1,8	6,1	169,6	78,3	2,5	3,9	176,1	207,8	199,3	53,2	375,4	261,0		

¹ Op 31 December.

² Incl. de terugbetaalde kapitalen die de vorige dag als callgeld werden uitgeleend.

II. — POSTCHEQUE- EN GIROVERKEER

36

(milliarden franken)

Tijdvak	Duizenden rekeningen einde tijdvak	Totaal tegoed *	Tegoed van particulieren *	Credit		Debet		Algemene beweging	Verrichtingen zonder gebruik van chartaal-geld pCt.	Omloop-snelheid ²
				Stortingen	Giro's	Chëques en diversen	Giro's			
1952 Gemiddelde ...	652 ¹	28,1	21,0	27,9	71,7	28,0	71,7	199,3	91	3,74
1953 Gemiddelde ...	664 ¹	27,8	21,1	28,7	71,9	28,6	71,9	201,1	92	3,80
1953 April	657	27,8	20,8	26,9	71,3	28,4	71,3	197,9	91	3,96
Mei	658	27,5	20,7	30,4	72,4	29,3	72,4	204,5	92	4,27
Juni	658	27,9	21,1	29,4	71,7	28,0	71,7	200,8	92	3,64
Juli	659	29,5	21,4	31,6	79,6	33,2	79,6	224,0	91	4,02
Augustus	660	26,8	21,4	28,5	69,0	28,5	69,0	195,0	92	3,84
September	661	27,3	21,0	27,2	65,2	25,1	65,2	182,7	91	3,35
October	662	28,4	21,8	29,4	77,8	32,0	77,8	217,0	92	3,75
November ...	663	27,1	21,2	27,2	67,6	27,0	67,6	189,4	92	3,83
December ...	664	27,2	21,1	30,8	76,3	28,8	76,3	212,2	92	3,91
1954 Januari	666	28,6	20,9	30,3	79,0	32,0	79,0	220,3	92	4,07
Februari	667	27,2	20,4	26,2	66,5	26,8	66,5	186,0	92	3,75
Maart	669	26,7	20,1	29,2	72,2	27,8	72,2	201,4	92	3,65
April	669	27,7	20,7	29,9	75,6	30,9	75,6	212,0	92	4,04
Mei	670	28,0	20,3	27,5	71,8	28,3	71,8	199,4	92	3,92
Juni	671	28,1	20,7	29,3	70,4	26,2	70,4	196,3	91	3,61

¹ Op 31 December.

² Verhouding per type-maand van 25 dagen, van de debet-omzet tot het gemiddeld dagelijks tegoed.

* Deze tegoeden omvatten de vrije tegoeden en de effecten van de Muntsaneringslening, waarin de definitief geblokkeerde tegoeden werden omgezet.

PRIJZEN

α) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Algemeen indexcijfer	Dierlijke producten	Plant-aardige producten	Vetstoffen	Minerale producten						Scheikundige producten			Huiden en leder
					Algem. indexcijfer van de groep	Steenkool	Bijproducten uit steenkool	Petroleum producten	Ertsen en ruwe metalen	Groeven producten	Algem. indexcijfer van de groep	Scheikundige producten	Scheikundige meststoffen	
<i>Aantal producten</i>	135	13	14	2	19	4	4	3	5	3	11	8	3	5
1952 Gemiddelde	444	402	485	395	473	556	507	291	534	462	346	374	280	359
1953 Gemiddelde	415	387	475	344	430	552	455	280	420	458	303	315	276	366
1953 April	413	373	484	346	429	551	473	275	408	459	302	312	277	368
Mei	413	366	489	348	424	551	456	275	402	459	299	312	269	367
Juni	414	371	501	337	425	551	445	275	413	459	299	312	268	367
Juli	413	391	468	333	429	551	446	281	422	459	299	312	268	364
Augustus	413	399	462	335	429	551	446	281	420	459	299	311	270	362
September	411	394	465	335	429	551	446	281	420	459	299	311	270	360
October	411	400	458	337	426	551	438	281	418	458	300	311	272	363
November	412	407	453	339	426	550	438	281	417	458	302	312	277	363
December	413	404	462	343	424	550	438	278	415	457	303	312	280	361
1954 Januari	412	401	477	350	419	550	438	278	396	457	304	312	281	361
Februari	412	394	495	340	420	550	438	282	396	457	304	312	282	358
Maart	410	376	491	340	420	550	438	281	401	446	305	314	282	350
April	410	373	488	343	422	550	438	284	406	446	303	315	273	352
Mei	409	357	494	333	423	550	438	280	410	450	301	316	265	352
Juni	412	369	486	332	422	550	438	277	410	450	302	317	266	350

α) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE (vervolg)

45¹

Basistijdvak 1936-1938 = 100

Bron : Ministerie van Economische Zaken — Dienst van het Indexcijfer.

Tijdvak	Rubber	Hout	Papier en karton	Textielproducten						Bouwmaterialen	Metalen en metaalproducten			
				Algem. indexcijfer van de groep	Wol	Vlas	Katoen	Jute	Kunstmatige vezels		Algem. indexcijfer van de groep	Metaalnijverheid	Metaalfabrik.	Nietlijzerhoudende
<i>Aantal producten</i>	1	6	4	21	5	5	6	2	3	13	26	9	13	4
1952 Gemiddelde	325	650	499	412	412	369	550	416	273	442	477	525	420	584
1953 Gemiddelde	232	625	427	384	457	329	478	341	259	447	438	487	402	456
1953 April	243	624	422	386	466	331	480	322	264	443	436	480	404	447
Mei	245	624	422	391	470	324	489	377	256	445	437	496	396	450
Juni	233	621	421	388	462	324	491	365	256	445	437	488	402	449
Juli	222	623	422	387	460	325	488	355	256	445	434	488	402	428
Augustus	224	623	423	385	463	327	477	349	256	445	435	488	404	431
September	223	623	426	377	453	322	468	328	256	446	435	488	403	429
October	192	625	434	378	456	323	468	328	256	447	431	488	396	429
November	204	625	442	379	454	325	467	345	256	458	429	485	393	436
December	202	628	443	381	448	332	472	341	256	458	429	484	392	434
1954 Januari	195	624	449	378	438	329	475	335	253	461	424	472	396	426
Februari	190	625	449	376	431	325	481	328	253	461	422	465	392	428
Maart	194	620	458	374	426	322	483	330	253	461	421	461	390	439
April	215	615	462	377	442	314	475	368	253	461	422	461	390	449
Mei	220	614	463	375	448	315	459	361	253	463	425	464	392	452
Juni	230	625	463	382	463	331	472	331	253	463	427	469	392	457

b) INDEXCIJFERS DER GROOTHANDELSPRIJZEN **45²**
IN BELGIE EN IN HET BUITENLAND

Basistijdvak : gemiddelde 1948 = 100

Tijdvak	België (Ministerie van Economische Zaken)	Vere- nigde Staten (Depart- ment of Labor, Bureau Labor Statistics)	Frank- rijk (Statist- tische générale de la France) 1	Neder- land (Centr. Bureau voor de Statistiek)	Vere- nigd Konink- rijk (Board of Trade)	Zweden (Hand- dels- dienst)	Zwitser- land (Office fédéral de l'Indus- trie, des Arts et Métiers et du Travail)
1952 Gemiddelde ...	114	106	143	140	149	148	102
1953 Gemiddelde ...	107	105	138	134	149	139	98
1953 April	106	104	139	134	152	140	98
Mei	106	104	139	135	151	140	99
Juni	107	104	139	134	151	140	98
Juli	106	105	137	133	150	139	98
Augustus	106	105	137	133	149	138	98
September ...	106	105	137	133	149	138	98
October	106	105	136	133	148	138	98
November ...	106	104	137	134	149	138	98
December	106	105	138	134	149	138	97
1954 Januari	106	105	138	135	149	138	98
Februari	106	105	138	136	149	138	99
Maart	106	105	136	135	150	138	99
April	106	106	139	136	150	139	99
Mei	105	105	139	137	151		99
Juni	106		135				

¹ Basis 1949 = 100.

c) INDEXCIJFERS DER KLEIN-
HANDELSPRIJZEN IN BELGIE **46**

Basistijdvak : 1936-1938 = 100

Tijdvak	Alge- meen index- cijfer	Voe- dings- waren	Produc- ten excl. voe- dings- waren
Aantal producten	56	34	22
1952 Gemiddelde	416	392	453
1953 Gemiddelde	415	395	446
1953 April	412	390	445
Mei	412	390	447
Juni	414	393	446
Juli	414	393	446
Augustus	416	396	447
September	419	400	447
October	418	400	446
November	419	401	446
December	418	400	445
1954 Januari	420	404	445
Februari	424	409	445
Maart	422	407	446
April	422	406	445
Mei	423	408	445
Juni	424	410	445

PRODUCTIE

I. — STEENKOLENMIJNEN EN METAALBEDRIJVEN

55¹

Bron : Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Steenkolenmijnen									Gemiddeld aantal extractie- dagen	Voorraad einde tijdvak (duiz. tonnen)
	Gemiddeld aantal aanwezige arbeiders (duizenden)		Netto-hoeveelheid opgedolven steenkool per bekken (duizenden tonnen)						Totaal		
	onder- grondse	onder- en bovengrondse	Bergen	Centrum	Charleroi	Luik	Kempen				
1936-1938 Gemiddelde	87	125	408	353	640	451	541	2.425 ¹	24,0	1.502	
1952 Gemiddelde	98	135	400	309	601	413	809	2.532	24,3	1.673	
1953 Gemiddelde	95	132	385	307	606	417	790	2.505	24,3	3.074	
1953 April	98	135	420	327	624	429	820	2.620	24,8	2.404	
Mei	99	137	377	296	590	412	716	2.391	22,5	2.626	
Juni	96	133	413	329	658	455	767	2.622	25,6	2.954	
Juli	92	129	311	256	499	339	734	2.139	21,7	3.010	
Augustus	90	126	365	277	575	386	729	2.332	24,1	2.955	
September	92	128	387	298	596	423	796	2.500	25,0	2.975	
October	94	130	404	327	641	431	834	2.637	25,9	3.112	
November	97	133	399	304	613	401	801	2.518	24,0	3.117	
December	97	133	350	311	619	427	833	2.540	24,0	3.074	
1954 Januari	93	129	389	306	619	411	832	2.557	24,7	3.118	
Februari	93	129	358	290	585	411	795	2.439	23,7	3.184	
Maart	93	128	403	321	661	462	829	2.676	25,9	3.372	
April	94	129	370	316	618	434	748	2.486	24,0	3.729	
Mei	94	130	339	279	581	412	688	2.299	22,0	3.899	
Juni	9		358	302	625	430	718	2.433		4.108	

¹ Inbegrepen 82.000 ton voortkomende van het bekken van Namen. De koolmijnen, die deel uitmaken van dit bekken, werden in 1942 verdeeld tussen de bekkens van Luik en Charleroi.

Bron : Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Algemene Directie der Mijnen).

Tijdvak	Cokes		Briketten		Hoogovens in werking (einde tijdvak)	Voortbrenging der metaalnijverheid (duizenden tonnen)		
	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders	Productie (duizenden tonnen)	Gemiddeld aantal arbeiders		Gietijzer	Ruw staal	Afgewerkt ijzer en staal
1936-1938 Gemiddelde	435	3.831	142	855	37 ¹	261	253	202
1952 Gemiddelde	535	4.848	124	672	50 ²	398	416	314
1953 Gemiddelde	496	4.736	110	585	42 ²	351	366	280
1953 Maart	536	4.789	94	579	49	390	398	302
April	511	4.807	82	545	47	375	391	311
Mei	517	4.778	92	569	47	368	367	270
Juni	495	4.727	106	557	46	378	394	291
Juli	477	4.690	80	556	45	330	326	238
Augustus	472	4.692	101	551	41	314	320	262
September	457	4.678	130	584	41	309	336	279
October	479	4.704	141	613	41	338	364	294
November	466	4.678	133	598	41	333	349	263
December	486	4.636	130	606	42	350	370	290
1954 Januari	499	4.618	129	599	42	358	373	284
Februari	465	4.613	127	614	43	341	364	275
Maart	507	4.636	115	580	43	372	402	300
April	486	4.635	92	550	45	v 336	v 391	v 284
Mei	497	4.627	96	559	v 47		v 391	

¹ Op 31 December 1938.² Op 31 December.

II. — TEXTIELNIJVERHEID

Bron : Ministerie van Economische Zaken en Middenstand (Nationaal Instituut voor de Statistiek).

Tijdvak	Spinnerij (tonnen)						Productie van ruwe weefsels van getouw gevallen (voor eigen rekening, voor openbare loondiensten en voor orders) (tonnen)					
	vlas- garen	jute- garen	hennep- garen	katoengaren		wollen garen		vlas	jute 1	katoen	wol 2	rayonne
				fijn- spinnerij	kaard- spinnerij	kamwol	kaardwol					
1952 Gemiddelde ...	898	5.141	165	6.338	436	1.375	1.081	665	3.569	5.161	1.688	373
1953 Gemiddelde ...	760	5.973	152	6.875	533	1.835	1.281	619	3.655	5.591	2.012	525
1953 Februari	769	5.418	140	6.422	553	1.738	1.027	615	3.394	5.207	1.777	512
Maart	819	6.016	182	6.889	605	1.974	1.203	656	3.776	5.666	1.992	544
April	730	5.861	111	6.836	541	1.704	1.269	609	3.986	5.476	1.918	535
Mei	675	5.016	146	5.885	455	1.629	1.153	525	3.252	4.705	1.717	451
Juni	791	6.066	172	6.515	500	1.838	1.571	596	3.882	5.252	2.073	504
Juli	533	5.708	97	5.180	414	1.189	1.050	480	3.675	4.717	1.805	396
Augustus	691	5.702	130	6.402	423	1.748	1.393	525	3.408	4.933	1.887	405
September ...	792	5.821	163	8.305	523	2.122	1.433	721	3.727	6.293	2.389	581
October	938	6.659	160	7.849	608	2.204	1.461	717	3.895	7.064	2.373	650
November	868	6.685	189	7.390	571	1.989	1.319	586	3.624	6.090	2.143	593
December	825	6.596	176	7.841	618	2.011	1.346	678	3.620	6.382	2.212	617
1954 Januari	830	6.359	172	7.551	547	1.777	1.222	581	3.203	6.001	1.956	568
Februari ...	742	5.853	133	7.371	565	1.751	1.190	v588	v2.987	v5.905	v1.956	v575
Maart	714	6.632	127	8.633	693	1.895	1.355	v570	v3.282	v7.062	v2.226	v694
April	669	6.364	135	7.457	593	1.681	1.235	v557	v3.102	v6.573	v1.928	v603

· Incl. de jutetapijten.

· Incl. wollen dekens en tapijten.

III. — DIVERSE PRODUCTIES

56²

Bronnen : Nationaal Instituut voor de Statistiek en Bestuur der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Cement	Kalk	Kalksteen	Synthetische ammoniak en derivaten		Samengestelde meststoffen	Papier		Baksteen		Suiker				Brouwerijen ⁴	Distilleerderijen (duizenden hectoliters)	Lucifers (miljoenen stukken)	Visserij Verkoop van vis ⁵	
				Primaire stikstof	Stikstof in de afgevoerde meststoffen		Papier	Karton	Gewone baksteen	i/d. dag. komende steen	Voortbrengst		Voorraad (ruwe en gerat. suiker)	In consumptie gebracht				Hoeveelh. (duizenden tonnen)	Waarde (miljoenen franken)
											Ruwe suiker	Geraffineerde suiker							
(duizenden tonnen)				(miljoen.stuks)				(duizenden tonnen)											
1936-1938 Gem.	250 ¹	117 ²	154 ²	15,8	14,7	7,3	18,3	3,1	169	11,4	17,5	17,2	121	20,7	16,4	35,0	4.421	2,3	7,2
1952 Gemiddelde	343	136	145	15,8	14,7	7,3	18,3	3,1	169	11,4	25,0	16,0	147	19,0	12,4	19,8	4.114	3,6	33,0
1953 Gemiddelde	386	125	163	15,2	13,8	7,7	20,1	3,3	172	12,0	31,9	16,4	158	19,5	12,4	23,1	4.694	3,7	31,8
1953 April	410	124	185	15,8	14,2	3,6	20,2	3,2	117	11,8	—	12,3	185	20,1	12,5	11,7	5.078	3,5	29,9
Mei	495	114	154	16,3	14,8	0,5	17,4	2,5	166	11,6	—	12,6	153	17,5	14,3	17,6	4.066	3,6	24,1
Juni	467	124	182	15,6	14,0	1,5	20,1	3,5	220	13,5	—	15,7	131	19,7	14,2	29,4	5.607	3,7	29,9
Juli	433	109	180	14,9	13,5	2,9	15,0	2,6	237	14,8	—	16,0	96	24,8	14,1	12,3	4.050	3,4	27,1
Augustus .	442	114	188	15,4	14,1	4,8	18,0	2,9	228	13,2	—	15,7	52	20,7	14,0	10,3	4.315	3,4	26,0
September .	435	131	202	14,3	12,8	9,3	21,5	3,7	241	13,6	5,8	14,5	32	20,4	11,3	23,6	3.612	3,4	35,0
October ...	447	136	203	16,3	14,9	6,8	21,8	3,9	240	14,0	169,1	28,2	132	19,1	12,3	28,8	5.316	3,1	31,6
November	355	124	190	17,3	16,4	7,6	20,3	3,7	174	12,9	174,3	30,8	247	22,1	10,9	29,1	4.949	3,5	35,6
December .	349	132	147	18,0	16,8	13,3	21,6	3,6	152	12,3	33,0	16,4	253	18,9	12,5	20,2	5.432	3,4	31,4
1954 Januari ...	256	119	92	18,0	15,7	12,4	19,7	3,8	121	9,4	—	11,3	231	20,7	9,9	15,5	5.031	2,8	35,2
Februari ...	181	113	72	15,8	14,1	13,4	20,5	3,8	92	7,8	—	11,5	205	18,5	9,2	17,4	5.113	3,5	30,1
Maart ...	375	141	129	19,3	17,8	17,2	23,9	4,3	114	10,0	—	13,4	179	18,1	13,0	29,4	5.663	5,6	50,1
April	392	124	171	18,6	16,8	7,3	22,3	3,7	147	12,7	—	13,6	169	18,4	15,0	12,3	5.171	3,3	35,3
Mei	427	v125	v178								—	12,3	153	18,2	13,6	10,3	4.650	3,7	29,7
Juni	v417						21,1	3,7			—	10,3	114	22,8		23,8			

¹ Gemiddelde 1938.

² Gemiddelde 1937-1938-1939.

³ Einde maand.

⁴ Aangegeven grondstoffen (hoeveelheid meel en suiker). Incl. het Groothertogdom Luxemburg.

⁵ In de vismijnen te Oostende, Nieuwpoort, Zeebrugge en Blankenberghe; in 1936-1938 : enkel verkoop op de vismijn te Oostende. Excl. haring, sprout en garnalen.

IV. — ELECTRICISCHE ENERGIE *

58

(miljoenen kWh)

Bron : Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Energie.

Tijdvak	Voortbrenging ¹				Invoer	Uitvoer	Totale stroomhoeveelheid opgenomen door het net
	Centralen van de voortbrengers-verdelers		Centralen van de industriële zelfvoortbrengers	Totaal voor België			
	Gemeentebedrijven (1)	Particuliere maatschappijen (2)					
1936-1938 Gemiddelde ...	20,4	190	228	438	5,5	2,2	441
1952 Gemiddelde	30,9	394	364	789	16,7	9,9	796
1953 Gemiddelde	32,7	400	384	817	17,8	17,9	817
1953 Maart	35,6	405	398	839	8,5	6,0	841
April	32,4	363	377	772	18,8	0,7	790
Mei	26,2	349	363	738	24,2	2,8	760
Juni	29,6	366	373	769	28,2	9,8	787
Juli	26,9	337	334	698	33,5	10,8	721
Augustus	28,8	370	360	759	24,2	16,3	767
September	31,8	403	396	831	19,8	39,3	811
October	35,9	445	424	904	18,4	36,3	887
November	34,3	443	416	893	9,6	32,1	871
December	37,7	488	428	955	8,9	44,7	919
1954 Januari	41,3	488	431	960	8,6	45,9	922
Februari	36,9	441	390	868	7,1	34,2	841
Maart	40,6	454	422	916	11,9	22,1	906
April	35,1	416	398	849	15,1	18,6	846
Mei	25,7	416	392	834	18,9	24,1	829

* Aantal centralen in werking in het begin van het jaar 1952 : 222; begin 1953 : 221.

¹ Bruto-voortbrenging aan de klemmen der generatoren verminderd met het verbruik der hulpkringen in de centralen hebbende een totaal opgesteld vermogen van meer dan 100 kW.

V. — GAS
(Productie, Invoer en Uitvoer) ¹
(millioenen kubieke meters)

59

Bron : Ministerie van Economische Zaken en Middenstand — Bestuur van Brandstof en Energie.

Tijdvak	Productie der gasfabrieken		Productie der cokesfabrieken			Productie van de steenkolenmijnen	Totaal in België geproduceerd gas (7) = (1) + (2) + (3) + (4) + (5) + (6)	Invoer	Uitvoer	Saldo : invoer min uitvoer (10) = (8) - (9)	Totaal in België beschikbaar gas (11) = (7) + (10)
	Regie-bedrijven en verenigingen van gemeenten (1)	Particul. vennootschappen (2)	Regie-bedrijven (3)	Private vennootsch.							
				Productie bestemd voor de openbare voorziening. (4)	Productie bestemd voor de nijverheid (5)						
1952 Gemiddelde	0,05	1,06	5,60	57	77	7,05	148	0,21	1,98	-1,76	146
1953 Gemiddelde	0,05	1,06	5,25	57	75	8,81	147	0,45	2,36	-1,91	145
1953 Maart	0,03	1,01	6,03	62	81	9,31	159	0,66	1,91	-1,25	158
April	0,04	0,98	5,34	53	79	9,34	148	0,43	1,74	-1,31	147
Mei	0,05	1,13	5,37	55	78	8,81	148	0,48	1,58	-1,10	147
Juni	0,05	1,09	5,17	53	76	9,62	145	0,59	1,53	-0,94	144
Juli	0,06	1,19	4,54	52	68	9,39	135	0,43	1,53	-1,10	134
Augustus	0,06	1,18	4,36	55	70	8,58	139	0,45	1,53	-1,07	138
September	0,05	1,14	4,64	57	70	8,90	142	0,53	3,11	-2,58	140
October	0,05	1,05	4,92	61	76	8,36	152	0,04	4,10	-4,06	148
November	0,04	0,96	5,08	60	75	8,20	149	0,03	3,60	-3,57	146
December	0,04	0,98	5,33	62	79	8,52	155	0,03	3,61	-3,58	152
1954 Januari	0,04	1,05	4,95	72	80	8,87	167	0,03	3,58	-3,54	163
Februari	0,04	2,30	5,60	66	73	8,87	156	0,03	3,54	-3,51	153
Maart	0,04	1,01	5,35	65	83	8,70	163	0,05	3,45	-3,40	160
April	0,04	1,00	4,83	62	80	8,76	156	0,05	3,47	-3,42	153
Mei	0,05	1,17	3,17	62	82	9,06	158	0,07	3,30	-3,22	154

¹ Deze statistiek betreft de gasproductie verkregen door droge distillatie van de steenkolen in de gas- en cokesfabrieken, gas waarbij gebeurlijk watergas, luchtgas, restgas uit de scheikundige binding, gas uit de hoogovens en metaan worden gevoegd. Zij omvat eveneens de productie van metaan dat rechtstreeks uit de steenkolenmijnen komt, alsook het vloeibaar gemaakte petroleumgas dat in pijpleidingen wordt vervoerd; al die gassen dienen voor de openbare gasverdeling.

Onderhavige statistiek omvat niet de hoeveelheden watergas, luchtgas, restgas, gas uit de hoogovens, metaangas of vloeibaar gemaakt gas, die buiten de producerende fabriek worden vermengd met gas voortkomend uit de droge distillatie van steenkolen met uitzondering van het gas dat rechtstreeks aan de openbare distributie wordt geleverd. Zij omvat niet het gas dat door de cokesfabrieken wordt geproduceerd of ontvangen, noch het kolengas of het andere gas, die voor de dekking van de eigen behoeften, voor het stoken der ovens, enz. worden gebruikt.

N. B. — a) De gasproductie vermeld in de kolommen (1) (2) (3) (4) (6) is voor de openbare voorziening bestemd.

b) De gasproductie vermeld in de kolom (5) is bestemd voor de rechtstreekse leveringen aan andere afdelingen van de vennootschappen waartoe de betrokken cokesfabrieken behoren of aan andere juridisch onafhankelijke nijverheidsvennootschappen.

c) Het gasvolume voortgebracht door de cokesfabrieken en steenkolenmijnen wordt herleid tot 4.250 kcal., 0° C., 760 mm Hg.

d) De cokesfabrieken welke gas zowel voor de openbare verdeling als voor het directe industriële verbruik voortbrengen zijn begrepen in het aantal cokesfabrieken overeenstemmend met kolom 5. Het totaal aantal cokesfabrieken (particuliere maatschappijen die in 1952 gas produceerden) bedraagt 18.

VERBRUIK *

I. — VERBRUIKSINDEXCIJFERS

65¹

A. — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100

Bron : Nationale Bank van België.

Maand	Grootwarenhuizen						Winkels met bijhuizen		Coöperaties en patroonswinkels					
	Kleding		Meubilering		Huishoudelijke artikelen en diversen		Voedingswaren		Bakkerij		Voedingswaren		Kleding	
	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953	1952	1953
Mei	448	486	590	570	629	659	393	403	244	229	546	551	458	449
Juni	369	419	481	538	552	619	361	402	228	243	497	551	363	388
Juli	466	496	525	558	680	726	409	434	229	235	536	586	385	397
Augustus	369	346	471	507	616	688	397	423	223	227	528	557	363	375
September	502	447	611	605	681	672	410	396	233	233	532	562	542	546
October	612	558	565	585	660	715	404	411	250	241	563	600	554	542
November	487	498	513	507	799	920	411	392	220	221	545	565	444	465
December	545	521	585	579	1.027	1.087	485	493	256	248	658	710	496	472
	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954	1953	1954
Januari	476	445	540	546	590	576	411	447	227	220	577	650	552	623
Februari	350	336	532	537	545	550	406	420	217	217	538	610	423	456
Maart	472	476	605	629	624	644	399	402	239	244	569	618	551	588
April	499	521	609	641	667	683	406	415	236	240	560	625	504	549
Mei	486	499	570	599	659	655	403	403	229	v229	551	v617	449	v452

¹ Voor het verbruik van suiker, zie tabel nr 56².

B. — Maandelijke verkoopsindexcijfers : basis maandgemiddelde 1948 = 100

65²

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Maand	Grootwarenhuizen met menigvuldige afdelingen																					
	Algemeen indexcijfer	Voeding				Kleding					Meubilering			Huishouden			Tabak	Boek-papierhandel		Parf.		
		Bederfelijk	Niet bederfelijk	Restaurant	Totaal	Stoffen per meter	Bovenkleding heren	Bovenkleding dames	Linnen, ondergoed, hemden en hoeden	Totaal ¹	Textiel	Meubelen, luchters	Totaal	Huishoud-artikelen	Huishoudtoestellen, electriciteit	Totaal	Rookgerief	Boekhandel	Papierhandel	Totaal	Toilet	Spelen, speelgoed, sport, reis
1953 Mei	137	238	120	133	172	82	179	178	152	130	98	169	123	125	238	136	86	91	96	95	116	131
Juni	126	222	116	134	163	69	138	127	143	110	90	154	113	122	224	132	96	95	91	92	116	138
Juli	144	225	120	149	168	69	166	157	194	135	106	170	129	139	218	146	106	120	104	106	147	183
Augustus	127	223	119	142	166	54	108	111	123	98	91	152	112	134	224	143	99	107	195	182	127	126
September	137	242	137	143	182	75	144	133	123	110	110	179	135	132	298	148	99	104	200	186	119	82
October	152	280	140	154	201	78	207	187	150	136	103	158	123	136	328	155	110	131	123	124	125	168
November	158	262	145	150	195	72	177	138	151	126	88	136	105	111	268	126	117	276	160	177	116	575
December	185	333	204	175	255	63	151	134	179	138	94	165	120	155	348	174	228	301	248	256	170	415
1954 Januari	136	288	152	142	208	67	110	117	164	115	122	125	123	115	261	129	103	103	121	118	113	57
Februari	124	298	151	128	211	61	86	78	111	85	92	162	117	115	257	128	100	97	100	100	108	58
Maart	142	306	156	158	220	89	139	132	122	110	115	165	133	134	253	145	110	111	111	111	119	93
April	154	315	166	164	229	79	210	172	149	130	116	172	136	135	247	145	113	129	112	114	129	128
Mei	142	267	135	148	193	81	179	168	154	128	101	180	129	133	243	143	100	97	105	104	122	115

¹ Dit totaal omvat daarenboven de rubrieken : naaigereedschap, handwerken, linten en patronen; schoeisel; allerlei opschikartikelen.

65³

Maand	Grote ondernemingen gespecialiseerd in kleding			Coöperaties											Winkels met bijhuizen		Groot-handel
	Heren	Dames	Ondergoed en bijkorn. kledingstukken	Algemeen indexcijfer	Bakkerij	Voeding (behalve bakkerij)	Kleding	Meubilering	Huishouden	Tabak	Boekhandel, papierhandel	Parfumerie, weelde-artikelen	Restaurant tea-room	Verschillende	Onderg., bijkorn. kledingstukken, opschikartikelen	Schoenen	Algemene voedingswaren
1953 April	109	115	102	143	125	154	113	162	162	165	111	116	117	149	102	105	110
Mei	101	105	133	142	121	152	100	165	149	164	174	102	135	190	108	107	109
Juni	79	77	183	137	127	151	86	124	130	180	215	106	123	180	96	94	113
Juli	80	86	144	144	123	160	87	192	144	190	166	100	137	186	122	121	121
Augustus	52	48	55	138	119	152	77	129	143	166	299	100	128	209	86	84	119
September	71	75	61	149	122	157	111	217	155	160	424	107	128	211	88	81	117
October	111	131	93	151	126	167	113	151	141	174	208	94	119	185	98	94	108
November	87	84	69	140	116	156	102	136	129	165	210	93	119	161	79	86	106
December	81	90	74	163	133	192	101	136	144	216	235	117	149	160	121	96	127
1954 Januari	65	61	70	157	114	188	94	142	126	147	118	83	103	204	80	81	117
Februari	47	34	43	146	114	169	90	123	133	145	100	81	100	193	68	64	110
Maart	90	74	69	156	129	172	118	197	168	156	126	106	122	171	91	85	119
April	125	112	110												99	109	119

II. — TABAKSVERBRUIK
(Productie en invoer)

66

Bron : Administratie der Douanen en Accijnzen.

Tijdvak	Sigaren	Sigarillo's	Sigaretten	Rook-snuif- en pruim-tabak
	(miljoenen stuks)			(tonnen)
1936-1938 Gemid.	16,2	49,4	430	1.097
1952 Gemiddelde.	9,8	32,4	683	873
1953 Gemiddelde	10,9	36,9	684	834
1953 Mei	8,8	33,1	623	803
Juni	9,8	37,4	876	990
Juli	10,0	27,5	691	766
Augustus	10,8	41,3	760	848
September	15,5	45,5	701	906
October	15,3	43,9	648	818
November	14,4	48,4	605	832
December	12,1	46,0	723	860
1954 Januari	11,1	33,6	648	769
Februari	9,9	24,9	546	645
Maart	10,7	32,6	722	909
April	10,6	37,7	672	829
Mei	11,5	47,5	772	874

III. — SLACHTINGEN IN DE 12 VOOR- 67
NAAMSTE SLACHTHUIZEN VAN HET LAND

Tijdvak	Grootvee (Ossen, stieren, koeien, varzen)	Paarden	Kalveren	Varkens, biggen	Schapen, lammeren, geiten
	(duizenden)				
1936-1938 Gemid.	16,5	0,7	12,2	26,7	6,5
1952 Gemiddelde.	18,7	3,1	9,5	34,8	5,1
1953 Gemiddelde	18,8	3,5	10,2	33,9	5,6
1953 Mei	17,3	2,7	10,8	33,2	2,2
Juni	18,1	2,8	10,7	34,1	2,1
Juli	19,8	3,3	11,8	35,3	2,1
Augustus	18,1	3,1	9,9	30,9	2,0
September	22,7	4,4	11,3	34,7	5,3
October	18,6	3,9	8,5	30,9	6,9
November	18,2	4,4	8,3	31,1	11,1
December	21,1	4,6	9,8	31,9	11,6
1954 Januari	19,2	4,5	8,7	29,1	10,9
Februari	17,7	4,0	9,7	25,6	7,3
Maart	21,4	4,6	13,1	33,2	4,3
April	19,2	3,7	12,7	31,0	3,4
Mei	18,5	3,7	12,1	34,0	2,4

VERVOER

I. — BEDRIJVIGHEID VAN DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ VAN BELGISCHE SPOORWEGEN 70¹

a) Bedrijfsontvangsten en -uitgaven

(millioenen franken)

Tijdvak	Ontvangsten				Uitgaven	Overschot der totale ontvangsten op de uitgaven	Bedrijfscoëfficiënt
	Reizigers en bagage	Goederen	Diversen ²	Totaal			
1938 Gemiddelde ¹	74	147	5	226	239	— 13	106
1952 Gemiddelde	274	585	110	969	955	14	99
1953 Gemiddelde	286	560	87	933	935	— 2	100
1952 October	272	644	112	1.028	964	64	94
November	239	577	107	923	903	20	98
December	265	600	115	980	919	61	94
1953 Januari	280	538	97	915	992	— 77	108
Februari	239	503	90	832	931	— 99	112
Maart	272	613	88	973	967	5	99
April	284	568	87	939	945	— 6	101
Mei	295	535	83	913	930	— 17	102
Juni	279	581	84	944	951	— 7	101
Juli	355	532	82	969	951	18	98
Augustus	343	512	85	940	924	16	98
September	303	570	82	955	923	32	97
October	269	621	86	976	952	24	98
November	250	578	86	914	905	9	99
December	263	572	89	924	850	74	92

¹ Nord-Belge inbegrepen.

² Incl. de toelagen van de Staat als vergoeding voor de ontoereikende tarieven en de verhoging van de prijs der brandstoffen.

b) Aantal wagens aan de nijverheid geleverd ¹

c) Transportstatistiek 1° Algemeen spoorverkeer

70²

Tijdvak	A	B	C	A + C	Reizigers		Wagenladingen ²				
					Aantal	Reizigers-km.	Vervoerde tonnen	Ton-km.			Totaal
								Belgisch binnenl. vervoer	Internat. vervoer	Doorvoer	
					(duizenden)				(millioenen)		duizenden
1938 Gemiddelde ³	389	115	91	480	16,8	535	6.169	186	154	88	428
1952 Gemiddelde	297	99	57	354	19,1	629	5.501	203	209	94	506
1953 Gemiddelde	274	95	55	328	18,9	627	5.150	171	201	105	477
1953 Februari	242	92	49	291	18,3	567	4.556	154	184	88	426
Maart	291	98	57	348	19,4	612	5.428	192	208	106	507
April	276	93	54	330	18,9	630	5.225	181	198	105	484
Mei	262	86	53	315	19,4	658	4.929	164	191	106	460
Juni	285	93	57	342	18,1	621	5.343	171	216	124	511
Juli	253	84	55	308	17,4	678	4.825	150	204	113	466
Augustus	272	96	43	315	17,8	673	4.733	160	169	94	423
September	282	97	56	338	19,1	628	5.258	173	210	107	489
October	313	99	58	371	19,2	608	5.892	196	215	105	517
November	286	100	57	343	19,1	600	5.557	181	208	103	493
December	267	103	62	329	19,6	618	5.216	162	206	120	488
1954 Januari	237	98	52	289			4.592	144	193	92	430
Februari	244	103	60	304			4.853	163	207	114	484
Maart	276	99	59	335			5.215				468
April	248	83	51	299			4.582				411

A. — Aantal wagens aan de nijverheid afgeleverd en belast bij het vertrek aan de Belgische stations (incl. deze voor het vervoer van kolen, cokes en briketten).

B. — Aantal wagens meer speciaal voor het vervoer van kolen, cokes en briketten afgeleverd.

C. — Aantal geladen wagens komend van vreemde netten en bestemd, hetzij voor stations van het net van de Maatschappij, hetzij voor stations van andere netten.

¹ Spoorwagens van de Nationale Maatschappij en van particulieren.

² Militair vervoer niet inbegrepen.

³ Nord-Belge inbegrepen, behalve wat de tonnen-km. betreft.

2° Vervoer der voornaamste zware goederen

A. — Gezamenlijk verkeer

Tijdvak	Tonnen-km.	Totaal	Land- bouw- en voedings- producten	Brand- stoffen	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- material., glas en spiegel- glas	Producten der groef- bedrijven zand, kiesel en aarde	Textiel, leer- looierijen, kleding	Chemische en arsenij- kundige producten	Nijver- heidsvet, en -oliën, petroleum, teer	Diversen
	(miljoen.)											
1938 Gemiddelde ²	458	6.169	405	2.540	472	516	559	934	64	225	77	377
1952 Gemiddelde	506	5.501	229	2.072	661	721	445	640	29	228	81	395
1953 Gemiddelde ...	477	5.150	226	2.080	629	595	417	549	24	224	72	334
1953 Januari	456	4.843	124	2.172	659	647	326	298	18	203	81	315
Februari	426	4.556	115	1.949	627	587	314	374	20	204	71	295
Maart	507	5.428	162	2.038	700	665	465	631	26	298	81	362
April	484	5.225	124	2.011	686	653	463	665	25	172	73	353
Mei	460	4.929	105	1.899	625	582	465	641	21	176	68	347
Juni	511	5.343	102	2.029	727	667	477	677	19	211	72	362
Juli	466	4.825	124	1.945	661	534	417	551	17	217	63	296
Augustus	423	4.733	114	2.082	447	493	403	565	49	216	65	299
September ...	489	5.258	151	2.150	623	542	434	643	41	253	74	347
October	517	5.890	685	2.190	635	597	469	625	18	231	75	365
November	493	5.557	664	2.232	587	562	392	482	17	231	68	322
December	488	5.216	247	2.267	571	613	378	437	21	282	78	321
1954 Januari	430	4.592										
Februari	484	4.853										
Maart	468	5.215										

¹ Militair vervoer niet inbegrepen.² Nord-Belge inbegrepen.B. — Belgisch binnenlands verkeer ¹

Tijdvak	Totaal	Land- bouw- en voedings- producten	Brand- stoffen	Ertsen	Metaal- waren	Bouw- material., glas en spiegel- glas	Producten der groef- bedrijven zand, kiesel en aarde	Textiel, leer- looierijen, kleding	Chemische en arsenij- kundige producten	Nijver- heidsvet, en -oliën, petroleum, teer	Diversen	II Nationale Maatsch. van Buuri- spoorweg.
												Vervoerde T.-km.
1938 Gemiddelde ²	3.250	231	1.523	10	130	312	673	12	85	26	248	5.858
1952 Gemiddelde	3.356	130	1.679	17	218	293	521	7	120	33	338	2.608
1953 Gemiddelde ...	2.994	119	1.551	14	172	273	440	6	106	29	284	2.019
1953 Januari	2.848	40	1.750	15	200	205	230	2	103	28	275	1.286
Februari	2.654	37	1.560	11	183	199	279	2	102	28	253	1.294
Maart	3.208	35	1.666	15	200	320	495	2	141	29	305	1.867
April	3.131	31	1.610	15	198	312	539	2	87	34	303	1.784
Mei	2.898	30	1.446	13	172	304	523	2	88	30	290	1.605
Juni	3.033	30	1.497	12	181	320	551	2	104	29	307	1.805
Juli	2.624	35	1.341	12	132	266	444	3	117	25	249	1.476
Augustus	2.810	36	1.429	12	152	277	472	32	108	27	265	1.512
September ...	3.003	79	1.496	11	152	286	527	19	109	32	292	1.997
October	3.534	511	1.597	12	166	293	500	2	108	34	311	4.319
November	3.298	490	1.598	17	162	259	374	2	99	22	275	3.769
December	2.890	73	1.627	24	165	239	346	2	107	28	279	1.509
1954 Januari												970
Februari												940
Maart												1.158

¹ Militair vervoer niet inbegrepen.² Nord-Belge niet inbegrepen, wat de N.M.B.S. betreft.

III. — HAVENVERKEER
a) Haven van Antwerpen

71¹

Bronnen : Havendienst der stad Antwerpen en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart					
	Aangekomen			Vertrokken			Aangekomen			Vertrokken		
	Aantal schepen	Belgische netto tonne-maat (duisend. register-tonnen)	Goederen (duisend. metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen		Goederen (duisend. metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen	Laad- vermogen (duisend. m ³)	Goederen (duisend. metrieke tonnen) ²	Aantal schepen	Laad- vermogen (duisend. m ³)	Goederen (duisend. metrieke tonnen) ³
geladen				op balast								
1952 Gemiddelde	980	2.335	1.304	804	174	986	3.589	1.503	593	3.555	1.494	878
1953 Gemiddelde	1.084	2.538	1.201	925	156	1.147	3.678	1.565	713	3.677	1.573	817
1953 Juni	1.076	2.506	1.209	937	147	1.267	3.827	1.616	785	3.855	1.604	815
Juli	1.148	2.690	1.418	967	152	1.210	3.836	1.619	742	3.843	1.626	873
Augustus	1.121	2.807	1.261	938	185	1.334	3.665	1.597	726	3.898	1.784	962
September	1.086	2.553	1.460	921	169	1.218	3.661	1.616	698	3.715	1.635	874
October	1.163	2.697	1.269	981	179	1.150	3.907	1.652	742	4.104	1.733	894
November	1.110	2.582	1.130	936	162	1.147	3.842	1.633	721	3.740	1.622	792
December	1.158	2.678	1.100	1.009	137	1.010	3.814	1.611	679	3.775	1.624	799
1954 Januari	1.053	2.536	1.246	940	146	1.272	3.618	1.518	562	3.570	1.501	740
Februari	911	2.207	997	775	135	938	1.778	746	250	1.945	821	538
Maart	1.151	2.694	1.318	984	148	890	4.017	1.757	741	3.941	1.696	964
April	1.059	2.516		910	162		3.695	1.651	752	3.639	1.622	753
Mei	1.100	2.758		912	162		3.749	1.618	741	3.569	1.572	775
Juni	1.009	2.433		891	156		3.632	1.573	735	3.775	1.612	830

¹ Internationaal verkeer. — ² Internationaal en binnenlands verkeer.

b) Haven van Gent

71²

Bronnen : Havendienst van Gent en Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Zeevaart						Binnenvaart	
	Aangekomen			Vertrokken			Goederen ¹	
	Aantal schepen	Tonnemaat (duisenden registerton.)	Goederen (duisenden metrieke tonnen) ¹	Aantal schepen	Tonnemaat (duisenden registerton.)	Goederen (duisenden metrieke tonnen) ¹	Gelost	Geladen
(duisenden metrieke tonnen)								
1952 Gemiddelde	157	126	130	157	126	78	134	54
1953 Gemiddelde	156	116	117	156	117	76	118	46
1953 Juni	169	133	147	171	130	86	135	36
Juli	145	105	123	145	110	57	126	56
Augustus	149	125	132	150	120	46	115	38
September	162	119	144	161	123	81	109	50
October	171	129	112	169	125	87	146	44
November	172	116	128	172	122	60	137	33
December	165	112	103	169	114	102	120	55
1954 Januari	145	119	97	143	115	83	86	34
Februari	123	103	79	125	100	70	52	38
Maart	150	113	109	145	116	75	156	52
April	153	105		159	109			
Mei	147	115		140	108			
Juni	126	91		126	88			

¹ Internationaal verkeer.

IV. — ALGEMENE BEWEGING DER BINNENSCHIEPVAART

72

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

Tijdvak	Geladen schepen																			
	Binnen- verkeer		Invoer		Uitvoer		Door- voer		Gehele verkeer		Binnen- verkeer		Invoer		Uitvoer		Door- voer		Gehele verkeer	
	Aantal				Duisenden metrieke tonnen				Millioenen ton-km.											
1952 Gemiddelde	5.398	2.932	2.150	318	10.798	1.427	1.023	769	76	3.295	159,6	63,1	49,8	9,9	282,4					
1953 Gemiddelde	7.177	3.152	2.615	400	13.344	1.778	1.039	877	94	3.788	181,3	71,1	57,4	13,4	323,2					
1953 Februari	5.711	1.917	1.683	308	9.619	1.383	601	613	74	2.671	144,9	42,4	38,0	9,3	234,6					
Maart	7.913	2.990	2.407	475	13.785	2.011	964	820	113	3.908	208,0	67,8	53,0	15,2	344,0					
April	7.797	3.440	2.443	562	14.242	1.800	1.143	811	131	3.885	185,8	80,3	52,0	17,2	335,3					
Mei	7.354	3.366	2.628	458	13.806	1.821	1.118	876	109	3.924	191,6	78,3	56,9	15,0	341,8					
Juni	7.477	3.475	2.999	430	14.381	1.839	1.115	970	103	4.027	196,6	79,4	62,2	15,8	354,0					
Juli	7.215	3.287	2.865	354	13.721	1.781	1.122	940	83	3.926	175,4	73,6	61,4	12,6	323,0					
Augustus	7.473	3.311	3.071	325	14.180	1.836	1.086	1.066	78	4.066	183,3	70,7	69,5	11,8	335,3					
September	7.298	3.576	3.181	360	14.415	1.806	1.157	1.073	86	4.122	181,2	76,7	71,8	12,7	342,4					
October	8.208	3.715	2.957	358	15.238	2.001	1.263	939	87	4.290	195,3	83,4	66,3	13,6	358,6					
November	7.333	3.338	2.740	416	13.827	1.818	1.105	924	98	3.945	177,3	78,2	61,8	13,7	331,0					
December	7.595	3.244	2.656	459	13.954	1.862	1.020	846	100	3.828	182,6	74,5	57,1	13,9	328,1					
1954 Januari	6.568	2.651	2.338	309	11.866	1.579	850	765	69	3.263	152,2	60,8	49,7	9,6	272,3					
Februari	3.446	1.024	1.082	165	5.717	967	355	392	37	1.751	83,5	21,6	21,9	4,5	131,5					

BUITENLANDSE HANDEL

VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE

NOMENCLATUUR DER AFDELINGEN VAN DE BIJZONDERE HANDEL VOLGENS DE TYPE-CLASSIFICATIE VAN DE INTERNATIONALE HANDEL (T.C.I.H.)

75

Tijdvak	(0) Voe- dings- waren	(1) Dran- ken en tabak	(2) Niet eetbare grond- stoffen, behalve brand- stoffen	(3) Mine- rale brand- stoffen, smeer- middel- en der- gelijke prod.	(4) Olien en vetten van dierlijke of plant- aardige oorsprong	(5) Schei- kundige produc- ten	(6) Fabri- katen hoofdza- kelijk gerang- schikt volgens grond- stof	(7) Ma- chines en vervoer- mate- riaal	(8) Diverse fabri- katen	(9) Niet elders genoem- de goe- deren	Totaal	Gemid- delde prijs per ton (fran- ken)	Uitvoer-(+) of invoersaldo (-) van de han- delsbalans (miljoenen franken)	Verhou- ding van uitvoer tot invoer in pCt
<i>Invoer.</i>														
Waarde (miljoenen franken)														
1953 Juni	1.486	179	2.505	847	137	499	1.785	1.758	436	78	9.710	2.747		
Juli	1.598	153	2.592	1.019	96	486	2.002	1.707	419	54	10.126	2.809		
Augustus	1.521	145	2.429	863	135	482	1.875	1.491	387	85	9.419	2.976		
September ...	1.619	170	2.197	1.215	86	567	2.300	1.524	555	79	10.312	2.859		
October	1.803	176	2.253	1.028	102	545	2.449	1.659	545	82	10.642	2.863		
November ...	1.628	175	2.515	810	131	525	2.505	1.592	453	73	10.407	3.149		
December	1.905	219	2.557	881	115	584	2.063	1.722	438	101	10.585	3.203		
1954 Januari	1.838	151	2.475	1.060	82	473	1.871	1.428	338	80	9.796	3.053		
Februari	1.628	145	2.079	801	128	515	1.717	1.542	409	97	9.061	3.464		
Maart	2.107	188	2.544	1.123	209	532	2.564	2.053	527	113	11.960	3.119		
April	1.812	168	2.398	1.081	129	517	2.335	1.789	512	87	10.828	2.996		
Mei											v10.453	v2.902		
Juni											v10.514	v2.872		
<i>Uitvoer.</i>														
1953 Juni	365	18	896	717	58	634	5.494	1.017	319	17	9.535	4.109	— 175	98,2
Juli	335	19	765	599	90	541	5.258	1.092	308	50	9.057	4.393	— 1.069	89,4
Augustus	441	17	606	647	74	712	4.633	909	359	37	8.435	3.719	— 978	89,6
September ...	392	17	806	775	80	675	5.331	963	437	51	9.527	3.851	— 785	92,4
October	483	15	878	662	58	734	5.291	1.733	417	37	10.308	4.358	— 334	96,9
November ...	601	10	851	547	74	655	5.298	1.185	388	55	9.664	4.245	— 743	92,9
December	534	14	913	541	98	749	5.425	1.205	361	34	9.874	5.087	— 711	93,3
1954 Januari	339	12	844	614	87	812	5.290	1.199	335	61	9.593	4.559	— 203	97,9
Februari	290	10	726	427	53	609	4.376	830	313	29	7.663	5.702	— 1.398	84,6
Maart	362	16	840	599	73	762	5.342	1.072	363	21	9.450	4.857	— 2.510	79,0
April	366	15	801	535	75	829	5.664	1.347	396	16	10.044	4.842	— 784	92,8
Mei											8.693	4.342	v— 1.760	83,2
Juni											v 9.887	v4.494	v— 627	94,0
<i>Invoer.</i>														
Gewicht (duizenden tonnen)														
1953 Juni	223	9,4	2.239	810	10,4	90	113	35,3	4,3	0,1	3.535			
Juli	276	8,3	2.115	953	9,0	93	119	27,9	4,2	0,1	3.606			
Augustus	260	7,1	1.780	858	13,5	108	110	22,0	3,8	0,1	3.162			
September ...	243	8,8	1.943	1.127	8,2	127	121	23,9	4,8	0,1	3.607			
October	353	9,1	2.055	1.007	11,4	115	120	41,3	4,9	0,1	3.717			
November ...	324	8,4	1.840	850	11,7	121	121	24,4	4,0	0,1	3.305			
December	355	10,8	1.782	878	9,4	128	106	31,3	4,1	0,1	3.305			
1954 Januari	294	7,7	1.629	1.054	7,0	92	93	26,1	3,4	1,4	3.208			
Februari	207	7,2	1.392	784	10,5	110	77	22,6	3,8	2,2	2.616			
Maart	359	10,1	2.038	1.134	17,2	96	133	40,0	4,8	1,9	3.834			
April	264	9,4	1.955	1.112	10,8	104	123	29,1	4,9	2,0	3.614			
Mei											v3.602			
Juni											v3.661			
<i>Uitvoer.</i>														
1953 Juni	54	0,8	547	671	4,2	248	768	23,5	3,3	0,1	2.320			
Juli	45	1,0	501	603	6,5	210	667	25,2	3,4	0,1	2.062			
Augustus	63	0,8	492	706	5,3	325	648	24,0	3,5	0,1	2.268			
September ...	52	0,7	636	833	5,8	255	663	24,3	4,0	0,1	2.474			
October	100	0,5	602	669	4,8	287	662	35,4	4,4	0,1	2.365			
November ...	116	0,6	598	583	6,2	255	682	31,6	4,4	0,1	2.277			
December	99	0,8	280	586	7,4	323	611	29,3	3,8	0,1	1.941			
1954 Januari	41	0,6	377	675	6,6	331	634	35,5	4,1	0,1	2.104			
Februari	38	0,5	127	440	4,4	227	483	20,4	3,7	0,1	1.344			
Maart	51	0,8	296	622	5,5	282	659	25,7	3,9	0,1	1.946			
April	49	0,8	371	565	4,8	333	714	31,6	4,7	0,1	2.074			
Mei											2.002			
Juni											v2.200			

WERKLOOSHEID

I. — GEHELE EN GEDEELTELIJKE WERKLOOSHEID

81¹

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Aantal gecontroleerde werklozen						Verloren werkdagen		
	Ingeschreven tijdens de maand			Daggemiddelden			geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal
	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal	geheel werklozen	gedeeltelijk en toevallig werklozen	Totaal			
	(duizenden)						(duizenden)		
1953 Juni	208	157	365	171	56	227	4.109	1.351	5.460
Juli	209	165	374	172	52	224	3.954	1.187	5.141
Augustus	210	149	359	164	45	209	4.749	1.318	6.067
September	203	136	339	162	42	204	3.894	1.005	4.899
October	198	135	333	163	44	207	3.932	1.051	4.983
November	232	168	400	186	51	237	5.402	1.488	6.890
December	248	200	448	214	74	288	4.721	1.620	6.341
1954 Januari	280	328	608	236	132	368	7.070	3.996	11.066
Februari	268	303	571	227	101	328	5.449	2.410	7.859
Maart	240	146	386	200	50	250	4.789	1.194	5.983
April	211	178	389	182	50	232	4.000	1.104	5.104
Mei	213	203	416	169	50	219	4.894	1.460	6.354
Juni				159	48	207			

II. — INDELING DER GECONTROLEERDE WERKLOZEN PER PROVINCIE

81²

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Week		Aantal werkdagen	Het Rijk	Antwerpen	Brabant	West. Vlaanderen	Oost Vlaanderen	Hennegouwen	Luik	Limburg	Luxemburg	Namen
	van	tot											
Daggemiddelde der maand													
1953 Juni	—	—	24	227,5	52,0	39,2	38,0	53,2	20,9	14,2	6,1	0,5	3,4
Juli	—	—	23	223,5	50,6	38,5	36,8	53,0	20,5	14,0	6,3	0,5	3,3
Augustus	—	—	29	209,2	47,8	35,8	32,6	49,2	19,9	14,1	6,1	0,6	3,1
September	—	—	24	204,2	48,6	34,3	32,9	45,9	19,0	14,0	5,7	0,7	3,1
October	—	—	24	207,5	51,6	38,5	34,3	44,5	19,3	14,5	5,5	0,9	3,4
November	—	—	29	237,4	57,6	38,3	41,3	50,4	22,2	15,5	6,9	1,3	3,9
December	—	—	22	288,2	64,4	46,1	50,1	65,1	27,9	18,9	8,8	2,2	4,7
1954 Januari	—	—	30	368,0	77,6	58,5	62,0	77,2	37,7	26,5	14,3	5,7	8,5
Februari	—	—	24	327,8	70,5	52,4	54,9	67,5	31,8	22,8	15,3	4,9	7,7
Maart	—	—	24	249,5	57,2	41,0	42,9	54,0	23,2	16,4	8,5	1,8	4,5
April	—	—	22	232,1	52,5	37,3	39,4	51,0	22,4	14,9	10,0	0,9	3,7
Mei	—	—	29	219,1	47,3	34,7	35,8	49,6	22,1	14,6	10,9	0,7	3,4
Juni	—	—	23	206,8									
Daggemiddelde der week													
1954 Mei	6	12	5	206,5	45,5	34,0	35,1	48,1	19,9	13,6	6,4	0,8	3,1
	13	19	6	212,8	44,6	33,7	33,7	47,6	22,2	13,3	13,8	0,8	3,1
	20	26	6	205,6	44,9	33,4	33,5	47,5	21,7	13,1	7,8	0,7	3,0
	27	3	6	202,5	45,3	33,2	33,5	47,4	20,2	13,5	5,7	0,7	3,0

III. — DAGGEMIDDELDE DER GECONTROLEERDE WERKBEKWAME WERKLOZEN

81³

Bron : Rijkdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Totaal ¹			Volledig werklozen ¹			Gedeeltelijk werklozen		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
(duizenden)									
1952 Gemiddelde ²	121	76	197	74	50	124	47	26	73
1953 Gemiddelde	120	71	191	79	50	129	41	21	62
1953 Juni	101	72	173	68	49	117	33	23	56
Juli	101	69	170	70	48	118	31	21	52
Augustus	92	64	156	64	47	111	28	17	45
September	91	60	151	64	45	109	27	15	42
October	92	61	153	64	45	109	28	16	44
November	113	67	180	80	49	129	33	18	51
December	148	81	229	102	53	155	46	28	74
1954 Januari	225	81	306	118	56	174	107	25	132
Februari	194	72	266	113	52	165	81	20	101
Maart	125	66	191	92	49	141	33	17	50
April	111	65	176	79	47	126	32	18	50
Mei	101	63	164	69	45	114	32	18	50
Juni	93	60	153	63	42	105	30	18	48

¹ Excl. de volledig werklozen die wegens een lichamelijke ongeschiktheid of hun ouderdom moeilijk te plaatsen zijn.

² Raming : Tot Juni 1952 werd het aantal werkbekwame volledig werklozen geraamd door het aantal gedeeltelijk werkbekwame en moeilijk te plaatsen volledig werklozen op de 15^e van iedere maand, af te trekken van het daggemiddelde van het totaal aantal volledig werklozen.

IV. — INDELING DER INGESCHREVEN WERKLOZEN NAAR BEDRIJFSGROEP

(Daggemiddelde van het aantal gecontroleerde werklozen) (duizenden)

81⁴

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsbemiddeling en Werkloosheid.

Tijdvak	Landbouw	Boebouw, jacht, visvangst	Mijnen	Steen	Aardewerk, glas	Diamant	Bouw-nijverheid	Hout, ameublement	Metaal	Chemie	Papier	Boek	Textiel	Kleding	Leder, huiden, schoennijverheid	Voeding tabak	Verkeer	Haven-arbeiders	Scheeps-herstellers	Hotels-epijshuizen	Huis-personeel	Verzorging	Bedienden	Kunstenaars	Totaal
Volledig werklozen																									
1953 Mei	7,9	1,0	1,2	1,4	3,8	3,2	20,2	7,9	23,3	2,7	1,8	1,4	27,4	12,6	4,6	11,3	15,2	—	—	5,2	5,2	0,4	12,4	1,2	171,3
Juni	11,1	0,9	1,2	1,3	3,6	3,2	19,5	7,3	22,7	2,6	1,9	1,3	26,7	13,6	5,2	10,5	15,0	—	—	4,7	5,1	0,4	12,2	1,2	171,2
Juli	10,9	0,9	1,2	1,3	3,6	3,2	20,4	7,7	23,2	2,7	1,8	1,3	26,9	13,8	5,3	10,2	15,0	—	—	4,0	5,0	0,5	11,9	1,1	171,9
Augustus	9,9	0,9	1,1	1,3	3,5	3,1	19,0	7,0	22,1	2,6	1,7	1,2	24,9	13,3	4,9	10,0	14,7	—	—	4,1	4,8	0,5	11,9	1,2	163,7
September ...	8,4	0,9	1,2	1,3	4,0	2,8	19,4	6,8	23,1	2,5	1,6	1,3	23,8	12,5	4,4	9,5	14,4	—	—	5,0	5,2	0,4	12,3	1,2	162,0
October	6,7	0,9	1,2	1,3	4,9	2,7	20,3	7,0	23,6	2,5	1,6	1,3	23,3	12,1	4,5	9,6	14,7	—	—	6,2	5,3	0,4	12,5	1,0	163,6
November	12,9	1,0	1,5	1,6	6,0	2,9	26,2	8,0	25,4	2,5	1,7	1,2	24,4	13,7	5,1	10,6	15,6	—	—	6,3	5,4	0,4	12,7	0,9	186,0
December	16,5	1,1	1,5	1,9	7,3	3,0	35,7	10,0	27,4	2,7	1,7	1,3	27,0	16,9	6,2	11,6	17,0	—	—	6,3	5,3	0,5	12,8	0,9	214,6
1954 Januari	17,5	1,3	1,6	2,3	8,2	3,1	45,0	11,1	29,0	2,7	1,8	1,4	28,7	18,7	6,0	12,5	18,0	—	—	6,4	5,4	0,5	13,4	0,9	235,5
Februari	17,2	1,3	1,6	2,2	7,8	3,0	43,8	10,7	28,1	2,7	1,6	1,4	27,6	16,6	5,0	12,5	17,6	—	—	6,3	5,4	0,5	13,1	1,0	227,1
Maart	14,8	1,0	1,5	1,8	5,5	3,2	32,6	9,1	26,1	2,6	1,7	1,3	26,1	13,9	4,5	12,2	16,4	—	—	6,2	5,3	0,5	12,8	0,9	199,9
April	13,8	1,0	1,5	1,5	3,8	3,6	26,5	7,8	23,7	2,6	1,5	1,2	25,4	12,1	4,3	12,0	15,5	—	—	5,3	5,2	0,4	12,2	1,0	181,9
Mei	10,1	1,0	1,5	1,4	3,3	3,3	22,8	7,1	22,6	2,5	1,5	1,2	25,1	11,7	4,2	10,8	14,8	—	—	5,1	5,0	0,4	12,1	1,2	168,7

Gedeeltelijk en toevallig werklozen

1953 Mei	1,3	0,3	0,8	0,4	0,8	0,4	2,5	1,5	6,9	0,6	0,8	0,3	18,5	5,7	4,1	2,0	2,5	6,3	0,6	0,3	0,3	0,0	0,5	0,0	57,4
Juni	1,0	0,3	0,3	0,4	0,8	0,4	2,4	1,4	7,0	0,6	0,7	0,3	15,9	7,0	5,8	2,0	2,4	5,9	0,7	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	56,3
Juli	1,0	0,3	0,2	0,4	0,8	0,4	2,3	1,3	6,3	0,5	0,6	0,3	15,0	6,3	5,2	2,0	2,3	4,8	0,6	0,2	0,3	0,1	0,4	0,0	51,6
Augustus	0,9	0,3	0,2	0,4	0,7	0,3	2,1	1,2	6,5	0,5	0,5	0,3	12,0	5,2	4,3	1,7	2,3	4,8	0,4	0,2	0,3	0,0	0,4	0,0	45,5
September ...	0,7	0,4	0,5	0,4	0,6	0,3	2,1	1,1	6,8	0,4	0,3	0,2	10,7	4,6	2,2	1,6	1,8	5,8	0,6	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	42,2
October	0,8	0,4	0,8	0,4	0,6	0,3	2,0	1,2	6,7	0,5	0,3	0,2	9,7	5,3	2,8	1,8	2,1	5,8	1,1	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	43,9
November	1,0	0,4	0,2	0,5	0,7	0,3	3,8	1,6	7,0	0,5	0,3	0,2	10,8	7,6	4,1	1,7	2,2	5,9	1,5	0,3	0,3	0,1	0,4	0,0	51,4
December	1,2	0,7	0,4	1,2	0,8	0,3	7,5	2,8	8,5	0,7	0,5	0,2	17,0	11,3	6,4	2,3	2,7	5,8	2,1	0,3	0,4	0,1	0,4	0,0	73,6
1954 Januari	2,4	2,5	0,9	4,6	1,7	0,3	52,3	6,7	12,3	0,8	0,5	0,3	16,9	9,7	3,3	3,0	4,8	6,4	1,7	0,4	0,4	0,1	0,5	0,0	132,5
Februari	2,0	1,9	3,2	3,2	1,4	0,4	34,2	5,0	8,8	0,6	0,4	0,3	14,2	7,0	2,4	2,7	4,1	6,5	1,3	0,3	0,3	0,1	0,5	0,0	100,8
Maart	0,6	0,5	0,2	0,5	0,7	0,5	4,3	1,5	6,1	0,5	0,3	0,2	13,1	4,9	2,2	2,6	2,5	6,2	1,0	0,3	0,3	0,1	0,5	0,0	49,6
April	0,5	0,3	3,7	0,3	0,5	0,6	2,3	1,3	5,3	0,6	0,3	0,2	14,3	4,6	2,5	2,3	2,5	6,3	0,5	0,3	0,3	0,1	0,5	0,1	50,2
Mei	0,7	0,4	6,2	0,2	0,4	0,4	2,1	1,1	4,7	0,6	0,3	0,2	15,3	4,4	2,5	2,0	2,2	5,3	0,4	0,3	0,3	0,0	0,4	0,0	50,4

Totaal gecontroleerde werklozen

1953 Mei	9,3	1,2	2,0	1,8	4,6	3,6	22,6	9,4	30,2	3,3	2,6	1,6	45,9	18,3	8,7	13,3	17,7	6,3	0,6	5,5	5,5	0,5	12,9	1,3	228,7
Juni	12,2	1,3	1,5	1,7	4,5	3,6	21,9	8,7	29,7	3,2	2,5	1,5	42,6	20,6	11,0	12,4	17,3	5,9	0,7	5,0	5,4	0,4	12,6	1,3	227,5
Juli	11,8	1,2	1,4	1,7	4,4	3,6	22,7	9,0	29,5	3,2	2,5	1,6	42,0	20,0	10,5	12,2	17,3	4,8	0,6	4,3	5,2	0,5	12,3	1,2	223,5
Augustus	10,8	1,2	1,3	1,7	4,2	3,4	21,1	8,2	28,5	3,1	2,3	1,5	37,0	18,5	9,2	11,7	16,9	4,8	0,4	4,3	5,1	0,5	12,3	1,2	209,2
September ...	9,1	1,3	1,7	1,7	4,6	3,1	21,5	7,9	29,9	2,9	1,9	1,5	34,5	17,1	6,6	11,1	16,2	5,8	0,6	5,3	5,5	0,5	12,7	1,2	204,2
October	7,5	1,3	2,0	1,7	5,5	3,0	22,3	8,2	30,2	3,1	1,9	1,5	33,0	17,4	7,3	11,4	16,8	5,8	1,1	6,5	5,6	0,5	12,9	1,0	207,5
November	13,8	1,4	1,7	2,1	6,7	3,2	30,0	9,6	32,4	3,1	2,0	1,4	35,2	21,3	9,3	12,2	17,8	5,9	1,5	6,6	5,7	0,5	13,1	0,9	237,4
December	17,7	1,8	1,9	3,1	8,0	3,3	43,2	12,8	35,9	3,5	2,1	1,5	44,0	28,1	12,7	13,9	19,7	5,8	2,1	6,6	5,7	0,5	13,3	1,0	288,2
1954 Januari	19,9	3,8	2,5	6,9	9,9	3,4	97,3	17,8	41,2	3,6	2,3	1,7	45,6	28,4	9,2	15,5	22,9	6,4	1,7	6,7	5,8	0,6	13,9	1,0	368,0
Februari	19,1	3,2	4,7	5,4	9,2	3,4	78,0	15,7	36,9	3,3	2,1	1,6	41,8	23,6	7,4	15,2	21,7	6,5	1,3	6,7	5,8	0,6	13,6	1,0	327,8
Maart	15,4	1,6	1,7	2,3	6,2	3,7	37,0	10,7	32,2	3,1	1,9	1,5	39,2	18,8	6,7	14,7	18,8	6,2	1,0	6,5	5,6	0,5	13,3	0,9	249,5
April	14,3	1,3	5,2	1,8	4,3	4,2	28,9	9,1	29,0	3,2	1,8	1,4	37,7	16,7	6,8	14,3	17,9	6,3	0,5	5,6	5,5	0,5	12,7	1,1	232,1
Mei	10,8	1,3	7,7	1,7	3,7	3,7	24,8	8,3	27,2	3,1	1,9	1,4	40,4	16,1	6,7	12,7	17,0	5,3	0,4	5,4	5,3	0,4	12,6	1,2	219,1

BANK- EN GELDSTATISTIEKEN

I. — BELGIE EN BELGISCH-CONGO

85¹

ALGEMENE STATEN DER BANKEN ¹

(millioenen franken)

Posten	1953 31 October	1953 30 November	1953 31 December	1954 31 Januari	1954 28 Februari	1954 31 Maart	1954 30 April	1954 31 Mei
ACTIVA								
A. Spaargelden (art. 15, koninkl. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Beschikbare en vlottende middelen :								
Kas, Nationale Bank, Postrekening ...	2.249	2.278	4.567	2.427	2.426	3.851	2.280	2.331
Daggeld	1.915	2.011	1.640	2.149	2.746	1.525	1.986	2.294
Bankiers	2.998	3.208	3.526	3.330	3.712	3.121	3.419	3.545
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	736	741	529	431	436	545	493	522
Andere te innen waard. op korte term.	3.262	3.355	3.178	3.170	3.473	2.868	3.262	3.104
Wissels	44.237	43.783	43.410	44.614	44.872	45.192	44.838	43.572
a) Handelswissels ²	10.695	11.375	11.880	12.118	12.872	13.334	12.681	11.631
b) Overheidsf. herdiscont. bij N.B.B.	11.619	11.592	10.823	10.038	9.577	9.191	9.109	9.451
c) Overheidsf. mob. bij N.B.B. tot behoop van 95 pCt	21.923	20.816	21.207	22.458	22.423	22.667	23.048	22.490
Prolongaties en voorschot. op effecten	1.540	1.509	1.512	1.388	1.364	1.561	1.547	1.474
Debiteuren wegens verstrekte accept.	7.747	7.755	6.136	8.127	8.135	8.344	8.393	8.366
Diverse debiteuren	15.854	15.222	15.792	15.601	15.848	15.780	16.286	16.308
Effecten	13.436	14.189	14.285	14.398	15.131	15.559	16.846	17.269
a) Belegde wettelijke reserve	237	237	237	237	237	239	250	250
b) Belgische overheidsfondsen	11.134	11.890	11.986	12.088	12.797	13.259	14.421	14.938
c) Buitenlandse overheidsfondsen .	96	97	93	87	88	77	76	73
d) Bankaandelen	959	959	971	981	982	982	1.013	1.013
e) Andere fondsen	1.010	1.006	998	1.005	1.027	1.002	1.086	995
Diversen	3.127	3.013	3.013	2.967	2.899	2.668	2.402	1.816
Niet gestort kapitaal	4	4	4	4	4	4	44	4
Totaal beschikbare en vlottende middelen	97.105	97.068	99.592	98.604	101.046	101.018	101.796	100.605
C. Vastgelegde middelen :								
Oprichtings- en eerste inrichtingskost.	4	4	4	4	4	3	3	3
Gebouwen	842	847	850	858	859	861	864	863
Part. in dochtermatsch. voor immobil.	254	254	254	254	254	254	254	254
Vord. op dochtermatsch. voor immob.	251	255	256	255	257	263	266	272
Materieel en meubilair	123	126	112	114	113	113	115	117
Totale vastgelegde middelen...	1.474	1.486	1.476	1.485	1.487	1.494	1.502	1.509
Totaal der activa...	98.579	98.554	101.068	100.089	102.533	102.512	103.298	102.114
PASSIVA								
A. Spaargelden (art. 15, konink. besl. 42)	—	—	—	—	—	—	—	—
B. Opvraagbaar :								
Bevoorr. of gewaarborgde schuldeisers	967	484	504	522	473	725	906	567
Daggeld	5	2	2	7	0,5	—	8	8
Bankiers	6.151	6.344	7.373	7.151	7.645	8.510	8.546	7.734
Moedermaatsch., filialen en dochterm.	1.499	1.596	1.583	1.272	1.239	1.628	1.275	1.278
Geaccepteerde wissels	7.747	7.755	8.136	8.126	8.135	8.344	8.393	8.366
Andere te bet. waarden op korte term.	1.958	1.499	1.650	1.707	3.874	1.337	1.795	1.383
Crediteuren wegens wissels ter incasso	846	857	805	705	639	654	630	626
Deposito's en crediteuren	65.917	66.428	67.430	66.763	66.945	67.837	68.145	69.103
a) Dad. opvr. en op ten h. 30 d.	57.371	58.080	58.967	58.620	58.579	59.023	59.351	60.311
b) Op meer dan 30 dagen	8.546	8.348	8.463	8.143	8.366	8.814	8.794	8.792
Obligaties en kasbons	1.631	1.739	1.921	2.042	2.088	2.171	2.278	2.397
Nog te storten bedr. op fonds. en part.	637	637	641	640	645	640	638	639
Diversen	5.207	5.208	4.928	5.016	4.677	4.477	4.260	3.585
Totaal opvraagbaar...	92.565	92.549	94.973	93.951	96.360	96.323	96.874	95.686
C. Niet opvraagbaar :								
Kapitaal	3.513	3.525	3.556	3.576	3.596	3.583	3.886	3.885
Niet beschikb. res. wegens uitgiftepr.	113	160	109	109	109	112	112	112
Wettelijke res. (art. 13, kon. besl. 185)	240	240	240	248	249	250	261	261
Beschikbare reserve	2.057	2.056	2.115	2.133	2.139	2.167	2.088	2.092
Reservefondsen	91	84	75	72	80	77	77	78
Totaal niet opvraagbaar...	6.014	6.005	6.095	6.138	6.173	6.189	6.424	6.428
Totaal der passiva...	98.579	98.554	101.068	100.089	102.533	102.512	103.298	102.114

¹ De globale staat bevat, wat betreft de banken, welke haar bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland of in de kolonie uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa en passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland of in de kolonie gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, Filialen en Dochtermatschappijen ».

² De portefeuille van de Nationale Bank van België en de parastatale instellingen aan wissels door de banken geherdiscontoeerd, beliep op 31 October, 30 November, 31 December 1953, 31 Januari, 28 Februari, 31 Maart, 30 April en 31 Mei 1954 respectievelijk 7.180, 7.048, 8.025, 6.797, 6.188, 6.977, 7.141 en 7.631 millioenen franken die niet bevat zijn in de handelswissels.

(millioenen franken)

Posten	1954 2 Juni	1954 10 Juni	1954 17 Juni	1954 24 Juni	1954 1 Juli	1954 8 Juli	1954 15 Juli	1954 22 Juli
ACTIVA								
Goudvoorraad	38.747	38.268	38.268	38.265	38.265	38.265	38.265	38.270
Tegoed op het buitenland	2.272	2.874	288	555	349	441	3.956	4.036
Te ontvangen deviezen en goud	1.496	1.496	1.496	1.496	1.496	1.496	—	—
Vorderingen op het buitenland in het kader van betalingsaccorden :								
a) E.B.U.	13.436	13.436	12.760	12.760	12.760	12.760	8.925	8.925
b) landen, leden van de E.B.U.	521	586	527	532	473	547	287	195
c) andere landen	393	310	347	374	407	375	375	323
Deb. weg. termijnverk. v. dev. en goud	114	114	104	104	114	114	114	129
Handelspapier op België	7.135	6.567	6.336	6.264	7.863	8.483	9.040	10.761
Mobilisering van speciale rekeningen E.B.U.	184	123	22	22	103	107	109	132
Voorschotten op overheidsfondsen	861	794	736	394	1.104	854	940	672
Overheidseffecten (art. 20 der statuten. Overeenkomsten van 14 September 1948 en 15 April 1952) :								
a) schatkistcertificaten	6.855	7.690	7.305	7.795	7.460	8.060	7.425	5.285
b) papier uitgegeven door instellingen waarvan de verbintenissen door de Staat gewaarborgd zijn	41	6	480	281	904	382	616	1.015
c) andere Belgische overheidseffecten .	149	145	180	162	190	180	210	236
Deel- en pasmunt	286	286	302	297	277	254	244	233
Tegoed bij de Dienst { rekening A	7	2	2	2	2	1	2	2
{ rekening B	—	—	—	—	—	—	—	—
Geconsolideerde vordering op de Staat (art. 3, § b van de wet v. 28 Juli 1948)	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660	34.660
Overheidsfondsen (art. 18 en 21 der stat.)	1.792	1.792	1.792	1.792	1.790	1.791	1.791	1.791
Gebouwen, materieel en meubelen	967	967	967	967	967	967	967	967
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	743	739	741	741	741	738	738	738
Diversen	643	506	556	632	627	662	638	607
	111.302	111.361	107.869	108.095	110.552	111.137	109.302	108.977
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	99.695	99.250	98.182	98.216	100.569	101.170	101.104	100.802
Rekeningen-courant :								
Schatkist { gewone rekening	3	6	3	6	5	5	6	4
{ rekeningen Accoord voor Econom. Samenwerking	119	119	119	119	119	114	114	114
Banken in het buitenl. : gew. rekeningen	1.174	1.237	1.230	1.235	1.224	1.222	1.223	1.232
Diverse rekeningen-courant	1.226	1.504	1.656	1.646	1.484	1.257	1.693	1.449
Verbintenissen tegenover het buitenland in het kader van betalingsaccorden :								
Landen, leden van de E.B.U.	1.343	1.439	538	728	1.062	1.221	679	837
Andere landen { a)	228	293	280	272	280	282	295	297
{ b)	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal der verbintenissen op zicht	103.788	103.848	102.008	102.222	104.743	105.271	105.114	104.735
Speciale prov. wegens voorschot. E.B.U. :								
a) speciale rekeningen	1.510	1.263	1.263	1.263	1.054	1.054	852	851
b) schatkist — accoord E.B.U.	1.291	1.538	1.538	1.538	1.747	1.747	—	—
Te leveren deviezen en goud	1.876	1.874	209	211	130	178	241	281
Pensioenkas van het Personeel	743	739	741	740	741	737	738	738
Diversen	302	307	318	329	345	358	365	580
Kapitaal	400	400	400	400	400	400	400	400
Reserves en afschrijvingsrekeningen	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392	1.392
	111.302	111.361	107.869	108.095	110.552	111.137	109.302	108.977

¹ Zie commentaar blz. 35.

VAN DE CENTRALE BANK VAN BELGISCH-CONGO EN RUANDA-URUNDI

(millioenen franken)

Posten	1953 31 October	1953 30 November	1953 31 December	1954 31 Januari	1954 28 Februari	1954 31 Maart	1954 30 April	1954 31 Mei
ACTIVA								
Goudvoorraad	3.996	4.024	4.297	4.449	4.746	4.897	5.042	5.401
Tegoed in deviezen omzetbaar in goud ...	5.716	5.970	5.781	5.919	5.939	5.518	5.412	5.101
Tegoed in Belgische franken :								
Banken in diverse organismen	116	327	219	239	315	90	976	2
Certificaten der Belgische Schatkist ...	1.191	1.191	1.213	1.239	1.258	1.262	1.245	1.895
Andere tegoeden	333	825	1.232	1.080	1.192	1.162	1.936	1.880
Tegoed in andere deviezen	41	34	58	191	53	31	59	54
Deb. wegens termijnverk. v. dev. en goud	—	—	—	—	—	—	—	—
Handelspapier op Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi	5	5	29	39	49	49	59	61
Voorsch. op overheidsf. en edele stoffen	24	29	16	12	17	9	13	58
Tegoed bij de diensten der Postchecks ...	19	2	2	15	14	43	32	57
Overheidseffecten (art. 6, § 1, litt. 3a der statuten) uitgegeven door Belg. Congo	75	125	100	50	50	50	50	50
Belgische overheidseff. uitgeg. in Cong. fr.	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436	4.436
Overheidsfondsen (art. 6, § 1, litt. 12 en 13 der Statuten)	103	103	103	408	408	406	414	414
Gebouwen, materieel, meubelen	78	82	85	87	90	99	104	88
Diversen	186	193	10	13	24	74	51	59
	16.319	17.346	17.576	18.177	18.591	18.126	19.829	19.556

PASSIVA								
Biljetten en metalen in omloop	4.278	4.215	4.458	4.454	4.416	4.377	4.381	4.422
Rekeningen-courant en div. crediteuren :								
Belgisch-Congo	599	1.506	3.692	4.355	4.121	4.242	4.439	4.886
Ruanda-Urundi	793	796	867	790	774	767	750	734
Diverse rekeningen-courant	6.254	6.797	4.380	4.534	4.775	4.571	4.420	3.655
Te betalen waarden	145	186	83	106	292	127	136	152
<i>Totaal der verbintenissen op zicht</i>	12.069	13.500	13.480	14.239	14.378	14.084	14.126	13.849
Verbindenissen in Belgische franken :								
Op zicht	647	562	1.056	1.032	938	580	2.413	666
Op termijn	1.232	1.197	1.115	1.045	1.030	1.300	1.258	3.075
Verbindenissen in buitenlandse deviezen :								
In omzetbare deviezen	1.600	1.394	1.277	1.234	1.625	1.573	1.457	1.334
In andere deviezen	12	10	26	11	11	15	8	12
Te leveren buitenlandse deviezen en goud	260	209	344	300	249	212	188	200
Diversen	349	324	128	166	210	212	229	230
Kapitaal	150	150	150	150	150	150	150	150
Reserve- en afschrijvingsfonds	—	—	—	—	—	—	—	40
	16.319	17.346	17.576	18.177	18.591	18.126	19.829	19.556

(millioenen franken)

Einde maand	Ter beschikking van de Belgische economie									Dadelijk opeisbare rekening-tegoeden in Belgische franken van het buitenland
	Chartaalgeld			Giraalgeld				Geldvoorraad ter beschikking van de Belgische economie	pCt van het chartaalgeld in de totale geldvoorraad	
	Biljetten en munten van de Schatkist	Biljetten van de Nationale Bank van België	Voorraad chartaalgeld *	Rekening-courantsaldi van de Nationale Bank van België *	Tegoed op Post-rekening *	Dadelijk en op ten hoogste één maand opeisbare deposito's bij de banken en parastatale instell. *	Voorraad giraalgeld			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7) = (4) + (5) + (6)	(8) = (3) + (7)	(9) = $\frac{(8)}{(8)}$	(10)	
1952 Mei	5.547	96.236	100.530	692	20.010	49.055	69.757	170.287	59,0	14.595 ²
1953 Maart	5.472	97.297	101.440	534	20.107	49.760	70.401	171.841	59,0	7.509
April	5.489	97.908	102.110	519	19.546	49.118	69.183	171.293	59,6	7.677
Mei	5.490	97.802	101.930	570	20.154	49.469	70.193	172.123	59,2	7.464
Juni	5.498	98.393	102.582	591	21.127	49.918	71.636	174.218	58,9	6.790
Juli	5.564	100.846	105.064	523	20.605	48.982	70.110	175.174	60,0	7.510
Augustus	5.601	100.504	104.803	480	20.500	49.146	70.126	174.929	59,9	7.620
September ...	5.631	100.072	104.379	509	21.421	50.387	72.317	176.696	59,1	7.848
October	5.619	99.896	104.191	517	20.369	49.484	70.370	174.561	59,7	7.916
November ...	5.606	99.626	103.869	568	20.641	50.373	71.582	175.451	59,2	7.763
December	5.623	101.592	105.924	625	21.403	51.426	73.454	179.378	59,1	7.733
1954 Januari	5.617	100.330	104.604	594	20.724	50.920	72.238	176.842	59,2	7.867
Februari	5.621	99.346	103.600	881	20.142	50.717	71.740	175.340	59,1	8.032
Maart	5.575	98.813	102.941	489	21.229	50.528	72.246	175.187	58,8	8.429
April	5.600	99.862	104.087	473	20.972	51.785	73.230	177.317	58,7	9.007
Mei	5.583	99.645	103.831	482	20.480	52.599	73.561	177.392	58,5	9.394

* Na aftrekking van de kasmiddelen van het bankwezen.

¹ Cf. Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, Decemhernummer 1949, vol. II nr 6 : « Berekening van de geldvoorraad in de Belgische economie », blz. 837 en volgende.

² De overdracht der functies van circulatiebank door de Bank van Belgisch Congo aan de Centrale Bank van Belgisch Congo en Ruanda-Urundi bracht enkele verschuivingen teweeg wat de kolom : « Tegoeden van het buitenland in dadelijk opvraagbare rekeningen in Belgische franken » betreft.

Inderdaad, kwamen onder deze laatste voorheen de verplichtingen voor van de zetels in het moederland van de Bank van Belgisch Congo tegenover de Congolese bijbanken.

Een deel dier rekeningen werd opgeslorpt bij de overname der activa en passiva door de nieuwe circulatiebank; de zetels in Afrika hebben het saldo in Congolese franken omgezet. De sterke daling der tegoeden van het buitenland houdt hoofdzakelijk verband met die belangrijke, meer schijnbare dan werkelijke, bewegingen.

SNELHEID VAN DE GIRALE GELDOMLOOP IN BELGIE

Maand	Postrekeningen ¹	Maand	Dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken
1953 Maart	3,42	1953 Maart	1,70
April	3,96	April	1,72
Mei	4,27	Mei	1,64
Juni	3,64	Juni	1,77
Juli	4,02	Juli	1,83
Augustus	3,84	Augustus	1,61
September	3,35	September	1,59
October	3,75	October	1,80
November	3,83	November	1,59
December	3,91	December	1,86
1954 Januari	4,07	1954 Januari	1,66
Februari	3,75	Februari	1,78
Maart	3,65	Maart	1,86
April	4,04	April	1,78
Mei	3,92	Mei	1,71

¹ Zie tabel nr 86.

N. B. — De coëfficiënten van omloopsnelheid der postrekeningen en der dadelijk opvraagbare deposito's bij de banken kunnen niet met elkaar vergeleken worden daar zij niet op dezelfde grondslagen berekend worden. De coëfficiënten betreffende de bankrekeningen zijn nauwkeuriger.

II. — BUITENLANDSE EMISSIEBANKEN

BANQUE DE FRANCE
(milliarden franse frank)

86¹

Posten	1953 10 December	1954 7 Januari	1954 4 Februari	1954 4 Maart	1954 8 April	1954 6 Mei	1954 10 Juni	1954 8 Juli
ACTIVA								
Goudvoorraad	201	201	201	201	201	201	201	201
Dad. opeisbare tegoeden in het buitenl. en tegoeden bij de Europese Betalingsunie	14	16	19	22	25	29	32	35
Deelmunten	7	7	8	8	8	8	8	8
Postrekeningen	26	33	24	25	26	29	31	28
Voorsch. a/h Fonds v. stab. der Wisselk. ¹	16	17	25	41	43	69	66	44
Verhandelbare Schatkistbon : Verplichting v.d. Staat betreffende het gouddeposito van de Nationale Bank van België ...	4	4	4	4	4	4	4	4
Renteloze leningen aan de Staat ²	50	50	50	50	50	50	50	50
Voorlopige buitengewone voorschotten a.d. Staat van 25-8-1940 tot 20-7-1944 ³ ...	426	426	426	426	426	426	426	426
Voorlopige voorschotten aan de Staat ⁴ ...	200	195	195	195	195	195	195	195
Bijzondere voorschotten aan de Staat ⁵	200	208	212	211	196	167	197	178
Discontoportefeuille	921	971	923	932	1.045	1.008	937	1.063
<i>Gedisconteerde binnenlandse wissels ...</i>	541	558	535	557	661	606	555	649
<i>Gedisconteerde buitenlandse wissels ...</i>	0,8	0,8	0,8	0,8	0,2	0,8	0,2	0,2
<i>Wissels door het « Office des Céréales »</i> <i>gewaarborgd ⁶</i>	61	61	57	48	35	29	23	15
<i>Wissels ter mobilis. van halflange kred.</i>	319	352	331	327	349	373	359	399
In het binnenl. aangek. verhandelb. pap. ⁷	248	267	263	243	211	220	239	245
Voorsch. met 30 d. loopt. op overheidsfisen	16	17	16	15	11	18	20	18
Voorschotten op effecten	8	8	8	8	8	9	9	9
Voorschotten op goud	—	—	—	—	—	—	—	—
Bankgebouwen en -meubelen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Renten met bijzondere bestemming ⁸ ...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Wissels welke worden geïncasseerd	19	30	35	35	16	27	21	19
Diversen	50	50	50	51	46	47	49	46
Totaal	2.406	2.500	2.459	2.467	2.511	2.507	2.485	2.569

PASSIVA								
Dadelijk opeisbare verbintenissen :								
Bankbiljetten in omloop	2.208	2.295	2.276	2.297	2.340	2.329	2.304	2.386
Rekeningen-courant	124	142	117	115	109	111	114	115
<i>Rekening-courant van de Schatkist</i>	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
<i>Rekeningen-courant akkoorden voor economische samenwerking</i>	0,4	0,6	0,6	0,6	0,1	0,1	1	3
<i>Rekeningen-courant der Franse en buitenlandse banken en financiële instellingen</i>	69	78	60	58	53	54	54	52
<i>Andere rekeningen-courant en gelddeposito's; andere dadelijk opeisbare verplichtingen</i>	55	64	56	57	56	57	59	60
Kapitaal	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Bij het kapitaal gevoegde winsten ⁹	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Wettelijke reserves van roerende goederen ⁹	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Reserve van onroerende goederen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Diversen	73	62	66	54	62	67	67	68
Totaal	2.406	2.500	2.459	2.467	2.511	2.507	2.485	2.569

¹ Overeenkomst van 27 Juni 1949.

² Wet van 9 Juni 1857, overeenkomst van 29 Maart 1878, wet van 13 Juni 1878, verlengd, wetten van 17 November 1897, 29 December 1911, 20 December 1918 en 25 Juni 1928, overeenkomst van 12 November 1938, decreet van 12 November 1938, overeenkomst van 27 Maart 1947, wet van 29 Maart 1947.

³ Overeenkomsten van 25 Augustus, 29 October, 12 December, 30 December 1940, 20 Februari, 30 April, 10 Mei, 11 Juni, 11 September, 27 November, 26 December 1941, 5 Maart, 30 April, 11 Juni, 17 September, 19 November 1942, 21 Januari, 31 Maart, 8 Juli, 30 September, 16 December 1943, 23 Maart, 17 Mei en 20 Juli 1944.

⁴ Overeenkomst van 29 September 1938, goedgekeurd bij decreet van 1 September 1939, overeenkomst van 29 Februari 1940, goedgekeurd bij decreet van 29 Februari 1940, overeenkomst van 9 Juni 1940, goedgekeurd bij decreet van 9 Juni 1940, overeenkomst van 8 Juni 1944, goedgekeurd bij de wet van 15 Juli 1944, overeenkomst van 24 Juni 1947, goedgekeurd bij de wet van 26 Juni 1947, overeenkomst van 25 September 1947, goedgekeurd bij decreet van 1 October 1947, overeenkomst van 22 Januari 1953, goedgekeurd bij de wet van 23 Januari 1953.

⁵ Overeenkomst van 11 Juli 1953, goedgekeurd bij de wet van dezelfde dag.

⁶ Wet van 15 Augustus 1938, decreet van 29 Juli 1939, wet van 19 Mei 1941.

⁷ Decreet van 17 Juni 1938.

⁸ Wet van 17 Mei 1834, decreten van 27 April en 2 Mei 1848, wet van 9 Juni 1857.

⁹ Wetten van 9 Juni 1857 en 17 November 1897.

BANK OF ENGLAND
(*millioenen £*)

86²

Posten	1953 9 December	1954 6 Januari	1954 10 Februari	1954 10 Maart	1954 7 April	1954 5 Mei	1954 9 Juni	1954 7 Juli
--------	--------------------	-------------------	---------------------	------------------	-----------------	---------------	----------------	----------------

Issue department

ACTIVA

Rijksschuld	11	11	11	11	11	11	11	11
Andere overheidsfondsen	1.661	1.611	1.561	1.561	1.611	1.611	1.660	1.660
Andere effecten	1	1	1	1	1	1	1	1
Munten andere dan goudmunten	2	2	2	2	2	2	3	3
Bedrag der uitgifte van chartaalgeld	1.675	1.625	1.575	1.575	1.625	1.625	1.675	1.675
Gouden munten en baren	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
	1.675	1.625	1.575	1.575	1.625	1.625	1.675	1.675

PASSIVA

Uitgegeven bankbiljetten :								
In omloop	1.620	1.592	1.543	1.562	1.592	1.613	1.637	1.662
Bij het banking department	55	33	32	13	33	12	38	13
	1.675	1.625	1.575	1.575	1.625	1.625	1.675	1.675

Banking department

ACTIVA

Overheidsfondsen	317	333	316	334	319	353	322	349
Andere effecten :								
Disconto en voorschotten	5	10	18	15	14	10	9	7
Effecten	22	16	23	18	14	14	14	14
Bankbiljetten	55	34	32	14	33	12	38	14
Munten	2	2	2	2	3	2	2	2
	401	395	391	383	383	391	385	386

PASSIVA

Kapitaal	15	15	15	15	15	15	15	15
Reserves	4	3	3	3	3	3	3	4
Overheidsdeposito's :								
Overheidsrekeningen (incl. Schatkist, Spaarbanken, Commissarissen van de Rijkschuld en de Dividendrekeningen)	15	12	16	17	13	15	15	18
Bijzondere rekening van de Schatkist ...	7	7	5	5	1	13	5	9
Andere deposito's :								
Banken	290	288	287	278	287	276	279	274
Andere rekeningen	70	70	65	65	64	69	68	66
	401	395	391	383	383	391	385	386

FEDERAL RESERVE BANKS ¹

86³

(millioenen \$)

Posten	1953 9 December	1954 6 Januari	1954 10 Februari	1954 10 Maart	1954 7 April	1954 5 Mei	1954 9 Juni	1954 7 Juli
ACTIVA								
Goudcertificaten	20.469	20.453	20.384	20.399	20.399	20.412	20.382	20.387
Fonds tot terugbetaling van F.R.-biljetten	876	897	887	876	879	871	856	858
Totaal reserves goudcertificaten	21.945	21.350	21.271	21.275	21.278	21.283	21.238	21.245
Andere kasmiddelen	301	383	450	426	405	381	351	329
Disconto en voorschotten	727	170	440	411	177	140	177	84
Leningen aan het bedrijfsleven	2	2	2	2	2	1	1	1
Overheidsfondsen :								
Rechtstreeks aangekocht								
Wissels	2.421	2.596	2.085	1.961	1.911	1.911	2.266	2.316
Certificaten	5.817	5.817	5.816	6.051	6.051	6.051	6.600	6.600
Biljetten	13.264	13.264	13.264	13.029	13.029	13.029	13.029	13.029
Obligaties	3.641	3.641	3.641	3.641	3.641	3.641	3.093	3.092
Totaal rechtstreeks aangekocht	25.143	25.318	24.806	24.682	24.632	24.632	24.988	25.037
Aangehouden krachtens een inkoopovereenkomst	202	66	57	—	—	—	—	—
Totaal der nationale overheidsfondsen ...	25.345	25.384	24.863	24.682	24.632	24.632	24.988	25.037
Totaal der leningen en overheidsfondsen	26.075	25.556	25.305	25.095	24.811	24.773	25.165	25.122
Tegoeden op buitenlandse banken	—	—	—	—	—	—	—	—
F.R.-bankbiljetten van andere banken ...	158	232	168	172	140	145	135	134
Niet-geïnde kasmiddelen	3.484	4.015	3.499	3.516	3.356	3.531	3.459	3.429
Onroerende goederen	50	52	53	53	53	54	53	54
Andere tegoeden	186	160	205	154	152	187	194	101
Totaal activa.....	51.599	51.748	50.951	50.691	50.195	50.354	50.595	50.414
PASSIVA								
F.R.-bankbiljetten in omloop	26.576	26.406	25.772	25.683	25.540	25.482	25.541	25.801
Deposito's :								
Aangesloten banken — reservereken. ...	19.720	20.183	19.654	19.640	19.272	19.207	20.032	19.406
U.S. Schatkist — algemene rekening ...	488	222	638	448	570	617	250	300
Buitenlandse	491	440	473	487	491	601	563	571
Andere	331	397	338	346	371	328	201	380
Totaal deposito's	21.030	21.242	21.103	20.921	20.704	20.753	21.046	20.657
Niet onmiddellijk beschikbare kasmiddelen	2.877	3.051	2.989	2.974	2.810	3.030	2.885	2.815
Andere verplichtingen en dividenden	23	17	17	16	18	18	21	13
Totaal passiva.....	50.506	50.716	49.881	49.594	49.072	49.283	49.493	49.286
KAPITAALREKENINGEN								
Volstort kapitaal	264	266	269	270	270	271	272	273
Overschot (sectie 7)	585	625	625	625	625	625	625	625
Overschot (sectie 13b)	28	27	27	27	28	28	27	28
Andere kapitaalrekeningen	216	114	149	175	200	147	178	202
Totaal passiva en kapitaalrekeningen	51.599	51.748	50.951	50.691	50.195	50.354	50.595	50.414
Eventuele verplichtingen wegens accepten voor buitenl. correspondent. aangekocht	22	25	14	9	14	16	16	12
Verpl. wegens len. a/h part. bedrijfsleven	3	4	3	3	3	3	2	3
Verhouding der reserves goudcertificaten tot de deposito's en de F.R.-bankbilj.	44,8 %	44,8 %	45,4 %	45,7 %	46,0 %	46,0 %	45,6 %	45,7 %

¹ Algemene staat van de twaalf federal reserve banken.

(millioenen gulden)

Posten	1953 7 December	1954 4 Januari	1954 8 Februari	1954 8 Maart	1954 5 April	1954 10 Mei	1954 8 Juni	1954 5 Juli
--------	--------------------	-------------------	--------------------	-----------------	-----------------	----------------	----------------	----------------

ACTIVA

Wissels, promessen en schuldb. in disc. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven, door de Bank gekocht (art. 15, onder 4°, van de Bankwet 1948)	—	—	—	—	—	—	—	—
Schatkistpapier, door de Bank overgen. v. de Staat ingev. overeenk. v. 26-2-1947	217	517	517	517	517	509	441	293
Voorschotten in rekening-courant op onderpand (incl. beleningen)	34	34	31	35	31	40	30	30
op effecten, enz. ²	82	82	28	33	30	38	29	30
op goederen en celen	2	2	9	2	1	2	1	—
Voorschotten aan het Rijk (art. 20 van de Bankwet 1948)	—	—	—	—	—	—	—	—
Boekvordering op de Staat ingevolge overeenkomst van 26-2-1947	1.000	700	700	700	400	400	400	400
Munt en muntmateriaal	2.791	2.808	2.995	2.936	2.936	2.938	2.939	2.964
Gouden munt en gouden muntmateriaal	2.775	2.792	2.981	2.924	2.924	2.924	2.924	2.948
Zilveren munt, enz.	16	16	14	12	12	14	15	16
Vorderingen en geldswaardige papieren luidende in buitenlandse geldsoorten	1.634	1.611	1.514	1.543	1.496	1.586	1.679	1.755
Buitenlandse betaalmiddelen	1	1	1	1	1	1	1	1
Vorderingen in gulden voortvloeiende uit betalingsaccorden	214	239	197	199	187	206	238	214
Belegging van kapitaal, reserves, pensioenfonds en voorzieningsfonds	175	175	175	174	174	182	183	184
Gebouwen en inventaris	1	1	1	1	1	1	1	1
Diverse rekeningen	40	37	39	42	44	25	26	27
	6.107	6.123	6.170	6.148	5.787	5.888	5.938	5.869

PASSIVA

Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reservefonds	23	23	23	23	23	25	25	25
Bijzondere reserves	95	95	95	95	95	101	101	101
Pensioenfonds	35	35	35	35	36	40	40	40
Voorzieningsfonds personeel in tijdelijken dienst	1	1	1	1	1	1	1	1
Bankbiljetten in omloop (oude uitgiften)	31	31	30	30	30	30	29	29
Bankbiljetten in omloop (nieuwe uitg.)	3.182	3.316	3.201	3.242	3.301	3.262	3.309	3.363
Bankassignaties in omloop	—	—	—	5	—	—	—	—
Rekening-courant saldo's	2.567	2.477	2.635	2.545	2.156	2.272	2.230	2.129
's Rijks Schatkist	697	954	936	1.074	580	696	726	569
's Rijks Schatkist, bijzondere rekening	999	1.002	1.002	1.027	1.027	863	797	814
Saldo's van banken in Nederland	574	263	420	186	305	432	503	521
Saldo's voortvloeiende uit betalingsacc.	119	39	85	93	76	108	68	81
Andere saldo's van niet-ingezetenen	16	17	21	23	23	24	24	26
Andere saldo's	162	152	171	142	145	149	112	118
Saldo's luidende in buitenl. geldsoorten	107	77	78	100	82	114	157	133
Diverse rekeningen	46	48	52	52	43	23	26	28
	6.107	6.123	6.170	6.148	5.787	5.888	5.938	5.869

¹ Waarvan schatkistpapier (rechtstreeks door de Bank in disconto genomen)

² Waarvan aan Indonesië (Wet van 15 Maart 1938, Staatsblad n° 99)

N. B. — Totaal aan Nederlands schatkistpapier, waarin gulden saldo's voortvloeiende uit betalingsaccorden zijn belegd

— Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebrachte muntbilj.

SVERIGES RIKSBANK
(*millioenen Kr.*)

86⁵

Posten	1953 30 November	1953 31 December	1954 30 Januari	1954 27 Februari	1954 31 Maart	1954 30 April	1954 31 Mei	1954 30 Juni
ACTIVA								
Gouden munten en -baren	482	481	481	481	481	481	481	482
Meerwaarde van het goud	650	649	648	647	647	648	649	650
Buitenlandse overheidsfondsen *	388	424	462	477	459	445	460	477
Buitenlandse wissels *	63	68	65	56	63	73	73	63
Netto-vorderingen op buitenlandse banken en bankiers *	965	999	983	885	806	838	833	816
Andere buitenlandse tegoeden	1	1	1	1	1	1	1	1
Zweedse schatkistwissels en -obligaties *	2.326	2.786	2.284	2.342	2.299	2.331	2.300	2.405
Binnenlandse wissels *	47	45	45	45	46	46	41	14
Leningen op onderpand *	202	207	202	231	206	263	297	279
Voorschotten in rekening-courant *	76	105	45	131	132	163	187	140
Leningen op afbetaling	58	58	58	58	58	58	57	56
Pensioenfonds gedeponneerd bij het Bestuur der Overheidsschuld	7	7	7	7	7	7	7	7
Munten (andere dan gouden)	6	6	10	11	14	13	15	15
Binnenlandse cheques en bankwissels ...	6	23	4	9	6	6	4	56
Andere binnenlandse activa	23	60	49	49	48	10	9	9
Aandeel van Zweden in het I.M.F.	517	517	517	517	517	517	517	517
Aandeel van Zweden in het kapitaal van de I.B.H.O., volstort gedeelte	103	103	103	103	103	103	103	103
Totaal.....	5.920	6.539	5.964	6.050	5.893	6.003	6.034	6.090
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop ¹	4.511	4.835	4.610	4.584	4.459	4.575	4.433	4.593
Bankwissels	1	2	2	1	2	1	1	6
Rekening-courant saldi	287	545	282	388	330	354	538	416
<i>Staatsinstellingen</i>	205	363	177	357	309	321	514	376
<i>Handelsbanken</i>	79	180	103	29	19	30	21	38
<i>Andere depositohouders</i>	3	2	2	2	2	3	3	2
Deposito's met minimum 45 d. vooropzeg ²	206	208	115	119	120	121	121	121
Koersverschilrekening	235	235	235	236	236	236	301	301
Andere verplichtingen	60	95	21	25	49	19	23	37
Kapitaal	50	50	50	50	50	50	50	50
Fonds voor leningen op afbetaling	65	65	65	65	65	65	65	65
Reservefonds	20	20	20	20	20	20	20	20
Pensioenfonds	7	7	7	7	7	7	7	7
Overgedragen winsten	1	1	1	1	1	1	1	1
Winst voor 1953	—	—	80	80	80	80	—	—
Internationaal Monetair Fonds	388	388	388	388	388	388	388	388
Internationale Bank voor Herstel en Ont- wikkeling	89	88	88	86	86	86	86	85
Totaal.....	5.920	6.539	5.964	6.050	5.893	6.003	6.034	6.090

N. B. De bijkomende dekking der bankbiljetten (artikel 10 van de wet op de Riksbank) omvat de met een * aangeduide activa-rubrieken.

¹ Maximum-bedrag der uitgifte van chartaalgeld krachtens de wet nr 875 van 6 Juni 1952 bedroeg 4.800 millioenen Kr. Met de wet nr 704 van 11 December 1953 werd het maximum bedrag gebracht op 5.100 millioenen Kr.

² Vanaf 30 Januari 1954 luidt deze rekening : Deposito's.

(milliarden lires)

Posten	1953 31 October	1953 30 November	1953 31 December	1954 31 Januari	1954 28 Februari	1954 31 Maart	1954 30 April	1954 31 Mei
ACTIVA								
Goudvoorraad	4	4	4	4	4	4	4	4
Goud in het buitenland, door de Staat verschuldigd	2	2	2	2	2	2	2	2
Kas ¹	11	10	10	11	11	11	11	10
Discontoportefeuille	241	235	264	255	257	245	244	243
Wissels ter incasso	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Voorschotten op effecten en op goederen en rekening-courantsaldi	91	85	116	72	94	86	99	87
Deviezen in het buitenland	60	61	63	65	63	65	67	69
Effecten uitgegeven of gewaarborgd door de Staat	30	30	30	30	31	31	30	30
Onroerende goederen	—	—	—	—	—	—	—	—
Diverse debiteuren	675	683	685	698	686	682	677	671
Diverse vorderingen	4	4	4	4	4	4	4	4
Voorlopige voorschotten aan de Staat ...	77	77	77	77	77	77	77	77
Buitengewone voorschotten aan de Staat	343	343	343	343	343	343	343	343
Uitgiften door de geallieerde militaire overheid of voor hun rekening	145	145	145	145	145	145	145	145
Rekening-courant der Schatkist ²	—	—	14	4	—	—	—	17
Beleggingen in effecten voor rekening van de Schatkist	216	231	253	258	258	260	260	260
Diverse diensten voor rekening van de Staat	9	14	20	22	20	21	17	18
Diverse uitgaven	18	19	23	1	2	3	4	5
Totaal activa.....	1.926	1.943	2.053	1.991	1.997	1.979	1.984	1.985
PASSIVA								
Biljettenomloop	1.300	1.317	1.449	1.376	1.339	1.332	1.343	1.348
Chèques en andere schulden op zicht	12	14	20	14	13	16	13	14
Rekeningen-courant op zicht	51	39	52	43	38	49	41	45
Rekeningen-courant op termijn en ver- plichte reserves der banken	409	427	390	433	416	406	421	438
Diverse crediteuren	98	101	110	108	110	115	112	112
Rekeningen-courant van de Openbare Schatkist :								
gewone	13	5	—	—	54	25	14	—
bijzondere	7	6	—	—	6	6	6	—
Rekeningen-courant der akkoorden voor economische samenwerking	15	12	7	14	17	24	27	21
Kapitaal	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Gewoon reservefonds	1	1	1	1	1	1	1	1
Buitengewoon reservefonds	1	1	1	1	1	1	1	1
Winsten van het lopende dienstjaar	19	20	23	1	2	4	4	5
Totaal passiva en eigen middelen...	1.926	1.943	2.053	1.991	1.997	1.979	1.984	1.985
Deponenten van effecten en waarden (orderekening)	2.585	2.572	2.664	2.763	2.728	2.656	2.510	2.569
Gedane disconteringen	32	84	131	38	23	88	111	43
Gedane voorschotten	281	198	388	200	286	257	289	224
Contantverrichtingen door de Verreke- ningskamers vereffend	4.775	4.007	4.646	4.376	4.564	4.238	4.319	4.026
¹ Omvat de biljetten en munten voor rekening van de Schatkist	—	—	6	—	7	7	6	6
² Saldo van het speciaal fonds	—	—	6	6	—	—	—	6

BANK DEUTSCHER LÄNDER

(millioenen D.M.)

867

Posten	1953 7 December	1954 7 Januari	1954 6 Februari	1954 6 Maart	1954 7 April	1954 7 Mei	1954 4 Juni	1954 7 Juli
ACTIVA								
Goud	1.282	1.368	1.505	1.593	1.648	1.738	1.707	1.754
Tegoeden bij buitenlandse banken	6.262	6.608	6.814	7.051	7.328	7.370	7.505	7.674
Vreemde deviezen, buitenlandse wissels en cheques	360	425	451	387	377	469	479	479
Vorderingen uit transacties met het bui- tenland	2	—	—	—	—	—	—	—
Tegoeden in postrekening	60	78	50	50	63	63	59	72
Binnenlandse wissels	1.311	1.690	1.255	1.309	1.221	1.027	1.014	1.051
Schatkistwissels en renteloze Schatkist- bons der Staatsbesturen	56	39	14	38	—	—	—	—
Duitse tekenmunten	85	99	111	109	105	93	88	93
Leningen tegen compensatievorderingen .	160	80	66	87	42	40	48	25
Voorschotten en kredieten op korte termijn	166	183	182	156	143	163	148	96
Effecten	27	67	63	61	53	24	22	38
Vorderingen op de overheid	3.462	2.965	2.529	2.368	2.558	2.548	2.502	2.255
a) <i>compensatievorderingen</i>	2.840	2.343	1.907	1.746	1.936	1.926	1.880	1.633
b) <i>renteloze obligaties</i>	622	622	622	622	622	622	622	622
Kredieten aan de Staat wegens deelne- ming aan het Internationaal Monetair Fonds en de Wereldbank	183	183	183	183	183	183	183	183
Andere activa	200	175	171	179	214	227	227	240
	13.616	13.960	13.394	13.571	13.935	13.945	13.982	13.960

PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	11.196	10.956	10.720	10.995	10.897	11.087	11.340	11.050
Deposito's :								
a) der Ländeszentralbanken	334	651	481	414	761	601	444	749
b) der Staatsbesturen	396	465	322	312	344	404	381	361
<i>tegenwaarderekeningen van de Staat</i>	315	284	305	293	321	381	358	337
<i>andere tegoeden</i>	81	181	17	19	23	23	23	24
c) geallieerde overheid	543	579	552	547	540	538	537	525
d) andere	159	190	161	159	265	203	195	143
Verplichtingen uit transacties met het buitenland	209	282	332	308	292	343	324	362
Andere passiva	489	547	536	546	546	447	439	448
a) <i>reserves</i>	206	204	174	174	174	219	219	193
b) <i>andere</i>	283	343	362	372	372	228	220	255
Maatschappelijk kapitaal	100	100	100	100	100	100	100	100
Wettelijke en andere reserves	190	190	190	190	190	222	222	222
	13.616	13.960	13.394	13.571	13.935	13.945	13.982	13.960

BANQUE NATIONALE SUISSE

(millioenen Zwitserse frank)

86⁸

Posten	1953 7 December	1954 7 Januari	1954 6 Februari	1954 6 Maart	1954 7 April	1954 7 Mei	1954 6 Juni	1954 7 Juli
ACTIVA								
Goudvoorraad	6.092	6.086	6.084	6.131	6.131	6.009	6.047	6.155
Deviezen	505	522	535	492	498	509	497	521
<i>kunnende dienen tot dekking</i>	505	522	535	492	498	509	497	521
<i>andere</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Binnenlandse wissels	186	202	200	170	125	125	81	82
<i>Wissels</i>	186	188	200	170	125	125	81	82
<i>Schatkistb. v. het Zwits. Eedgenootsch.</i>	—	14	—	—	—	—	—	—
Voorschotten op onderpand	21	28	15	15	19	27	24	28
<i>met 10 dagen vooropzegging</i>	21	28	15	15	19	27	24	28
<i>andere voorschotten op onderpand</i>	—	—	—	—	—	—	—	—
Effecten	35	35	36	36	36	36	47	49
Binnenlandse correspondenten	10	12	8	8	12	12	20	11
Andere actiefposten	28	29	19	22	22	22	23	23
Totaal.....	6.877	6.914	6.897	6.874	6.843	6.740	6.739	6.869

PASSIVA

Eigen middelen	46	46	46	46	46	46	46	46
Bankbiljetten in omloop	4.959	5.047	4.800	4.836	4.836	4.840	4.847	4.880
Andere dadelijk opvraagbare verbintenis.	1.709	1.654	1.894	1.836	1.810	1.702	1.691	1.784
Andere passiefposten	163	167	157	156	151	152	155	159
Totaal.....	6.877	6.914	6.897	6.874	6.843	6.740	6.739	6.869

DISCONTOVOET DER VOORNAAMSTE CIRCULATIEBANKEN

(op 30 Juni 1954)

(in pCt vanaf de aangeduide datum)

86⁹

België	29 October 1953	2,75 ¹	Nederland	7 April 1953	2,50
Belg. Congo en Ruanda-Urundi	6 April 1953	3,50 ²	Noorwegen	9 Januari 1946	2,50
Denemarken	28 Juni 1954	5,50	Oostenrijk	3 Juni 1954	3,50
Duitsland	20 Mei 1954	3,—	Portugal	12 Januari 1944	2,50
Finland	16 Decemb. 1951	5,75	Spanje	22 Maart 1949	4,— ³
Frankrijk	4 Februari 1954	3,25	Turkije	26 Februari 1951	3,—
Griekenland	1 Januari 1954	10,—	Verenigde Staten (Federal Reserve Bank of New-York) ...	16 April 1954	1,50
Groot-Brittannië	13 Mei 1954	3,—	Zweden	20 Novemb. 1953	2,75
Ierland	25 Maart 1952	3,50	Zwitserland	26 Novemb. 1936	1,50
Italië	6 April 1950	4,—			
Joegoslavië	20 August. 1948	1,— à 3,—			

¹ Discontovoet der bij een bank gedomicilieerde accepten en warrants. Voor de andere discontovoeten, zie tabel 2.

² Discontovoet der bij een bank gedomicilieerde accepten.

³ Vanaf 1 Juli 1954 : 3,75 pCt.

III. — BANK VOOR INTERNATIONALE BETALINGEN, TE BAZEL

87

Staten in duizenden Zwitserse goudfranken
[eenheden van 0,29032258... g. fijn goud (art. 5 der statuten)]

ACTIVA	30 April 1954		31 Mei 1954		30 Juni 1954		PASSIVA		30 April 1954		31 Mei 1954		30 Juni 1954	
		pCt		pCt		pCt		pCt		pCt		pCt		pCt
I. Gouden baren en munten	602.127	34,0	568.698	31,0	558.106	31,4	I. Kapitaal :							
II. Kasmiddelen	95.718	5,4	165.720	9,0	51.144	2,9	Aandelen waarvan 25 pCt gestort	125.000	7,1	125.000	6,8	125.000	7,0	
III. Rentegevende call-gelden	1.490	0,1	1.493	0,1	1.491	0,1	II. Reserves :	20.465	1,1	20.465	1,1	20.718	1,2	
IV. Herdiscontopapier :	433.177		297.424		174.970		1. Wettelijke Reserve	7.123		7.123		7.375		
1. Handelswissels en bankaccepten	18.857	1,1	23.797	1,3	21.791	1,2	2. Algemeen Reservefonds	13.342		13.342		13.343		
2. Schatkistpapier	414.320	23,4	273.627	14,9	153.179	8,6	III. Kortl. en dad. opvr. dep. (goud) :	320.018		437.475		434.282		
V. Diverse wissels mobiliseerbaar op aanvraag	56.235	3,2	48.685	2,7	52.067	2,9	1. Circulatiebanken voor eig. rek. :							
VI. Termijngelden en voorschotten :	199.514		310.828		374.355		a) van 3 tot 6 maanden	—	—	17.222	1,0	17.225	1,0	
1. op ten hoogste 3 maanden	175.799	9,9	193.216	10,5	228.426	12,9	b) op ten hoogste 3 maanden ...	24.115	1,4	24.116	1,3	24.120	1,4	
2. van 3 tot 6 maanden	23.715	1,3	26.641	1,5	54.956	3,1	c) dadelijk opvraagbaar	290.585	16,4	390.819	21,3	387.363	21,8	
3. van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	2. Andere depos. : dad. opvraagb.	5.318	0,3	5.318	0,3	5.574	0,3	
4. van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	IV. Kortl. en dad. opvraagb. depos. :	1.168.101		1.112.224		1.058.760		
5. op meer dan één jaar	—	—	90.971	5,0	90.973	5,1	(diverse geldsoorten) :							
VII. Effecten en diverse beleggingen :	305.961		365.931		487.623		1. Circulatiebanken voor eig. rek. :							
1. Schatkistpapier :							a) op meer dan één jaar	—	—	79.382	4,3	66.291	3,7	
a) op ten hoogste 3 maanden ...	141.773	8,0	175.980	9,6	148.306	8,4	b) van 9 tot 12 maanden	1.427	0,1	1.429	0,1	13.262	0,8	
b) van 3 tot 6 maanden	60.349	3,4	26.486	1,5	39.318	2,2	c) van 6 tot 9 maanden	42.960	2,4	38.310	2,1	8.579	0,5	
c) van 6 tot 9 maanden	—	—	15.270	0,8	—	—	d) van 3 tot 6 maanden	39.245	2,2	60.815	3,3	146.348	8,2	
d) van 9 tot 12 maanden	—	—	45.973	2,5	15.369	0,9	e) op ten hoogste 3 maanden ...	1.003.208	56,7	749.407	40,9	736.782	41,5	
e) op meer dan één jaar	—	—	—	—	30.884	1,7	f) dadelijk opvraagbaar	44.172	2,5	153.132	8,4	61.125	3,4	
2. Ander papier en div. belegg. :							2. Circulatiebanken andere dep. :							
a) op ten hoogste 3 maanden ...	93.482	5,3	89.111	4,9	144.358	8,1	a) op ten hoogste 3 maanden ...	—	—	—	—	—	—	
b) van 3 tot 6 maanden	—	—	3.297	0,2	91.729	5,2	b) dadelijk opvraagbaar	241	0,0	241	0,0	241	0,0	
c) van 6 tot 9 maanden	6.090	0,4	5.770	0,3	9.065	0,5	3. Andere depositanten :							
d) van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	5.649	0,3	a) op meer dan één jaar	—	—	—	—	—	—	
e) met meer dan één jaar loopt.	4.267	0,2	4.044	0,2	2.945	0,2	b) van 9 tot 12 maanden	—	—	—	—	—	—	
VIII. Diverse activa	7.859	0,4	5.355	0,3	8.555	0,5	c) van 6 tot 9 maanden	—	—	—	—	—	—	
IX. Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. v. Den Haag van 1930 voor belegg. in Duitsland	68.291	3,9	68.291	3,7	68.291	3,8	d) van 3 tot 6 maanden	—	—	—	—	—	—	
Totaal activa...	1.770.372	100,0	1.832.425	100,0	1.776.602	100,0	e) op ten hoogste 3 maanden ...	18.721	1,1	12.636	0,7	7.655	0,4	
							f) dadelijk opvraagbaar	18.127	1,0	16.872	0,9	18.477	1,0	
							V. Diversen	20.315	1,1	11.237	0,6	12.002	0,7	
							VI. Betaalbaar dividend op 1-7-1954	—	—	—	—	3.989	0,2	
							VII. Verlies- en Winstrekening :	2.925	0,2	7.975	0,4	3.803	0,2	
							Overdr. v. h. boekj. afgesl. 31-3-1953	2.925	—	2.924	—	—	—	
							Winst v. h. boekj. afgesl. 31-3-1954	—	—	5.051	—	—	—	
							Overdracht	—	—	—	—	3.803	—	
							VIII. Fonds voor eventuele lasten	113.548	6,4	118.049	6,5	118.048	6,7	
							Totaal passiva...	1.770.372	100,0	1.832.425	100,0	1.776.602	100,0	

Uitvoering van de accoorden van Den Haag van 1930 :

In Duitsland belegde gelden : (zie noot 2)						Deposito's op lange termijn :			
1. Vord. op de Reichsbank en de Golddiskontbank; wissels v. de Golddiskontbank en v. het best. der Spoorw.; bons van het best. van het Postwezen (vervallen) .	221.019		221.019		221.019	1. Deposito's van de Regeringen schuldeisers op rekening van de Annuïteiten-Trust (zie noot 3)	152.606		152.606
2. Schatkistwissels en -bons van de Duitse Regering (vervallen) ...	76.181		76.181		76.181	2. Deposito van de Duitse Regering	76.303		76.303
Totaal...	297.200		297.200		297.200	Eigen middelen aangewend in uitvoering der overeenk. (zie hierboven)	68.291		68.291
						Totaal...	297.200		297.200

Noot 1. — Zijn in deze staat niet begrepen : het « earmarked » goud en de waarden die voor rekening der circulatiebanken en andere depositanten worden bewaard, de gelden aangehouden als Agent van de E.O.E.S. (Europese Betalingsunie) en die voor de dienst der internationale leningen waarvan de Bank de lasthebber-trustee of financiële agent is.

Noot 2. — Luidens een Overeenkomst van 9 Januari 1953, afgesloten tussen de regering van de Duitse Bondsrepubliek en de Bank en die deel uitmaakt van het Akkoord over de Duitse buitenlandse schulden van 27 Februari 1953, werd overeengekomen dat de Bank niet vóór 1 April 1966 de terugbetaling zou eisen van de hoofdsom harer beleggingen, die hierboven aangegeven zijn, met inbegrip van de desbetreffende achterstallige interesten per 31 December 1952.

Noot 3. — Op het totaal der deposito's van de Regeringen, die een vordering bezitten in de Rekening van de Annuïteiten-Trust, gelijkwaardig aan 152.606.250,—, goudfranken, ontving de Bank van de Regeringen wier deposito's gelijk zijn aan de tegenwaarde van 149.920.380,— goudfranken, bevestiging dat zij haar niet uit hoofde van deze deposito's de transfer mogen vragen van hogere bedragen dan die waarvan zij zelf de terugbetaling en de overmaking door Duitsland in de door de Bank erkende munten zal kunnen verkrijgen.

Samenvattende tabel van de stand bij het begin der verrichtingen en bij het einde van elke verrekeningsperiode
in duizenden rekeneenheden — iedere eenheid is gelijk aan 0,88867088 gram fijn goud

ACTIVA	Begin der verricht. 1-7-1950	Na de verrichtingen voor elke verrekeningsperiode									
		Dec. 1950	Juni 1951	Dec. 1951	Juni 1952	Dec. 1952	Juni 1953	Dec. 1953	Maart 1954	Mei 1954	
I. Beschikbare middelen.											
a) Bedrag verschuld. door de reg. der V.S.A. (\$)	350,0	307,4	286,1	111,9	123,3	123,3	123,5	123,5	123,5	123,5	
b) Goud in staven	—	—	—	100,3	149,5	153,0	153,0	153,0	153,0	153,0	
c) Saldo in rekening-courant (dollars)	—	47,8	65,9	4,6	78,4	96,7	17,1	20,1	22,4	57,8	
d) Schatkistpapier V.S. aan kostende prijs	—	48,9	—	—	—	—	142,6	177,9	201,0	206,1	
II. Nog uitstaande aanvangsdebetsaldi toegekend voor het boekjaar eindigende 30 Juni 1951.	350,0	404,1	352,0	216,8	351,2	373,0	436,2	474,5	499,9	540,5	
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	44,1	22,2	—	—	—	—	—	—	—	—	
Zweden	21,2	21,2	21,2	—	—	—	—	—	—	—	
Verenigd-Koninkrijk	150,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	215,3	43,4	21,2	—	—	—	—	—	—	—	
III. Bijz. aan Duitsland verstrekt cred. (19-9-50) ¹	—	24,5	—	—	—	—	—	—	—	—	
IV. Door Denemarken verschuldigde goudstorting die werd verdaagd kracht. het besluit van 30-6-1952	—	—	—	—	1,9	2,6	—	—	—	—	
V. Bijzonder aan Turkije verstrekt cred. (19-9-50) ¹	—	—	—	—	—	3,4	—	—	—	—	
VI. Aan verdragsl. part. verstrekte len. (19-9-50)											
Denemarken	—	38,4	61,1	38,5	27,0	29,7	40,4	62,5	68,7	86,8	
Duitsland	—	192,0	182,5	—	—	—	—	—	—	—	
Frankrijk	—	—	—	168,0	270,6	312,0	312,0	312,0	312,0	312,0	
IJsland	—	—	—	—	1,8	1,6	1,8	3,4	4,4	5,4	
Italië	—	30,9	—	—	—	—	12,0	83,9	100,3	118,8	
Nederland	—	75,4	175,6	23,1	—	—	—	—	—	—	
Noorwegen	—	—	20,0	9,7	—	16,5	49,7	79,8	86,5	88,8	
Verenigd-Koninkrijk	—	—	—	539,2	636,0	589,6	530,3	559,4	544,3	489,5	
Zweden	—	—	44,3	—	—	—	—	—	—	—	
Turkije	—	—	28,2	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	
VII. Leningen verstrekt aan de lidstaten als aanvangscreditsaldi, toegekend bij wijze van lening ²	—	336,7	511,7	808,5	965,4	979,4	976,2	1131,0	1146,2	1131,2	
Noorwegen	—	1,1	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	
Turkije	—	—	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	
	—	1,1	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	35,0	
VIII. Diversen	—	0,2	0,4	—	—	—	—	—	—	—	
	565,3	810,0	920,3	1060,3	1353,5	1393,4	1447,4	1640,5	1681,1	1706,7	
PASSIVA											
I. Werkkapitaal	286,3	286,2	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	271,6	
II. Nog uitstaande aanvangscreditsaldi toegekend als schenkingen voor het boekj. eindigend 30-6-1951.											
Oostenrijk	80,0	42,6	—	—	—	—	—	—	—	—	
Griekenland	115,0	44,2	—	—	—	—	—	—	—	—	
IJsland	4,0	0,7	—	—	—	—	—	—	—	—	
Nederland	30,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Noorwegen	50,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	279,0	87,5	—	—	—	—	—	—	—	—	
III. Van verdragsl. part. verkregen len. (19-9-50).											
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	—	147,4	201,3	201,3	201,3	201,3	201,3	201,3	201,3	
Duitsland	—	—	—	43,3	205,5	239,0	300,0	300,0	300,0	300,0	
Oostenrijk	—	—	—	—	—	15,1	19,3	42,0	42,0	42,0	
Frankrijk	—	158,2	149,6	—	—	—	—	—	—	—	
Italië	—	—	12,1	123,0	123,0	94,2	—	—	—	—	
Noorwegen	—	—	—	—	0,6	—	—	—	—	—	
Nederland	—	—	—	—	153,1	183,7	213,0	213,0	206,0	206,9	
Portugal	—	25,4	36,5	42,0	42,0	38,8	38,5	33,5	34,2	31,7	
Zweden	—	—	—	111,7	141,7	133,2	121,3	136,6	114,6	109,0	
Zwitserland	—	—	11,1	96,0	110,3	117,8	150,0	150,0	150,0	150,0	
Turkije	—	5,2	—	—	—	—	—	—	—	—	
Verenigd-Koninkrijk	—	247,5	292,0	—	—	—	—	—	—	—	
IV. Van verdragsl. part. verkregen len. (19-9-50).	—	436,3	648,7	617,3	977,5	1023,1	1043,4	1076,4	1048,1	1040,8	
Belgisch-Luxemburgse Economische Unie	—	—	—	140,0	42,6	47,1	34,7	34,8	33,9	13,9	
Duitsland	—	—	—	—	—	—	38,7	160,6	245,1	285,7	
Oostenrijk	—	—	—	—	—	—	—	13,6	21,7	26,0	
Italië	—	—	—	16,3	1,9	—	—	—	—	—	
Nederland	—	—	—	—	—	—	—	7,6	—	—	
Portugal	—	—	—	14,9	9,0	—	11,5	—	—	—	
Zwitserland	—	—	—	—	—	—	4,1	32,5	16,7	24,5	
V. Bijz. crediet toegest. door B.L.E.U. (19-9-50).	—	—	—	171,2	53,5	47,1	89,0	249,1	317,4	350,1	
VI. Diversen	—	—	—	—	50,0	50,0	40,0	40,0	40,0	40,0	
	—	—	—	0,2	0,9	1,6	3,4	3,4	4,0	4,3	
	565,3	810,0	920,3	1060,3	1353,5	1393,4	1447,4	1640,5	1681,1	1706,7	

N.B. — De rente der verstrekte of ontvangen leningen komen in bovenstaande staten voor. — ¹ Luidens de beslissingen van de Raad van de E.O.E.S. van 13 December 1950 is een bijzonder crediet tot een maximum-bedrag van 120 miljoen rekeneenheden aan Duitsland verstrekt voor de verrekeningsperioden begrepen tussen 1 November 1950 en 30 September 1951. Voor de verrekeningsperioden liggend tussen 1 Mei en 30 September 1951, werd het plafond van 120 miljoen maandelijks met 20 miljoen rekeneenheden verminderd. — ² De regering van de Verenigde Staten van Amerika heeft aan Noorwegen een aanvangscreditsaldo van 10 miljoen rekeneenheden en aan Turkije een aanvangscreditsaldo van 25 miljoen rekeneenheden toegekend, als lening vanwege de Unie, krachtens artikel 10 van de overeenkomst van 19 September 1950. — ³ Na uitvoering der aanpassingen overeenkomstig de besluiten van de Raad der E.O.E.S. van 30 Juni 1952.

AFREKENING VAN DE POSITIE DER DEELNEMENDE LANDEN MET DE UNIE *

88²

1 Juli 1950 tot 30 Juni 1954 ¹

(millioenen rekeneenheden)

Deelnemend land en aangesloten monetair gebied	Bruto-stand Totaal		Cumulatieve netto-stand overschot (+) of tekort (-)	Netto- aanwending der « bestaande middelen » door (-) of op (+) de andere leden	Speciale middelen en aanvangscredit- (+) of debetsaldi (-) Aangewend bedrag	Aanpassingen wegens de betaalde (-) of ontvangen (+) rente en de bijzondere overeenkomsten van 1 Juli 1952 ²	Beschikbaar quotum	Aanwending der quota Aangewend bedrag (h + i = g)		
	der bilaterale overschotten (+) en der bilaterale tekorten (-)	a						b	c	d
			h	i						
Duitsland	+ 2.168,6	- 1.087,9	+ 1.080,7	+ 11,9	—	+ 15,0	500	+ 1.107,6	+ 603,8	+ 503,8
Oostenrijk	+ 299,5	- 294,5	+ 5,0	—	+ 125,0	+ 1,5	70	+ 131,6	+ 72,8	+ 58,8
België-Luxemburg	+ 1.404,2	- 746,7	+ 657,6	+ 15,8	- 29,4	- 322,9	360 ⁴	+ 362,0	+ 217,0	+ 145,0
						+ 20,0				
Denemarken	+ 509,2	- 641,0	- 131,7	- 5,0	—	- 3,9	195	- 140,6	- 97,6	- 43,0
Frankrijk	+ 847,6	- 1.820,9	- 973,2	+ 12,9	+ 89,0	- 18,1	520	- 889,4	- 312,0	- 577,4
Griekenland	+ 67,3	- 358,8	- 291,5	+ 1,1	+ 267,7	+ 0,0	45 ⁴	- 22,6	—	- 22,6
IJsland	+ 4,2	- 26,5	- 22,3	—	+ 15,2	+ 0,1	15	- 7,3	- 5,6	- 1,7
Italië	+ 672,0	- 939,9	- 267,9	+ 42,5	—	+ 2,1	205	- 202,8	- 122,3	- 80,5
Noorwegen	+ 426,2	- 605,4	- 179,3	+ 0,4	+ 60,0	- 3,6	200	- 20,5 ⁵	—	- 20,5 ⁵
Nederland	+ 1.258,4	- 954,0	+ 304,4	—	+ 30,0	+ 8,0	355	- 122,4	- 89,2	- 33,2
Portugal	+ 233,4	- 188,6	+ 44,8	—	—	+ 3,0	70	+ 342,4	+ 206,7	+ 135,7
Verenigd-Koninkrijk	+ 2.476,7	- 2.870,9	- 394,1	- 93,1	- 150,0	+ 3,4	1.060	+ 45,2	+ 29,6	+ 15,6
Zweden	+ 761,4	- 617,2	+ 144,2	+ 15,4	- 9,6	+ 36,7			+ 674,0	- 485,4
Zwitserland	+ 739,8	- 413,6	+ 326,2	—	—	+ 7,4	260	+ 157,4	+ 104,7	+ 52,7
Turkije	+ 252,2	- 555,1	- 302,9	- 1,9	+ 93,9	+ 9,4	250	+ 312,7	+ 181,4	+ 131,4
						- 4,8	50	+ 22,9 ⁵	—	+ 22,9 ⁵
								- 215,7	- 30,0	- 185,7
Totaal...	+ 12.120,9	- 2.562,9	+ 100,0	+ 680,8	+ 87,7	- 189,0		+ 2.841,7	+ 1.415,9	+ 1.065,8
								- 2.295,3	- 1.142,1	- 1.153,2

¹ Met inbegrip van Zwitserland sedert 1 November 1950.

² Rente ontvangen (+) of betaald (-) door het land op de kredieten die het aan de Unie verleend of van haar ontvangen heeft en aanpassingen van de stand van België en Portugal (respectievelijk - 322,9 en - 3,0) gedaan op 1 Juli 1952 overeenkomstig de Besluiten van de Raad op 30 Juni 1952. De twee stortingen, elk 10 miljoen rekeneenheden groot, respectievelijk op 30 Juni 1953 en 30 Juni 1954 als terugbetaling van het speciaal krediet toegestaan door België, worden afzonderlijk aangeduid.

³ Met inbegrip der hiernavolgende vereffeningen buiten quotum :

Tekorten geheel in goud of dollars vereffend; krachtens artikel 18 (a) :

	Millioenen rekeneenheden
Frankrijk	369,4
Griekenland	22,6
Turkije	165,7

Overschotten vereffend overeenkomstig de Besluiten van de Raad krachtens artikel 18 (b) :

België-Luxemburg	61,6
Duitsland	31,4
Oostenrijk	607,6
Zwitserland	62,7

⁴ Het quotum van Griekenland is in het geval dit land een debetstand heeft, op nul gebracht; het werkelijk quotum van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie als crediteurland is gelijk aan 331 miljoen rekeneenheden.

⁵ Geheel in goud vereffend (tussengevoegde reeks) overeenkomstig de geamendeerde tabel IV van het Accoord.

⁶ Voor de verklaring der hoofden van de kolommen, zie de noot gepubliceerd in het Novembernummer 1951, blz. 221.

INHOUDSTAFEL

DOORLOPENDE MAANDSTATISTIEKEN

(De gegevens vergezeld van het letterteken « v » zijn als voorlopig te beschouwen)

	Tab.		Tab.
GELDMARKT.		PRIJZEN.	
I. — Rentetarief voor disconto en beleningen	2	a) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België	45 ¹
II. — Rentetarief voor bankdeposito's en tegoeden bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas	4	b) Indexcijfers der groothandelsprijzen in België en in het buitenland	45 ²
III. — Daggeld	8	c) Indexcijfers der kleinhandelsprijzen in België	46
EDELE METALEN		PRODUCTIE.	
Notering der edele metalen	9	I. — Steenkolen- en metaalproductie	55 ¹ en 55 ²
VALUTAMARKT.		II. — Textielnijverheid	56 ¹
I. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de Nationale Bank van België	10 ¹	III. — Diverse producties	56 ²
II. — Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in Verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers	10 ²	IV. — Electricische energie	58
KAPITAALMARKT.		V. — Gas	59
I. — Noteringen van enkele overheidsfondsen	14	VERBRUIK.	
II. — Maandindexcijfers der aandelennoteringen ter Beurse van Brussel en Antwerpen	15 ¹	I. — Verbruiksindexcijfers	
III. — Omzet ter Beurse van Brussel	15 ²	a) Maandelijkse verkoopindexcijfers : basis maandgemiddelde 1936-1938 = 100	65 ¹
IV. — Rendement der voornaamste types vast rentende waarden	16	b) Maandelijkse verkoopindexcijfers : basis maandgemiddelde 1948 = 100	65 ² en 65 ³
V. — Kapitaalemissies in België en Belgisch-Congo : Retrospectief overzicht	17 ¹	II. — Tabaksverbruik	66
Jaar 1953 :		III. — Slachtingen in de 12 voornaamste slachthuizen van het land	67
Indeling der emissies		VERVOER.	
Groepering naar de grootte van het kapitaal ...		I. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen :	
Emissies van de Congolese vennootschappen in Januari 1954	17 ²	a) bedrijfsontvangsten en -uitgaven	70 ¹
Indeling der emissies		b) wagens aan de nijverheid geleverd	70 ²
Groepering naar de grootte van het kapitaal ...		c) verkeer :	
Emissies van de Belgische vennootschappen in Januari 1954		1° algemeen spoorverkeer	70 ²
Indeling der emissies	17 ³	2° zware goederen	70 ³
Groepering naar de grootte van het kapitaal ...	17 ⁴	A) gezamenlijk verkeer	
VI. — Leningen uitgegeven door de Overheid	18	B) binnenlands verkeer	
VII. — Bankoperaties van het Gemeentekrediet	19	II. — Bedrijvigheid van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen	70 ⁴
VIII. — Hypotheekinschrijvingen	20	III. — Havenverkeer	
RIJKSFINANCIEN.		a) Haven van Antwerpen	71 ¹
I. — Stand van de Staatsschuld	25 ¹	b) Haven van Gent	71 ²
II. — Stand van het bezit aan overheidsfondsen van de Nationale Bank van België	25 ²	IV. — Algemene beweging der binnenscheepvaart	72
III. — Overzicht van de uitvoering der begroting	25 ³	BUITENLANDSE HANDEL.	
IV. — Opbrengst van de belastingen	26	Nomenclatuur der afdelingen volgens de type-classificatie van de internationale handel (T.C.I.H.)	75
INKOMEN EN SPAREN.		WERKLOOSHEID.	
I. — Rendement der Belgische en Congolese vennootschappen op aandelen :		I. — Gehele en gedeeltelijke werkloosheid	81 ¹
Betaalbaar gestelde dividenden en obligatie-coupons :		II. — Indeling der gecontroleerde werklozen per provincie	81 ²
In 't jaar 1953	30 ¹	III. — Daggemiddelde der gecontroleerde werkgeschikte werklozen	81 ³
In Januari 1954	30 ¹	IV. — Indeling der gecontroleerde werklozen naar bedrijfsgroep	81 ⁴
In Februari 1954	30 ¹	BANK- EN GELDSTATISTIEKEN.	
Retrospectief overzicht	30 ²	I. — België en Belgisch-Congo :	
II. — Algemene Spaar- en Lijfrentekas	31	Algemene staten der banken	85 ¹
a) Inlagen op particuliere spaarboekjes		Nationale Bank van België :	
b) Stortingen ingeschreven op de rekeningen der aangeslotenen bij de Lijfrentekas		Weekstaten	85 ²
III. — Kwartaalindexcijfers der lonen	32	Centrale Bank van Belgisch-Congo en Ruanda-Urundi :	
LOOP DER ZAKEN.		Maandstaten	85 ³
I. — Bedrijvigheid der Verrekeningskamers	35	Geldvoorraad in Belgische franken	85 ⁴
Debetverrichtingen		Snelheid van de girale geldomloop in België	85 ⁵
II. — Postchèque- en giroverkeer	36	II. — Buitenlandse emissiebanken :	
		Staten :	
		Banque de France	86 ¹
		Bank of England	86 ²
		Federal Reserve Banks	86 ³
		Nederlandsche Bank	86 ⁴
		Sveriges Riksbank	86 ⁵
		Banca d'Italia	86 ⁶
		Bank Deutscher Länder	86 ⁷
		Banque Nationale Suisse	86 ⁸
		Discontovoet van de voornaamste circulatiebanken	86 ⁹
		III. — Bank voor Internationale Betalingen, te Bazel ...	87
		IV. — Europese Betalingsunie :	
		Samenvattende tabel van de stand	88 ¹
		Afrekening van de positie der deelnemende landen	88 ²

Abonnementsprijs per jaargang { fr 250 voor België.
fr 300 voor het buitenland.

De betaling moet vooraf geschieden door overmaking op postgironummer 500 der Nationale Bank van België, of op de in haar boeken geopende rekening-courant onder de rubriek « Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting ».

De abonneuten worden verzocht op te geven welke uitgave zij wenssen te ontvangen : de Nederlandse of de Franse.
